

COMARCH

Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Comarch S.A. oraz Grupy Comarch za rok 2021

Kraków, 29 kwietnia 2022

Spis treści

1. Oświadczenie Zarządu Comarch S.A. skierowane do interesariuszy firmy dotyczące raportowania kwestii niefinansowych.....	4
2. Informacje o Grupie Comarch.....	6
2.1. Struktura, akcjonariusze oraz działalność przedsiębiorstwa.....	6
2.2. Badania i rozwój oraz działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej.....	11
2.3. Kultura organizacyjna i model biznesowy	12
2.4. Niefinansowe kluczowe wskaźniki efektywności.....	13
2.5. Członkostwo w organizacjach międzynarodowych	14
2.6. Nagrody i rankingi w roku 2021	15
3. Zaangażowanie interesariuszy	17
4. Systemy zarządzania, polityki oraz zasady przyjęte i stosowane przez Grupę Comarch oraz ich wpływ na poszczególne obszary działalności oraz zidentyfikowane ryzyka	19
4.1. Zintegrowany System Zarządzania	19
4.2. Systemy Zarządzania wdrożone w spółkach Grupy Comarch.....	26
4.3. Kodeks Etyczny Grupy Comarch	28
4.4. Prawa człowieka	30
4.5. Polityka klimatyczna	31
4.6. „Deklaracja polskiego biznesu na rzecz zrównoważonego rozwoju”	32
4.7. Przeciwdziałanie korupcji	33
4.8. Ład korporacyjny	34
5. Kontrahenci	35
5.1. Zarządzanie relacjami z kontrahentami.....	35
5.2. Dostawcy.....	35
5.3. Odbiorcy	38
6. Zasoby ludzkie.....	42
6.1. Zatrudnienie w Grupie Comarch w latach 2017-2021	42
6.2. Szkolenia	51
6.3. Program stażowy	53
6.4. Bezpieczeństwo i higiena pracy	53
6.5. Działania Grupy Comarch w zakresie walki z pandemią Covid-19	56
7. Działalność na rzecz społeczeństwa	56
7.1. Działania na rzecz lokalnej społeczności	57
7.2. Popularyzacja nauki i edukacji	58
7.3. Sport i zdrowy styl życia	59
7.4. Aktywność i integracja on-line.....	61
7.5. Działania realizowane w 2021 roku przez MKS Cracovia SSA	61
7.6. Darowizny i sponsoring	64
8. Ochrona Środowiska	65
8.1. System Zarządzania Środowiskowego i System Zarządzania Energią	65
8.2. Wykorzystanie surowców naturalnych.....	65
8.3. Ograniczenie zużycia energii	66
8.4. Zużycie wody oraz odprowadzone ścieki	70
8.5. Emisje gazów cieplarnianych	71
8.6. Odpady.....	75
8.7. Stopień zgodności z regulacjami	77
8.8. Działalność na rzecz środowiska oraz inwestycje związane z ochroną środowiska	78
8.9. Taksonomia UE.....	82
9. Ocena istotności aspektów oddziaływania na otoczenie	87
10. Przegląd wskaźników SIN.....	88

+/- 100 krajów na **6** kontynentach
– realizujemy projekty na całym świecie

1 627 mln PLN
przychodów ze sprzedaży

123 mln PLN
zysku netto przypadającego na akcjonariuszy
jednostki dominującej

61
spółek w Grupie Comarch

11,5%
rentowność operacyjna

6 700+
specjalistów

1. Oświadczenie Zarządu Comarch S.A. skierowane do interesariuszy firmy dotyczące raportowania kwestii niefinansowych

Szanowni Interesariusze,

Grupa Comarch, z racji wielkości przedsiębiorstwa oraz zasięgu swojego działania, wywiera znaczny wpływ na swoje otoczenie, szczególnie w zakresie ekonomicznym i społecznym. Zrównoważony rozwój jest jednym z kluczowych fundamentów strategii firmy od samego jej początku i w opinii Zarządu Comarch S.A. w znacznym stopniu przyczynił się do sukcesu rynkowego przedsiębiorstwa.

Niezależnie od wymogów formalnych, Grupa Comarch od wielu lat stosuje dobre praktyki w zakresie raportowania niefinansowego i społecznej odpowiedzialności biznesu. Wynika to zarówno z wewnętrznej potrzeby komunikacji z interesariuszami, jak i wypełniania zaleceń ładu korporacyjnego dla spółek giełdowych oraz z zapisów ustawy o rachunkowości.

Z uwagi na profil działalności przedsiębiorstwa, kluczowymi dla Grupy Comarch zagadnieniami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju są kwestie społeczne, związane z zatrudnieniem i prawami człowieka oraz zagadnienia związane z zarządzaniem różnorodnością, szczególnie w zakresie organów zarządzających i nadzorczych. W opinii Zarządu Comarch S.A. przestrzeganie odpowiednich standardów oraz raportowanie o nich jest niezbędne dla właściwego zarządzania zasobami ludzkimi przedsiębiorstwa, a tym samym jest elementem kluczowym dla zapewnienia możliwości jego długoterminowego rozwoju i utrzymania przewagi konkurencyjnej.

Istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem oraz raportowaniem niefinansowym są: ciągła poprawa jakości zarządzania, znacząca rola „miękkich” czynników motywacyjnych, promocja aktywności fizycznej i kulturalnej wśród pracowników, zwiększanie świadomości różnorodności wśród kadry zarządzającej i pracowników, a także stałe doskonalenie procedur zarządzania. Grupa Comarch stale prowadzi działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego oraz promuje postawy proekologiczne wśród załogi. Grupa Comarch cały czas wspiera również różne inicjatywy społeczności lokalnych oraz liczne działania charytatywne.

Minione dwa lata dowiodły, że Grupa Comarch była bardzo dobrze przygotowana do działania także w warunkach kryzysowych, spowodowanych pandemią Covid-19. Grupa Comarch, dzięki bardzo dobrej sytuacji finansowej, znacznej dywersyfikacji produktowej, branżowej i geograficznej swojej oferty oraz zaangażowaniu pracowników, jest w stanie w nadchodzących okresach realizować swoją misję rozpowszechniania na całym świecie tworzonej w Polsce innowacyjnej myśli technicznej, ku satysfakcji klientów, pracowników, akcjonariuszy i całego otoczenia społeczno-gospodarczego.

Rok 2022 przyniósł kolejne wyzwanie w postaci agresji Rosji na Ukrainę. Grupa Comarch w pełni solidaryzuje się z narodem ukraińskim i już pierwszego dnia konfliktu rozpoczęła zorganizowaną akcję wsparcia przyjazdu do Polski i zapewnienia pobytu dla swoich pracowników z Ukrainy wraz z rodzinami. Pomocą zostało objętych kilkadziesiąt osób, głównie kobiety i dzieci, równoległe pomoc adresowana jest do wszystkich obywateli Ukrainy. Wsparcie udzielane jest m.in. poprzez bezpośrednie finansowanie dostaw materiałów potrzebnych w Ukrainie, wykorzystanie floty samochodowej do organizacji transportu, udostępnienie mieszkań służbowych, opieki medycznej w Centrum Medycznym iMed24, infrastruktury rekreacyjnej Comarch oraz pomoc w organizacji pobytu w Polsce. Grupa Comarch aktywnie zatrudnia obywateli Ukrainy oraz dochowuje wszelkich starań, aby zapewnić ciągłość świadczenia usług informatycznych w Ukrainie.

Zarząd Comarch S.A. zwraca uwagę, że Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych obejmuje informacje niefinansowe dotyczące Spółki Comarch S.A. oraz Grupy Comarch. Sprawozdanie zostało przygotowane zgodnie z wymogami zawartymi w Ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi Dyrektywy 2014/95/UE w sprawie ujawniania informacji niefinansowych oraz w oparciu o krajowy Standard Informacji Niefinansowych (SIN) wydany przez Fundację Standardów Raportowania.

Po raz pierwszy dokonano również ujawnienia danych dotyczących kluczowych wskaźników efektywności zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (Taksonomia UE). Niniejszy raport obejmuje dane za rok 2021 i dane porównawcze za rok 2020. Nie dokonano istotnych korekt danych porównawczych, prezentowanych w poprzednich raportach. Niniejszy raport nie podlega certyfikacji jak również zewnętrznej weryfikacji przez profesjonalnych audytorów.

Zarząd Comarch S.A.

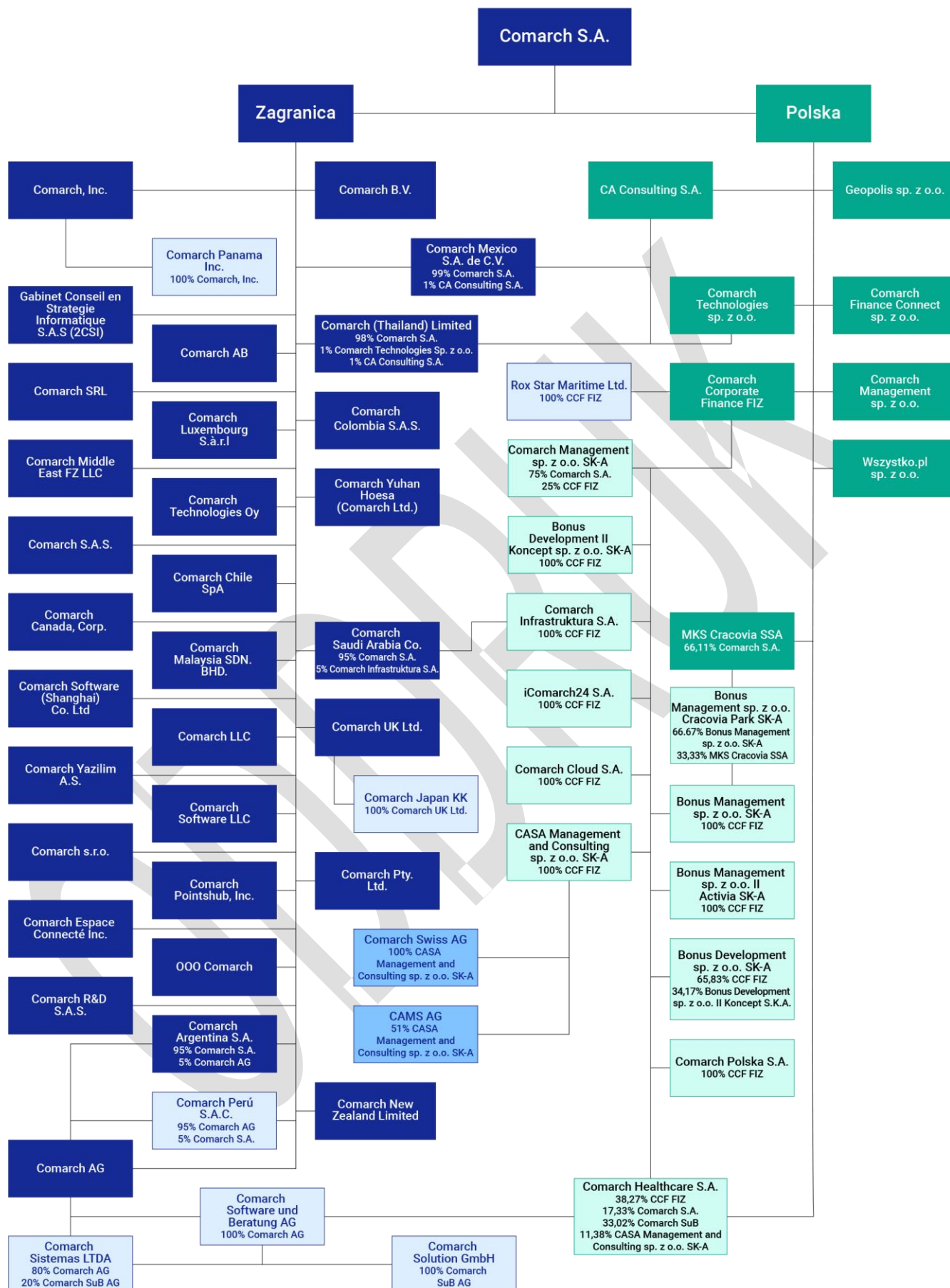
2. Informacje o Grupie Comarch

2.1. Struktura, akcjonariusze oraz działalność przedsiębiorstwa

Struktura Grupy Comarch

G.1.1., G.1.2.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 12 miesięcy 2021 roku obejmuje sprawozdania niżej wymienionych spółek. Niniejsze Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych obejmuje wszystkie podmioty Grupy Comarch uwzględnione w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Strukturę Grupy Comarch przedstawiono poniżej.

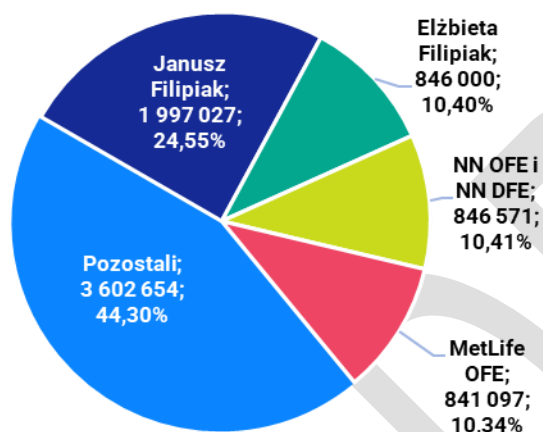
100% udział w głosach Comarch S.A., chyba że wskazano inaczej.

Akcyonariusze oraz działalność przedsiębiorstwa

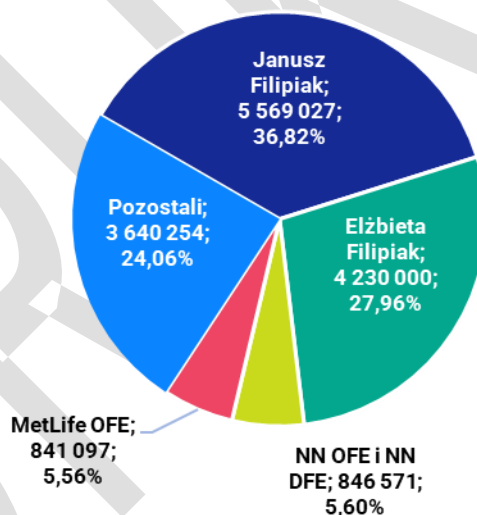
Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch, której jednostką dominującą jest spółka akcyjna Comarch S.A. z siedzibą w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A („Spółka”), jest działalność związana z oprogramowaniem - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla Comarch S.A.: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Numer KRS: 0000057567. Spółka Comarch S.A. posiada dominujący udział w Grupie pod względem osiąganych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki Comarch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony.

Poniższe wykresy przedstawiają akcyonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A., wg stanu na dzień 29 kwietnia 2022 r.

Akcyonariat wg liczby akcji

Akcyonariat wg liczby głosów

Grupa Comarch jest producentem innowacyjnych systemów informatycznych dla kluczowych sektorów gospodarki zarówno w Polsce jak i za granicą. Główną strategią Comarch jest dostarczanie klientom kompletnych rozwiązań informatycznych opartych na produktach własnych, także w modelu usługowym. Dzięki zatrudnianym wysokiej klasy specjalistom oraz dzięki posiadanej profesjonalnej infrastrukturze Comarch jest w stanie dostarczać zarówno produkty informatyczne, jak również usługi ich wdrożenia i utrzymania, a także usługi doradcze i integracyjne dla klientów na całym świecie. Dzięki temu odbiorcy produktów i usług oferowanych przez Comarch mogą w pełni korzystać z możliwości oferowanych przez nowoczesne systemy informatyczne oraz optymalizować swoje procesy biznesowe.

Szeroki zakres oferty Comarch obejmuje systemy klasy ERP, finansowo-księgowo, systemy CRM, oprogramowanie lojalnościowe, systemy wsparcia sprzedaży i elektronicznej wymiany dokumentów, systemy bankowości elektronicznej, systemy zarządzania sieciami teleinformatycznymi, systemy billingowe, oprogramowanie Business Intelligence, usługi zarządzania bezpieczeństwem i ochroną danych oraz wiele

innych rozwiązań. Comarch jest dostawcą rozwiązań m.in. dla podmiotów z administracji publicznej, bankowości, biur rachunkowych, przedsiębiorstw z branży FMCG, linii lotniczych, motoryzacji, sektora medycznego, firm produkcyjnych, przedsiębiorstw użyteczności publicznej, rynków kapitałowych, firm telekomunikacyjnych i ubezpieczeniowych, wyższych uczelni, firm handlowych i usługowych, transportowych, dla dostawców paliw a także podmiotów prowadzących działalność maklerską, e-commerce czy faktoringową.

Grupa Comarch koncentruje się na rozwoju rozwiązań informatycznych w modelu usługowym - Comarch jest jednym z liderów rynkowych w tym zakresie. W minionym roku Grupa Comarch uruchomiła kompleksową ofertę w zakresie chmury obliczeniowej Comarch Cloud, o najwyższych standardach bezpieczeństwa, zbudowaną na infrastrukturze Comarch Data Center. Dzięki Comarch Cloud klienci mogą korzystać z oprogramowania, przechowywania danych i prowadzić swoje firmy bez konieczności posiadania własnej infrastruktury IT, mając przy tym zapewnioną dużą wydajność, niezawodność, bezpieczeństwo i skalowalność.

Szczegółowy opis dostarczanych produktów i usług został zawarty w punkcie 3 Sprawozdania z Działalności Comarch S.A. oraz Skonsolidowanego Sprawozdania z Działalności Grupy Comarch.

Comarch przy planowaniu swojej strategii rozwoju uwzględnia aspekty społeczne i środowiskowe świadomie ograniczając wpływ swojej działalności na środowisko naturalne, minimalizując zużycie zasobów naturalnych oraz ogranicza wytwarzanie odpadów powstających w wyniku bieżącej działalności.

Według stanu na dzień publikacji raportu, Comarch S.A. posiada 20 oddziałów w Polsce oraz 1 w Albanii, Grupa Comarch składa się z 61 spółek zlokalizowanych na 5 kontynentach, w 36 krajach, w ponad 100 lokalizacjach na całym świecie. W minionym roku Grupa Comarch z sukcesem kontynuowała strategię wzrostu opartą na dywersyfikacji swojej działalności pomiędzy różne segmenty branżowe i rejony świata, rozwoju własnych produktów oraz sprzedaży ich na rynku globalnym. Od wielu lat jednym z głównych celów strategicznych Grupy Comarch jest rozwój sprzedaży coraz większej ilości produktów na rynkach zagranicznych, w szczególności w Europie Zachodniej, Azji, Oceanii oraz Ameryki Północnej. W minionym roku w skład Grupy weszła spółka Rox Star Maritime Ltd. z siedzibą na Malcie. Na rok 2022 planowane są dalsze inwestycje kapitałowe zarówno na rynku krajowym, jak i na rynkach zagranicznych. Szczegółowe informacje w zakresie zmian w strukturze organizacyjnej znajdują się w punkcie 1 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za rok 2021.

Poniższa mapa przedstawia obszary aktywności gospodarczej Grupy Comarch na świecie.

59
spółek

91
biur

W
70
miastach

W
33
państwach

na
5
kontynentach

EUROPA

- 1 Polska
Białystok, Białsko-Biała, Częstochowa, Gdańsk, Gliwice, Katowice, Kielce, Kraków – siedziba główna, Lublin, Łódź, Opole, Płock, Poznań, Rzeszów, Tarnobrzeg, Toruń, Warszawa, Wrocław, Wrocław, Zielona Góra
- 2 Austria
Innsbruck, Wiedeń
- 3 Belgia
Bruksela
- 4 Finlandia
Espoo
- 5 Francja
Cergy, Lille, Lyon, Montbonnot Saint Martin
- 6 Holandia
Rotterdam
- 7 Luksemburg
Luksemburg
- 8 Niemcy
Berlin, Brema, Drezno, Düsseldorf, Hamburg, Hanower, Monachium, Münster
- 9 Rosja
Moskwa
- 10 Szwajcaria
Albino, Lucerna, Zug
- 11 Szwecja
Sztokholm
- 12 Ukraina
Kijów, Lwów
- 13 Wielka Brytania
Londyn
- 14 Włochy
Mediolan, Rzym

AMERYKA PÓLNOOCNA

- 23 Meksyk
Meksyk
- 24 Kanada
Saint John, Montreal, Quebec, Toronto
- 25 Stany Zjednoczone
Nowy Jork, Rosemont, Chicago, Columbia

AMERYKA POŁUDNIOWA

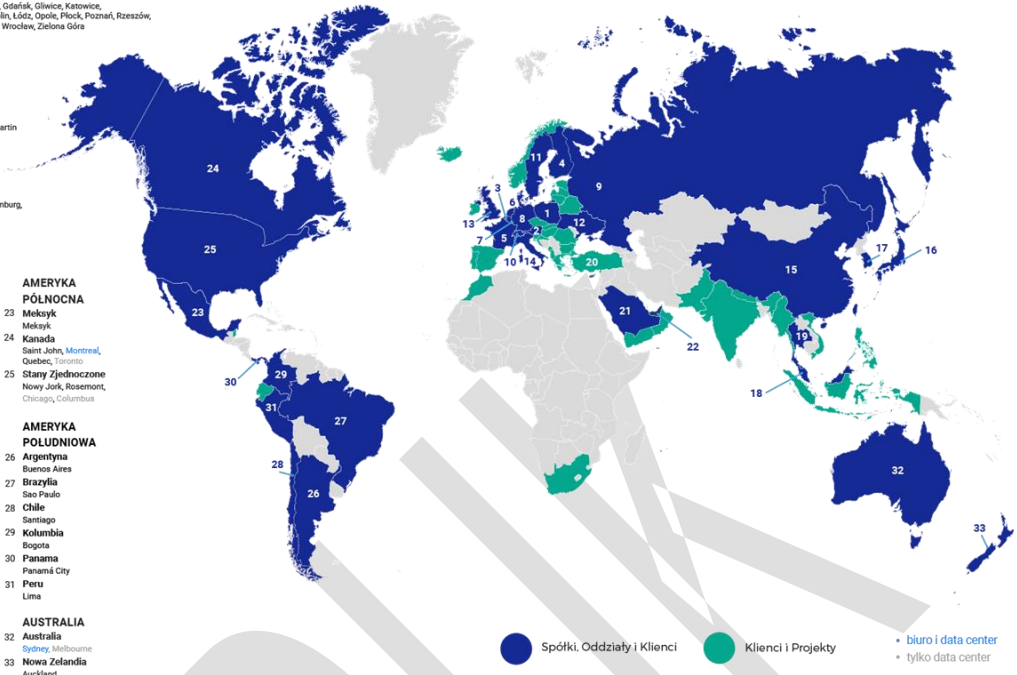
- 26 Argentyna
Buenos Aires
- 27 Brazylia
Sao Paulo
- 28 Chile
Santiago
- 29 Kolumbia
Bogota
- 30 Panama
Panama City
- 31 Peru
Lima

BLISKI WSCHÓD

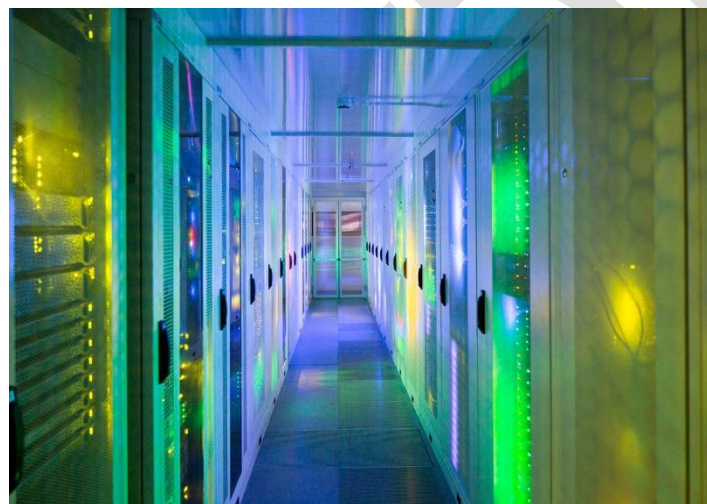
- 21 Arabia Saudyjska
Rijad
- 22 Zjednoczone Emiraty Arabskie
Dubaj, Abu Zabi

AUSTRALIA

- 32 Australia
Sydney, Melbourne
- 33 Nowa Zelandia
Auckland

Comarch świadczy kompleksowe usługi w zakresie udostępniania i utrzymania złożonych rozwiązań informatycznych obejmujących sprzęt, oprogramowanie oraz usługi ich utrzymania.

Comarch przechowuje dane w 14 Data Center na całym świecie, w tym w czterech Data Center będących własnością Grupy Comarch (Kraków, Warszawa, Drezno, Lille).

W 2021 roku spółka Comarch Inc. rozpoczęła budowę nowoczesnej serwerowni, w której spółka będzie świadczyła swoje usługi dla klientów z USA i innych Państw Ameryki Płn. i Płd. Inwestycja zlokalizowana jest w Mesa w stanie Arizona w USA, na terenie Korytarza Technologicznego Elliot Road, w ramach którego funkcjonują największe przedsiębiorstwa wysokich technologii. Oddanie inwestycji do użytkowania jest planowane na koniec 2022 roku.

Pozostałe podstawowe informacje o Comarch S.A. oraz Grupie Comarch zostały opublikowane odpowiednio w punkcie 1 Sprawozdania z Działalności Comarch S.A. oraz Skonsolidowanego Sprawozdania z Działalności Grupy Comarch.

2.2. Badania i rozwój oraz działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Prace badawczo-rozwojowe

S.1.1.

Jednym z głównych celów strategicznych Grupy Comarch jest opracowywanie nowych, konkurencyjnych produktów, pozwalających na zapewnienie dalszego rozwoju Comarch, a co za tym idzie zwiększenie jej wartości. Utrzymanie dynamiki sprzedaży wymaga nakładów na rozwój produktów oraz właściwą ich promocję i marketing. Dotyczy to zarówno modyfikacji już istniejących produktów i technologii, jak również opracowywania nowych produktów. Nakłady na prace badawczo-rozwojowe w 2021 roku osiągnęły wartość 317,1 mln PLN i tym samym osiągnęły 19,5% przychodów ze sprzedaży Grupy Comarch. Grupa Comarch przeznaczyła na nie zarówno środki własne, jak i aktywnie pozyskiwała fundusze europejskie. Środki te aktywnie pozyskują dwie spółki Grupy Comarch - Comarch S.A. oraz Comarch Healthcare S.A. Nakłady na prace badawczo-rozwojowe w Comarch S.A. w 2021 roku osiągnęły wartość 278,7 mln PLN, co stanowi 26,1% przychodów ze sprzedaży Spółki.

Działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Comarch S.A. prowadzi działalność gospodarczą w Specjalnej Strefie Ekonomicznej „Krakowski Park Technologiczny” w Krakowie. Z tytułu poniesionych nakładów inwestycyjnych Comarch S.A. korzysta z pomocy publicznej w formie zwolnień w podatku dochodowym.

Szczegółowy opis posiadanych ulg inwestycyjnych z tytułu prowadzenia działalności w Specjalnych Strefach Ekonomicznych został opublikowany w nocie 3.12 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Comarch za rok 2021.

S.1.2.

Poniższa tabela przedstawia sprzedaż klientom sektora publicznego w latach 2020 – 2021.

w tys. PLN	2021	%	2020	%
Przychody ze sprzedaży Comarch S.A.	1 067 448	100,0%	999 401	100,0%
<i>w tym od sektora publicznego</i>	14 836	1,4%	23 858	2,4%
Przychody ze sprzedaży Grupa Comarch	1 627 149	100,0%	1 536 753	100,0%
<i>w tym od sektora publicznego</i>	133 821	8,2%	154 541	10,1%

W 2021 roku nastąpił spadek przychodów Comarch S.A. ze sprzedaży do klientów z sektora publicznego o 37,8%, tj. 9 022 tys. PLN w porównaniu do roku 2020. W przypadku przychodów Grupy Comarch ze sprzedaży do klientów z sektora publicznego, nastąpił ich spadek o 13,4%, tj. 20 720 tys. PLN. Sektor publiczny odpowiadał za 8,2% przychodów Grupy Comarch w omawianym okresie.

Wysokość dotacji otrzymanych w poszczególnych latach

Poniższa tabela przedstawia wysokość dotacji otrzymanych przez Comarch S.A. oraz Grupę Comarch w latach 2020 – 2021.

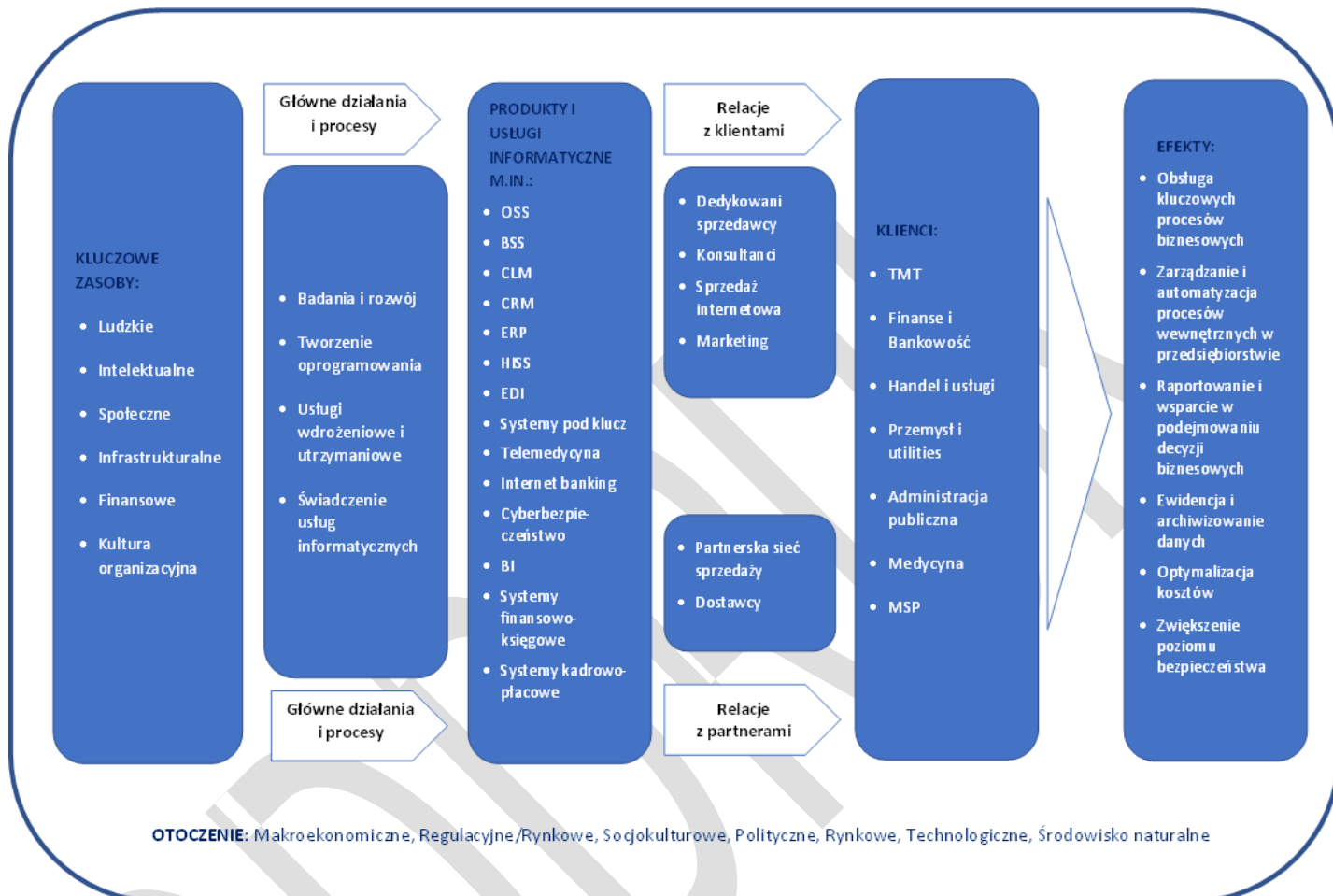
w tys. PLN	2021	2020
Comarch S.A.		
7 Program Ramowy (Komisja Europejska)	-	-
Fundusze Strukturalne POIG	-	-
Fundusze Strukturalne POIR	329	859
Środki krajowe	-	-
Pomoc de minimis	144	147
Razem	473	1 006
Grupa Comarch		
7 Program Ramowy (Komisja Europejska)	-	-
Fundusze Strukturalne POIG	-	-
Fundusze Strukturalne POIR	329	859
Środki krajowe	-	-
Pomoc de minimis	543	304
Regionalny Program Operacyjny Woj. Łódzkiego	-	(361)
Małopolski Regionalny Program Operacyjny (Fundusze Strukturalne)	207	-
Tarcza antykryzysowa COVID-19	125	541
Razem	1 204	1 343

2.3. Kultura organizacyjna i model biznesowy

Od blisko 30 lat Comarch konsekwentnie buduje kulturę organizacyjną oraz system wartości obejmujące m.in.:

- ciągłe i systematyczne dbanie o jakość i konkurencyjność naszych produktów i usług,
- dostosowywanie produktów i usług do oczekiwań i wymagań naszych klientów,
- rozwijanie wzajemnie korzystnej współpracy z dostawcami w celu polepszenia jakości oferowanych produktów i usług,
- ochronę aktywów informacyjnych i wzmacnianie zaufania naszych klientów oraz innych stron zainteresowanych w zakresie bezpieczeństwa informacji,
- ciągłe podnoszenie kwalifikacji pracowników poprzez odpowiedni system edukacyjny oraz szkolenia ukierunkowane na zagadnienia związane z jakością, bezpieczeństwem informacji, ochroną środowiska, zarządzaniem energią oraz bezpieczeństwem pracy,
- kształtowanie świadomości jakościowej, środowiskowej, energetycznej, BHP oraz bezpieczeństwa informacji wśród pracowników,
- zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy w celu zapobiegania wypadkom przy pracy, chorobom zawodowym oraz zdarzeniom potencjalnie wypadkowym,
- poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy oraz doskonalenia systemu zarządzania w celu eliminowania zagrożeń i ograniczania ryzyk,
- angażowanie przedstawicieli pracowników do konsultowania i współudziału w działaniach wpływających na bezpieczeństwo i higienę pracy,

- podejmowanie aktywnych działań na rzecz ograniczania negatywnych wpływów na środowisko oraz poprawy wyniku energetycznego,
- przestrzeganie mających zastosowanie wymagań prawnych i innych, które dotyczą organizacji,
- ciągle doskonalenie skuteczności Zintegrowanego Systemu Zarządzania, w tym AQAP 2110 oraz AQAP 2210,
- zapewnianie odpowiednich zasobów i środków do wdrożenia ww. działań.

2.4. Niefinansowe kluczowe wskaźniki efektywności

Kluczowym zasobem Grupy Comarch są wykwalifikowani pracownicy, dlatego też wskaźniki dotyczące zatrudnienia są jednymi z podstawowych wskaźników efektywności firmy.

W dniu 31 grudnia 2021 r. w Comarch S.A. było zatrudnionych 5 206 osób wobec 5 006 osób zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2020 r., natomiast w całej Grupie Comarch liczba zatrudnionych wzrosła do 6 723 osób w porównaniu do 6 462 osób z 31 grudnia 2020 r.

Poniższe tabele przedstawiają przeciętną liczbę osób zatrudnionych w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch w latach 2017 – 2021.

Przeciętna liczba osób zatrudnionych w Comarch S.A.	2021	2020	2019	2018	2017
umowy o pracę	4 327	4 117	4 057	3 753	3 492
pozostałe formy zatrudnienia	887	925	930	934	844
Razem	5 214	5 042	4 987	4 687	4 336

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w Comarch S.A. 3 090 pracowników było zatrudnionych w Krakowie, natomiast 2 116 w innych miastach w Polsce.

Przeciętna liczba osób zatrudnionych w Grupie Comarch	2021	2020	2019	2018	2017
umowy o pracę	5 427	5 119	5 087	4 727	4 393
pozostałe formy zatrudnienia	1 360	1 383	1 361	1 364	1 245
Razem	6 787	6 502	6 448	6 091	5 638

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w Grupie Comarch 3 720 pracowników było zatrudnionych w Krakowie, 2 387 w innych miastach w Polsce oraz 616 poza granicami Polski.

Szczegóły zatrudnienia zostały opisane w pkt 6.1. niniejszego sprawozdania.

Działania Grupy Comarch nie są obojętne dla stanu środowiska naturalnego. Grupa dokłada wszelkich starań, aby zarówno minimalizować negatywny wpływ na środowisko jak i aktywnie działać na rzecz jego ochrony, minimalizując zużycie zasobów naturalnych oraz ograniczając wytwarzanie odpadów powstających w wyniku bieżącej działalności.

Poniższe tabele przedstawiają zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu, wody oraz emisje CO₂ w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch w latach 2020 – 2021.

Zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu, wody oraz całkowita emisja CO ₂ e w Comarch S.A.	2021	2020
Zużycie energii elektrycznej	16 046 906 kWh	17 364 894 kWh
Zużycie ciepła	4 510 190 MJ	4 037 720 MJ
Zużycie gazu	513 742 m ³	465 673 m ³
Zużycie wody	20 802 m ³	24 655 m ³
Całkowita emisja CO ₂ e	13 216 Mg CO ₂ e	14 347 Mg CO ₂ e

Zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu, wody oraz całkowita emisja CO ₂ e w Grupie Comarch	2021	2020
Zużycie energii elektrycznej	24 273 157 kWh	24 560 075 kWh
Zużycie ciepła	20 431 759 MJ	17 545 681 MJ
Zużycie gazu ziemnego	513 742 m ³	465 673 m ³
Zużycie wody	53 181 m ³	66 013 m ³
Całkowita emisja CO ₂ e	18 150 Mg CO ₂ e	18 291 Mg CO ₂ e

Szczegóły dotyczące zużycia energii elektrycznej, ciepła, gazu i innych nośników energii, wody oraz emisji zostały opisane w pkt 8 niniejszego sprawozdania.

2.5. Członkostwo w organizacjach międzynarodowych

Comarch jest członkiem **organizacji w dziedzinie IT**, takich jak np. ETIS, PIKOM oraz TM Forum, przez co posiada ciągły dostęp do najnowszych standardów pojawiających się w tych dziedzinach. The TeleManagement Forum (TMF) jest organizacją non-profit, która została założona w 1988 w celu przyspieszenia rozwoju systemów do zarządzania sieciami telekomunikacyjnymi. Natomiast ETIS to międzynarodowa organizacja, której celem jest

wsparcie członków w podnoszeniu ich efektywności biznesowej poprzez wymianę informacji na temat skutecznego wykorzystania technologii komputerowych. Z kolei klaster PIKOM skupia małe i duże laboratoria badawcze oraz instytucje szkoleniowe zajmujące się określoną gałęzią przemysłu.

W 2019 roku Comarch dołączył do MEF - stowarzyszenia branżowego skupiającego ponad 200 firm z branży telekomunikacyjnej.

Od 2020 roku Comarch jest członkiem O-RAN Alliance - konsorcjum zajmującego się promowaniem opartej na oprogramowaniu, rozszerzalnej sieci RAN oraz standaryzacji krytycznych elementów architektury O-RAN Alliance.

Comarch należy również do **międzynarodowych izb gospodarczych i handlowych** m.in.: Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej, Polsko – Nowozelandzkiej Izby Przemysłowo-Handlowej oraz Francusko-Polskiej Izby Gospodarczej, czy też **organizacji branżowych** na całym świecie.

We Włoszech Comarch jest członkiem Retail Institute Italy, którego misją jest promowanie kultury i rozwoju całego sektora, poprzez oferowanie podstawowych treści i działań strategicznych. Comarch jest również członkiem Osservatorio Innovazione Digitale in Sanità. Misją instytucji jest tworzenie i rozpowszechnianie wiedzy na temat wpływu, jaki technologie cyfrowe mają na przedsiębiorstwa, administrację publiczną i obywateli. Ponadto należy do Polskiej Izby Biznesowej we Włoszech CAPI.

W krajach Beneluksu Comarch przynależy do Belgijsko-Polsko-Luksemburskiej Izby Handlowej, której misją jest promocja belgijskich i luksemburskich inwestycji oraz eksportu do Polski, oraz wsparcie polskich firm we współpracy z firmami belgijskimi i luksemburskimi. Członkiem zarządu w BEPOLUX jest Wojciech Pawluś, dyrektor zarządzający Comarch na kraje Beneluksu.

We Francji Comarch jest członkiem stowarzyszenia HUB-RETAIL „Cross-Canal and Omni-Logistics”. Celem organizacji jest zjednoczenie oraz współpraca środowiska biznesowego w regionie Owernia-Rodan-Alpy i związanego z nim sektora logistycznego. Comarch należy również do organizacji Adira, która skupia wszystkich regionalnych graczy w dziedzinie technologii informacyjnej. Dodatkowo Comarch jest członkiem AD2N, regionalnego stowarzyszenia, które skupia ponad 40 firm, świadczących usługi cyfrowe (ESN) oraz producentów systemów informatycznych. Działa również w strukturach Syntec Numérique. To profesjonalna organizacja skupiająca firmy świadczące usługi cyfrowe (ESN), wydawców oprogramowania i firm konsultingowych w zakresie technologii (ICT). Przedsiębiorstwo należy też do Clubster NSL - Nutrition, Santé, Longevité czyli klastra skupiającego firmy z branży rolno-żywnościowej, zdrowia, opieki medycznej, biotechnologicznej i e-zdrowia, który stymuluje wymianę i współpracę między światem akademickim i przemysłowym oraz wspiera kandydujące projekty innowacyjne w poszukiwaniu regionalnych, krajowych i europejskich źródeł finansowania.

Natomiast w Australii Comarch należy do Australian Loyalty Association, organizacji założonej w celu promowania edukacji i zapewnienia możliwości nawiązywania kontaktów osobom pracującym w branży lojalnościowej oraz stowarzyszenia Loyalty360, które działa na rynku rozwiązań marketingowych z zakresu lojalności klientów i umożliwia dialog między liderami branży. Ponadto jest też członkiem The Polish Australian Business Forum, czyli organizacji non-for-profit tworzącej platformę networkingową dla polskich profesjonalistów mieszkających w Australii.

2.6. Nagrody i rankingi w roku 2021

- Raport „**Computerworld TOP200**” – Comarch S.A. zajęła pierwsze miejsce w kategoriach:
  - największy dostawca usług w modelu cloud,
  - największy dostawca rozwiązań i usług IT dla sektora telekomunikacyjnego,
  - największy dostawca systemów RPA i automatyzacji procesów biznesowych,
  - firma informatyczna o największych nakładach na R&D.
- Konkurs miesięcznika „**IT w Administracji**” – System Comarch e-Urząd zdobył drugie miejsce w Plebiscycie Produktu Roku „IT w Administracji” w kategorii: Oprogramowanie dedykowane Administracji Publicznej.

- Rada Doradców magazynu „**The Asian Banker**” – projekt zrealizowany przez Comarch dla banku TMB Thanachart dot. wdrożenia systemu Comarch Corporate Banking (CCB) uruchomionego pod marką TTB Business ONE został nagrodzony tytułem Najlepszej Implementacji Transformacji Cyfrowej w Tajlandii.
- **Pipeline Innovation Awards** – Comarch zajął drugie miejsce w pięciu kategoriach: Innovation in Business Support Systems, Innovation in Operational Support System, Innovation in Artificial Intelligence (AI), Innovation in Assurance i Innovation in Pandemic Response.
- **Japan-Central Europe Investment Summit & Awards** – Comarch zdobył nagrodę Top CEE Digital Services Provider to Japan.
- **Redakcja portalu gospodarczego WNP.PL i magazynu Nowy Przemysł** – Comarch otrzymał wyróżnienie w kategorii „Polski inwestor za granicą”.
- **Konkurs "Hit Roku 2021" organizowany przez Gazetę Bankową** – kapituła przyznała rekomendacje systemom Comarch RPA for KYC oraz Comarch AI-based Product Ranking.
- **Listki CSR „Polityki”** – Comarch został laureatem Białego Listka.
- **TM Forum Catalyst** – Comarch wraz z projektem „AIOps Autonomous Service Assurance” został laureatem nagrody Catalyst Award 2020 za wybitny wkład w aktywa TM Forum.
- Kongres partnerów **Hewlett Packard Enterprise** – Comarch uzyskał pierwszą nagrodę w kategorii „Największy obrót w modelu as-a-service”.

Comarch w raportach firm analitycznych

- Po raz kolejny Comarch został uwzględniony wśród reprezentatywnych dostawców rozwiązań OSS w raporcie firmy Gartner. „**Market Guide for CSP Operations Support System Solutions**” Gartnera opisuje takie obszary, jak: definicja rynku, kluczowe ustalenia dotyczące stanu strategii OSS zarówno wśród dostawców CSP, jak i dostawców produktów OSS, a także definiuje zalecenia dla CIO organizacji, odpowiedzialnych za strategię OSS i jej transformację.
- Comarch znalazł się na **liście 2021 Gartnera „Market Guide for CSP Revenue Management and Monetization Solutions”**.
- Comarch został włączony do grona 50-ciu liderów branży fintech i nazwany „wschodzącą gwiazdą” roku 2021 w **raporcie branżowym The Center for Financial Professionals (CeFPro)**.
- Według raportu „**Poland Enterprise Application Software Market Analysis and 2020 Vendor Shares**”, przygotowanym przez firmę analityczną IDC, udział firmy Comarch w rynku rozwiązań informatycznych do zarządzania przedsiębiorstwem w Polsce wynosi on 21,5 procent. Taki wynik daje Comarch pozycję największego polskiego dostawcy systemów ERP na krajowym rynku oraz drugie miejsce w zestawieniu producentów, uwzględniającym firmy zarówno polskie, jak i zagraniczne. Dodatkowo Comarch jest jedynym producentem z pierwszej trójki, którego udziały rynkowe wzrosły w stosunku do roku poprzedniego, przy jednoczesnych spadkach pozostałych dwóch firm.
- Comarch został uwzględniony w raporcie „**Now Tech: Loyalty Marketing, Q4 2020**” przygotowanym przez Forrester, jedną z wiodących na świecie firm zajmujących się badaniem rynku, która dzieli się z klientami i opinią publiczną spostrzeżeniami i poradami na temat obecnego i potencjalnego wpływu technologii.
- Comarch został uwzględniony w raporcie dotyczącym rozwiązań lojalnościowych przygotowanym przez Forrester „**The Forrester Wave™: Loyalty Solutions, Q2 2021**”.

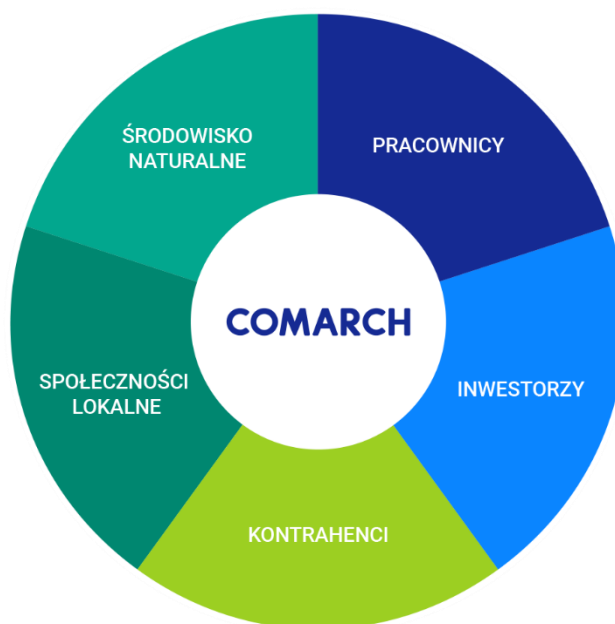
3. Zaangażowanie interesariuszy

Wybór informacji prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu został dokonany w oparciu o kryterium istotności przy uwzględnieniu czynników wewnętrznych oraz zewnętrznych dotyczących działalności Comarch S.A. oraz Grupy Comarch. Głównymi czynnikami branżowymi pod uwagę w trakcie oceny istotności były:

- profil działalności oraz otoczenie rynkowe,
- branża, w której działa Grupa Comarch,
- oddziaływanie na społeczność i środowisko naturalne,
- oczekiwania interesariuszy.

Zarząd aktywnie uczestniczy w procesie definiowania treści raportu oraz zatwierdza wszelkie decyzje strategiczne powiązane z procesem tworzenia sprawozdania na temat informacji niefinansowych. Przy jego tworzeniu zostały również uwzględnione zgłaszane oczekiwania interesariuszy.

Podstawą identyfikacji i selekcji interesariuszy jest przyjęta przez Grupę Comarch definicja, zgodnie z którą interesariusz to podmiot, który ma wpływ i na którego wpływa swoją działalnością Grupa Comarch.

Do najważniejszych interesariuszy Grupy Comarch należą:

- **Pracownicy** (pracownicy etatowi i współpracownicy, stażyści, praktykanci, studenci i potencjalni pracownicy, pracownicy podwykonawców i dostawców, inspekcja pracy i inne zbliżone instytucje nadzoru),
- **Inwestorzy** (akcjonariusze, inwestorzy instytucjonalni, inwestorzy indywidualni, Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, domy maklerskie, banki, KNF, KDPW, SEG),
- **Kontrahenci** (klienci instytucjonalni, klienci indywidualni, partnerzy biznesowi, społeczności użytkowników rozwiązań Comarch, dostawcy i podwykonawcy, lokalna administracja samorządowa oraz administracja rządowa),
- **Społeczeństwo** (społeczności lokalne w obrębie działalności Grupy Comarch, mieszkańcy i władze rządowe i samorządowe, media, w tym dziennikarze branżowi i prasa, szkoły wyższe i pracownicy naukowcy, organizacje techniczne i branżowe),
- **Środowisko naturalne** (organizacje ekologiczne, firmy recyklingowe).

Zarząd Grupy Comarch jest świadomy konieczności angażowania interesariuszy w prowadzoną działalność. Grupa prowadzi dialog z wszystkimi grupami interesariuszy.

Sposób angażowania interesariuszy należących do poszczególnych grup oraz cele prowadzonego z nimi dialogu przedstawiono poniżej.

- **Pracownicy:** rekrutacje, rozmowy okresowe, spotkania wewnętrzne, komunikacja wewnętrzna (mailingi, portale i komunikatory wewnętrzne dla pracowników), cykliczne akcje i eventy wspierające aktywny styl życia (np. Rowerem do pracy, ComarchOnRun/OnBike, starty w imprezach biegowych),

Cel dialogu: zapewnienie stabilizacji rotacji zatrudnienia poprzez wyjście naprzeciw oczekiwaniom pracowników, zapewnienie pracownikom możliwości rozwoju, stworzenie satysfakcjonującego i stabilnego miejsca pracy.

- **Inwestorzy:** regularne spotkania podczas konferencji wynikowych w Krakowie lub Warszawie (również interaktywne transmisje on-line i nagrania wideo), spotkania indywidualne oraz telekonferencje z Zarządem Spółki, stała współpraca Działu Rynku Kapitałowego i Ubezpieczeń, strona www Relacji Inwestorskich, udział w konferencjach organizowanych przez instytucje rynku finansowego i kapitałowego takie jak banki, fundusze inwestycyjne, GPW, KDPW, KNF i SEG,

Cel dialogu: zapewnienie przejrzystości informacyjnej, spełnienie potrzeb informacyjnych interesariuszy, budowanie wartości Comarch, dbałość o reputację Comarch.

- **Kontrahenci:** strona www, badanie satysfakcji klientów, spotkania biznesowe na potrzeby realizacji umów i podniesienie jakości świadczonych usług, organizowanie i wspieranie funkcjonowania społeczności użytkowników rozwiązań Comarch, np. w postaci cyklicznych spotkań (w tym coroczny Comarch User Group) czy prowadzenia stron dedykowanych rozwiązaniom Comarch w portalach społecznościowych,

Cel dialogu: badanie oczekiwań i opinii klientów, uwzględnianie głosu klienta w projektowaniu rozwiązań biznesowych, tworzenie produktów i usług dostosowanych do potrzeb klienta, partnerska współpraca z dostawcami.

- **Spółeczeństwo, media oraz władze rządowe/samorządowe:** bieżąca komunikacja bezpośrednia, realizacja projektów sponsoringowych, budowanie partnerstw, realizacja wspólnych projektów, organizacja programów edukacyjnych i prewencyjnych na rzecz ochrony zdrowia, stały kontakt z mediami (telefoniczny, mailowy, podczas konferencji i briefingów prasowych), organizacja programów stażowych,

Cel dialogu: ponoszenie odpowiedzialności społecznej, wspieranie rozwoju społeczności, zapewnienie przejrzystości informacyjnej, wsparcie studentów i absolwentów w zdobywaniu wiedzy i doświadczenia, zapewnienie przestrzegania wymogów i regulacji, tworzenie miejsc pracy.

- **Środowisko naturalne:** organizowanie akcji proekologicznych, współpraca z dostawcami mediów, producentami energii, organizacjami ekologicznymi i firmami recyklingowymi,

Cel dialogu: poprawa jakości środowiska naturalnego, ograniczenie zużycia energii, emisji zanieczyszczeń zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów.

Przykładem angażowania interesariuszy w Grupie Comarch jest **Unikalna Społeczność Comarch ERP**. Społeczność Comarch ERP to platforma, na której obecni i potencjalni klienci, a także Partnerzy Comarch ERP pomagają sobie wzajemnie wymieniając się wiedzą na temat systemów Comarch ERP. Platforma to również miejsce zgłaszania pomysłów dotyczących rozwoju tych systemów. Wszystkie zgłoszone pomysły mogą być następnie komentowane i oceniane przez użytkowników Społeczności, te najwyżej ocenione Comarch analizuje

pod kątem realizacji i wdrożenia do wersji produkcyjnych systemów. Na Społeczności aktywni są także Partnerzy Comarch, którzy wspierają klientów swoją wiedzą oraz doświadczeniem i również zgłaszają pomysły na rozwój oprogramowania. W rozmowach wsparciem służą również pracownicy Comarch.

Projekt jest unikatowym przedsięwzięciem – pozwala nie tylko wzorem tradycyjnego forum na wymianę wiedzy, ale daje również klientom możliwość wpływania na rozwój produktów, którymi posługują się na co dzień. Doceniają to także przedsiębiorcy poszukujący oprogramowania, dla których platforma jest dostępna również bez konieczności posiadania systemu. Mogą oni już na etapie jego wyboru skontaktować się z użytkownikami rozwiązań Comarch ERP, zadać pytania, wyjaśnić wątpliwości czy przeczytać wszystkie dyskusje.

Uczestnicy Społeczności aktywizowani są dodatkowo dzięki wykorzystaniu elementów grywalizacji, pozwalającej na współzawodnictwo pomiędzy użytkownikami, zdobywanie odznak i kompetencji.

Z początkiem 2022 roku, Społeczność wzbogaciła się również o nową sekcję: Marketplace. To miejsce, w którym prezentowane są dodatki stworzone przez Certyfikowanych Partnerów Comarch dla systemów Comarch ERP.

Na stronie głównej platformy, www.Spolecznosci.Comarch.pl, można śledzić bieżące statystyki, które w lutym 2022 prezentują się następująco:

- 13 098 zadanych pytań,
- 35 202 odpowiedzi,
- 14 070 komentarzy,
- 2 907 pomysły na nowe funkcjonalności i usprawnienie już istniejących, z których ponad 300 zostało zrealizowanych przez Comarch.

4. Systemy zarządzania, polityki oraz zasady przyjęte i stosowane przez Grupę Comarch oraz ich wpływ na poszczególne obszary działalności oraz zidentyfikowane ryzyka

4.1. Zintegrowany System Zarządzania

[obszar: społeczny, pracowniczy, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka, przeciwdziałania korupcji]

G.2.2.

Grupa Comarch kładzie szczególny nacisk na jakość oferowanych produktów i świadczonych usług. Działania podnoszące tę wartość podejmowane są w celu zaspokojenia wzrastających i ściśle określonych oczekiwań klientów działających na rynku krajowym i międzynarodowym. Dzięki ciągłym pracom nad doskonaleniem i rozwojem Zintegrowanego Systemu Zarządzania Comarch S.A. uzyskał:

- certyfikat Zintegrowanego Systemu Zarządzania zgodnego z wymaganiami norm PN-EN ISO 9001:2015-10 Systemy Zarządzania Jakością, PN-EN ISO 14001:2015-09 Systemy Zarządzania Środowiskowego, PN-ISO 45001:2018-06 Systemy Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy, PN-EN ISO/IEC 27001:2017-06 Systemy Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji,
- certyfikat Systemu Zarządzania Energią zgodnego z wymaganiami normy PN-EN ISO 50001:2018-09 Systemy Zarządzania Energią,
- certyfikat Wewnętrznego Systemu Kontroli, spełniającego wymagania zawarte w art. 11 ust. 2, Ustawy z dnia 29.11.2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla

bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (z późniejszymi zmianami),

- certyfikaty potwierdzające, że System Zarządzania Jakością spełnia wymagania norm AQAP 2110:2016 Wymagania NATO dotyczące zapewnienia jakości w projektowaniu, pracach rozwojowych i produkcji oraz AQAP 2210:2015 Wymagania uzupełniające NATO do AQAP 2110 dotyczące zapewnienia jakości oprogramowania.

Certyfikaty Zintegrowanego Systemu Zarządzania, Systemu Zarządzania Energią, Wewnętrznego Systemu Kontroli oraz Systemów AQAP wydane zostały przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji (PCBC).

Zintegrowany System Zarządzania został wdrożony i certyfikowany w Comarch S.A., natomiast wdrożone procedury obowiązują w spółkach Grupy Comarch.

Spółka Comarch Healthcare S.A. BU HIS, dotychczas certyfikowana na zgodność z normą ISO 9001:2015 Systemy Zarządzania Jakością, została dodana do struktury Comarch S.A. oraz objęta certyfikatem ZSZ.

Zintegrowany System Zarządzania zapewnia właściwą, systemowo administrowaną realizację wszystkich procesów biznesowych mających wpływ na jakość produktów i usług. Sprawne działanie systemu gwarantuje, że wszystkie procesy są monitorowane pod względem skuteczności i efektywności, doskonalone oraz przystosowywane do ciągle zmieniających się warunków rynkowych i technologicznych oraz do zmieniających się wymagań klienta. Wysoka jakość produktów i usług wspierana jest ciągłą troską o środowisko oraz o bezpieczeństwo pracowników i dostawców. Stosowanie przez Grupę Comarch zasad systemów wdrożonych i certyfikowanych w Comarch S.A. przyczynia się do wzrostu zaufania pomiędzy firmą a klientami i dostawcami. Umocnia też wizerunek Grupy Comarch w oczach wszystkich podmiotów zainteresowanych efektami działalności naszej firmy w obszarach jakości oferowanych produktów i usług, oddziaływania na środowisko, zarządzania energią, zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy, a także zapewnienia bezpieczeństwa informacji i danych oraz kontroli w obrocie towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa.

Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania jest naczelnym dokumentem ZSZ. Polityka ta zawiera ogół zamierzeń i celów organizacji dotyczących jakości, ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy, zarządzania energią oraz bezpieczeństwa informacji, które wyrażone są w sposób formalny przez najwyższe kierownictwo.

Zobowiązania oraz działania w ramach Polityki zostały opisane w punkcie [2.3. Kultura organizacyjna i model biznesowy](#).

Szczegółowe informacje dotyczące Polityki ZSZ Comarch S.A. oraz wdrożonych standardów znajdują się również pod adresem: <http://www.comarch.pl/o-firmie/zrownowazony-biznes/polityka-jakosci/>

G.2.3.

Szeroko pojęty rozwój technologiczny i gwałtownie rosnąca konkurencja stawiają nowe wymagania dla oprogramowania, wdrażanych systemów informatycznych oraz towarów będących w obrocie. Konieczność spełniania tych wymagań powoduje, iż produkty dostarczane przez Grupę Comarch mogą być towarami o podwójnym zastosowaniu i zostać wykorzystane w sposób niezgodny z zasadami prawa krajowego i międzynarodowego. W celu zapobiegania takim praktykom, w ramach Grupy Comarch wdrożony został Wewnętrzny System Kontroli, którego naczelnym dokumentem jest **Polityka Wewnętrznego Systemu Kontroli**. Główne założenia tej polityki są następujące:

- wykluczenie możliwości osiągnięcia zysku w sposób sprzeczny z wymaganiami Wewnętrznego Systemu Kontroli,
- zaniechanie obsługi obrotu towarowego, gdy jest on sprzeczny z prawem krajowym i międzynarodowym,
- zapobieganie transakcjom z kontrahentami zaangażowanymi w rozprzestrzenianie broni masowego rażenia,

- egzekwowanie zasad Wewnętrznego Systemu Kontroli na wszystkich stanowiskach pracy związanych z obrotem towarami,
- nadzór Pełnomocnika ds. Kontroli Obrotu nad przebiegiem procesów Wewnętrznego Systemu Kontroli.

G.3.1., G.3.2.

Każdy z systemów wchodzących w skład Zintegrowanego Systemu Zarządzania obejmuje swoim zakresem inną tematykę oraz cechuje się specyficznymi ryzykami. W ramach Zintegrowanego Systemu identyfikowane i monitorowane są ryzyka i szanse. System Zarządzania Jakością kładzie szczególny nacisk na ryzyka związane z ogólnym funkcjonowaniem organizacji i jej procesów, dokumentacją i relacjami z dostawcami. Zarządzanie środowiskowe i energetyczne uwzględniają ryzyka związane z oddziaływaniem na środowisko, natomiast zarządzanie BHP uwzględnia ryzyka związane z kwestiami pracowniczymi. Wewnętrzny System Kontroli reguluje zagadnienia międzynarodowego obrotu towarami i technologiami oraz zapewnia zgodność realizowanych procesów ze specyficznymi wymaganiami prawnymi. System AQAP, dotyczący realizacji projektów dla sił zbrojnych, zawiera restrykcyjne wymagania i jest zbudowany na zarządzaniu ryzykiem w ramach realizowanych projektów. Szansą dla organizacji jest rozpoczęcie współpracy z nowymi klientami, nawiązanie nowych relacji biznesowych.

Ryzyka rozpatrywane i uwzględniane są na różnych płaszczyznach – zaczynając od polityk określających główne założenia w danej dziedzinie, poprzez procedury regulujące funkcjonowanie procesów, a kończąc na konkretnych działaniach zaszytych w mechanizmach wewnętrznych i wykorzystywanych przez Grupę Comarch systemach informatycznych. Wyszczególnione w ramach poszczególnych systemów ryzyka i mechanizmy zarządzania nimi zostały opisane w dalszej części.

Grupa Comarch zdaje sobie sprawę z istoty zarządzania ryzykiem. W ramach prowadzonych działań, Zintegrowany System Zarządzania na bieżąco dostosowywany jest do wymagań aktualizowanych norm międzynarodowych, w których szczególny nacisk kładzie się na kwestie związane z ryzykiem – zalecane jest podejście do zarządzania oparte na ryzyku oraz uwzględnianie ryzyka na poziomie systemowym.

Dla Zintegrowanego Systemu Zarządzania, w ramach procesu ogólnofirmowego, zostały zidentyfikowane m.in. następujące ryzyka:

- ryzyko związane z pogorszeniem jakości oferowanych produktów i usług, niespełnieniem oczekiwań jakościowych klientów,
- ryzyko związane z występowaniem niezgodności i niestabilności w procesach wewnętrznych,
- ryzyko związane z brakiem zgodności z obowiązującymi wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi organizacji z zakresu ZSZ, a także negatywnymi wynikami kontroli zewnętrznych,
- ryzyko związane z podjęciem współpracy z kontrahentem znajdującym się na Listach odmów, podmiotem z krajów objętych ograniczeniami lub zakazem obrotu, a także innego rodzaju sankcjami,
- ryzyko związane z negatywnym oddziaływaniem na środowisko,
- ryzyko związane z zaopatrzeniem w energię w przyszłości w związku z globalnym ociepleniem oraz transformacją energetyczną UE,
- ryzyko związane z występowaniem zdarzeń potencjalnie wypadkowych,
- ryzyko związane z sytuacją epidemiologiczną,
- ryzyko związane z brakiem możliwości pozyskania kontraktu na dostarczenie produktów i/lub usług dla sił zbrojnych w Polsce i pozostałych krajach NATO,
- ryzyko związane z niską świadomością pracowników z zakresu ZSZ,
- ryzyko związane z nieutrzymaniem certyfikacji ZSZ.

Ryzyka zidentyfikowane w ramach Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji wraz z wdrożonymi mechanizmami opisany został w wyodrębnionej części rozdziału.

G.2.1., G.3.1.

W ramach Grupy Comarch istnieje szereg mechanizmów, których skuteczne funkcjonowanie pozwala stwierdzić, że firma działa zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi oraz przepisami – zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym.

Do mechanizmów tych możemy zaliczyć między innymi: ustanowienie procedur wewnętrznych definiujących procesy i określających odpowiedzialności, stały nadzór nad wymaganiami prawnymi, bieżącą weryfikację realizacji procesów w ramach audytów wewnętrznych oraz wykorzystywanie dedykowanych poszczególnym zagadnieniom wewnętrznym systemów informatycznych. Istotne z punktu widzenia Wewnętrznego Systemu Kontroli jest również monitorowanie oraz reagowanie na sytuację na świecie, w tym możliwe sankcje.

W 2021 roku w Spółce Comarch S.A. została ustanowiona funkcja *compliance* oraz audytu wewnętrznego w postaci wyodrębnionej jednostki odpowiedzialnej m.in. za zapewnienie zgodności z przepisami prawa, obszar kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego. Główne zadania nowo powołanej jednostki to:

- wspieranie organizacji w ograniczeniu do minimum ryzyka wystąpienia braku zgodności z prawem, regulacjami wewnętrznymi, jak również normami etyczno-moralnymi,
- umożliwienie rozpoznania ryzyk, które mogą mieć wpływ na realizację wyznaczonych przez organizację celów biznesowych oraz odpowiednie zarządzanie tymi ryzykami,
- ocena skuteczności funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w organizacji.

Wszystkie opisane powyżej działania mają na celu minimalizowanie zidentyfikowanych obszarów ryzyka, sterowanie nimi oraz sprawowanie bieżącej kontroli. Grupa Comarch w swoim działaniu na wszystkich poziomach struktury organizacyjnej stosuje zasadę przezorności, zwłaszcza podczas rozwoju i wprowadzania na rynek nowych produktów informatycznych.

W przypadku Wewnętrznego Systemu Kontroli istotną rolę odgrywają systemy informatyczne dedykowane zagadnieniom z nim związanym, np. system do obiegu umów, gdzie poszczególne kroki wymuszają określone działania wymagane przez WSK. Specyficzne dla WSK procesy, takie jak postępowanie z towarami i usługami podwójnego zastosowania czy weryfikacja kontrahentów na Listach odmów, opisane są w procedurach wewnętrznych. Podejmowane są bieżące działania służące doskonaleniu Wewnętrznego Systemu Kontroli.

W celu komunikacji udostępnione zostały adresy mailowe, na które pracownicy mogą zgłaszać swoje uwagi. Pracownicy mają również możliwość wnoszenia anonimowych zgłoszeń w zakresie naruszenia postanowień wdrożonych polityk, które przekazywane są do adresatów w postaci papierowej za pośrednictwem poczty wewnętrznej.

W ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania prowadzone są audyty wewnętrzne, których liczba w roku 2021 wyniosła 113. Audyty wewnętrzne realizowane są we wszystkich jednostkach objętych ZSZ według programu rocznego. Nadzór nad procesami specyficznymi dla WSK odbywa się również w ramach audytów wewnętrznych.

W ramach audytów wewnętrznych prowadzone są statystyki w zakresie niezgodności w stosunku do procedur wewnętrznych Zintegrowanego Systemu Zarządzania. Prowadzony jest również rejestr mocnych i słabych stron audytowanych jednostek. W 2021 roku zidentyfikowano 26 niezgodności oraz 149 mocnych stron i 80 potencjałów do doskonalenia.

Poniżej opisano polityki wdrożone w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji oraz Polityka Bezpieczeństwa

[obszar: społeczny, pracowniczy, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka]

Informacja i systemy przetwarzania informacji stanowią krytyczną i niezwykle ważną wartość firmy, dlatego Grupa Comarch kładzie duży nacisk na ochronę danych i aktywów własnych oraz klientów. Wdrożony w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania w Comarch S.A. został kompleksowy system ochrony informacji oparty na normach PN-EN ISO/IEC 27001:2017-06 i PN-EN ISO/IEC 27002:2017-06. System jest certyfikowany przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji (PCBC) od 2008 roku w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania. System pokrywa wszystkie procesy wewnętrzne wspierające działanie firmy oraz procesy biznesowe i obejmuje całość aktywów firmy.

Regulacje Polityki bezpieczeństwa Grupy Comarch obejmują kwestie organizacyjne, podnoszenia świadomości pracowników, ochrony fizycznej aktywów, zabezpieczeń technicznych IT, ciągłości działania i reakcji na incydenty naruszenia bezpieczeństwa informacji. Zdefiniowano polityki i procedury wewnętrzne regulujące sposób zapewnienia poufności, integralności i dostępności danych Grupy Comarch oraz klientów, które w szczególności określają:

- zasady klasyfikowania i postępowania z informacją,
- politykę zarządzania siecią informatyczną Grupy Comarch,
- zasady administracji systemami i aplikacjami,
- zasady przebywania na terenie Grupy Comarch i dostępu do pomieszczeń Grupy Comarch,
- zasady użytkowania aktywów i wynoszenie sprzętu,
- zasady zabezpieczenia komputerów osobistych,
- zasady zabezpieczenia nośników informacji,
- zasady dostępu zdalnego,
- zasady bezpieczeństwa poczty elektronicznej,
- politykę haseł,
- politykę ciągłości działania,
- politykę antywirusową.

Wdrożono szereg środków organizacyjnych i technicznych zapewniających kompleksową i wielopoziomą ochronę danych i aktywów mających przeciwdziałać i minimalizować skutkom wystąpienia incydentów naruszenia bezpieczeństwa informacji.

System zapewnia ciągle proces monitorowania i reakcji na ryzyka dotyczące bezpieczeństwa informacji. Pozwala to ciągle doskonalić ochronę danych i aktywów Grupy Comarch oraz klientów. Wnioski z działania systemu zarządzania bezpieczeństwem są raportowane do Zarządu i podejmowane są konieczne akcje usprawniające i korygujące.

Wśród najistotniejszych zagrożeń, któremu przeciwdziałają wdrożone zabezpieczenia można wymienić:

- naruszenie bezpieczeństwa informacji,
- nieautoryzowane działania,
- niedostępność kluczowych usług i powierzchni Grupy Comarch,
- zgodność z przepisami prawa.

W ramach firmy działają dedykowane jednostki biznesowe zajmujące się ochroną informacji, definiujące i wdrażające standardy oraz monitorujące stan bezpieczeństwa aktywów Grupy Comarch.

Opracowano plany ciągłości działania firmy mające na celu zachowanie ciągłości biznesowej w kluczowych dla firmy obszarach.

Zrównoważony Rozwój Dostawców

[obszar: społeczny, pracowniczy, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka, przeciwdziałania korupcji]

Grupa Comarch jako organizacja o charakterze globalnym specjalizująca się w projektowaniu, wdrażaniu oraz integracji zaawansowanych produktów IT, ma znaczący wpływ na funkcjonowanie łańcucha dostaw. Ponadto, jako firma, zdajemy sobie sprawę, że sukces podejmowanych przedsięwzięć nie zależy jedynie od nas, ale w dużej mierze również od naszych partnerów biznesowych. Kluczowe znaczenie ma kwestia odpowiedniego doboru kontrahentów, którzy w jak największym stopniu spełniają określone kryteria. Dzięki temu mamy pewność, że współpraca z nimi w żaden sposób nie zaburzy stabilności i efektywności procesów realizowanych w ramach łańcucha dostaw.

W ramach Grupy Comarch funkcjonuje Polityka Zrównoważonego Rozwoju dla Dostawców, która określa najważniejsze zasady jakimi firma kieruje się, realizując współpracę z partnerami biznesowymi. Ponadto, dokument ten stanowi zobowiązanie do prowadzenia zrównoważonej polityki zamówień i określa oczekiwania dla dostawców kluczowych.

Zobowiązania te realizowane są głównie poprzez:

- wspieranie i zachęcanie naszych klientów i dostawców, aby w swoich działaniach kierowali się zasadami etyki, odpowiedzialności społecznej i ochrony środowiska,
- zapewnienie wysokiej jakości produktów i usług dla klientów na rynku międzynarodowym, jednocześnie zwracając szczególną uwagę na bezpieczeństwo zasobów informacyjnych, aspekty środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników,
- budowanie dobrego partnerstwa z dostawcami, opartego na wzajemnej współpracy, zaufaniu i uczciwości,
- prowadzenie działań związanych z zamówieniami zgodnie z przepisami prawa i regulacjami prawnymi – krajowymi i międzynarodowymi,
- wybór dostawców z przekonaniem, że tylko odpowiedzialne praktyki w łańcuchu dostaw mogą zapewnić najwyższą jakość końcowego wyrobu lub usługi, jednocześnie dbając o środowisko naturalne, dobre standardy pracy, etykę biznesu i społeczności lokalne.

Jesteśmy przekonani, że wysokie standardy postępowania w biznesie, do których przestrzegania zobowiązuje się Grupa Comarch, powinny również być egzekwowane od naszych kontrahentów. Dlatego też od naszych kluczowych dostawców oczekujemy następujących zasad:

- zarządzanie oddziaływaniem na środowisko w sposób odpowiedzialny zgodnie z normą ISO 14001 lub podobnym standardem w celu zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko,
- stosowanie norm bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z ISO 45001 lub podobnym standardem, aby zminimalizować zagrożenia związane z ryzykami zawodowymi oraz zapobiegać urazom,
- stosowanie ze zrozumieniem dobrych praktyk biznesowych, kwestii społecznych oraz związanych z ochroną środowiska, które powiązane są z działalnością dostawcy,
- działanie zgodne z obowiązującymi przepisami prawa,
- uznanie prawa pracowników do zrzeszania się oraz do negocjacji zbiorowych,
- zakaz dyskryminacji we wszelkich jej przejawach, ze względu na: rasę, status społeczny, pochodzenie etniczne, religię, niepełnosprawność, płeć, orientację seksualną, związek lub przynależność polityczną, wiek czy stan cywilny,
- zakaz zatrudniania dzieci poniżej 16 roku życia oraz stosowania kar cielesnych, przymusu psychicznego i fizycznego, znieważania i molestowania seksualnego,
- wyeliminowanie pracy przymusowej.

G.3.2.

W zakresie zrównoważonego rozwoju dostawców zidentyfikowano następujące ryzyka krytyczne:

- ryzyko zaburzeń stabilności i efektywności procesów realizowanych w ramach łańcucha dostaw,
- ryzyko nawiązania współpracy z kontrahentami niespełniającymi wymagań polityki oraz naruszającymi zasady etyki, odpowiedzialności społecznej i ochrony środowiska,
- ryzyko związane z niewypłacalnością kontrahentów,
- ryzyko związane z wystąpieniem niezgodności z wymaganiami prawnymi i procedurami wewnętrznymi w zakresie dotyczącym kontrahentów.

G.3.1.

Współpraca oparta na wyznawanych przez Grupę Comarch zasadach, konsekwentne egzekwowanie wymagań względem kontrahentów oraz stosowanie mechanizmów weryfikacji i zapewnienia zgodności z obowiązującymi regulacjami pozwalają skutecznie minimalizować ryzyko niestabilności i niezgodności w ramach łańcucha dostaw. Mechanizmy te oraz stosowne dane przedstawiono w części o Zintegrowanym Systemie Zarządzania oraz w rozdziale [5. Kontrahenci](#).

Poszanowanie Własności Intelktualnej Osób Trzecich

[obszar: społeczny, pracowniczy]

Grupa Comarch jako podmiot tworzący oprogramowanie, doskonale rozumie potrzebę poszanowania praw własności intelektualnej i ze swojej strony dąży do pełnego poszanowania własności intelektualnej osób trzecich, w tym innych twórców oprogramowania, a także dostawców oraz klientów. Grupa Comarch przestrzega regulacji prawnych dotyczących zasad poszanowania własności intelektualnej osób trzecich na poziomie prawa międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego, wspiera system ochrony własności intelektualnej oraz dokłada wszelkich starań w celu zapewnienia najwyższego poziomu ochrony praw własności intelektualnej osób trzecich.

W ramach Grupy Comarch wdrożono **Politykę Poszanowania Własności Intelktualnej Osób Trzecich**.

Podstawowe cele polityki to:

- dbanie o zapewnienie poszanowania własności intelektualnej osób trzecich,
- zapewnienie poszanowania patentów, znaków towarowych i innych praw własności przemysłowej osób trzecich,
- wykorzystywanie własności intelektualnej, patentów, znaków towarowych oraz innych praw własności przemysłowej osób trzecich zgodnie z przepisami prawa oraz uzyskanymi przez Grupę Comarch licencjami,
- korzystanie z oprogramowania osób trzecich wyłącznie w zakresie przyznanych licencji,
- ochrona własności intelektualnej, patentów, znaków towarowych oraz innych praw własności przemysłowej Grupy Comarch,
- ochrona interesów Grupy Comarch, w szczególności finansowych i prawnych,
- troska o wysoką jakość oferowanych produktów i usług,
- zarządzanie ryzykiem w zakresie objętym przez politykę,
- zarządzanie własnością intelektualną oraz licencjami.

Cele szczegółowe polityki wynikające z celów podstawowych to:

- ochrona własności intelektualnej dostawców i odbiorców Grupy Comarch,
- zaznajomienie pracowników z polityką i wyegzekwowanie jej przestrzegania,
- osiągnięcie przejrzystości zasad wykorzystywania własności intelektualnej osób trzecich przez pracowników,
- osiągnięcie jak najwyższego stopnia zrozumienia i poszanowania praw własności intelektualnej,
- zakaz wykorzystywania przez pracowników oraz współpracowników Grupy Comarch oprogramowania, które narusza własność intelektualną osób trzecich.

Grupa Comarch zmierza do osiągnięcia celów polityki poprzez szkolenie pracowników oraz działanie w zgodzie z procedurami porządkującymi proces oceny, wyboru i pozyskiwania oprogramowania oraz przechowywania licencji dla:

- oprogramowania na potrzeby wewnętrzne Grupy Comarch: narzędziowego i biurowego,
- komponentów programistycznych i kodów źródłowych do wykorzystania w produktach Grupy Comarch,

- komponentów programistycznych i kodów źródłowych do wykorzystania w usługach programistycznych realizowanych w taki sposób, że efekty pracy Grupy Comarch stają się własnością klienta (produkty dedykowane).

Do obowiązków każdego pracownika oraz współpracownika Grupy Comarch należy znajomość i przestrzeganie Polityki Poszanowania Praw Własności Intelktualnej oraz wynikających z niej procedur, w takim zakresie, w jakim ich one dotyczą, tj. w zakresie:

- odpowiedzialności za korzystanie z oprogramowania przez Grupę Comarch,
- odpowiedzialności za korzystanie z oprogramowania na sprzęcie komputerowym Grupy Comarch przez pracownika bądź współpracownika,
- sposobu uzyskania zgody na wykorzystanie własności intelektualnej stron trzecich w produktach Grupy Comarch i produktach dedykowanych,
- sposobu uzyskania zgody na zakup nowego oprogramowania.

G.3.2.

W ramach poszanowania własności intelektualnej osób trzecich zidentyfikowano następujące ryzyka krytyczne:

- ryzyko korzystania z nielicencjonowanego oprogramowania na potrzeby wewnętrzne,
- ryzyko nielegalnego wykorzystania oprogramowania będącego własnością osób trzecich w produktach Grupy Comarch,
- ryzyko ewentualnych roszczeń finansowych i prawnych oraz strat wizerunkowych,
- ryzyko związane z wystąpieniem niezgodności z wymaganiami prawnymi i procedurami wewnętrznymi w zakresie dotyczącym poszanowania własności intelektualnej osób trzecich.

G.3.1.

Minimalizacja ryzyk związanych z poszanowaniem własności intelektualnej osób trzecich dokonywana jest w ramach mechanizmów opisanych w części o Zintegrowanym Systemie Zarządzania”. Zarówno dostawca jak i odbiorca oprogramowania mają prawo do tego, żeby ich prawa własności intelektualnej były szanowane. Gwarancją poszanowania własności intelektualnej jest stosowanie przez pracowników oraz współpracowników Grupy Comarch odpowiednich procedur przy korzystaniu z tej własności. Realizacja działań zgodnie z przedstawionymi wytycznymi minimalizuje ryzyko niezgodności z obowiązującymi regulacjami prawnymi w tym zakresie i ewentualnymi roszczeniami finansowymi. W przypadku wykrycia lub uzyskania informacji dotyczących nieprzestrzegania niniejszej polityki, jak również przypadków naruszenia własności intelektualnej osób trzecich, Grupa Comarch obliguje swoich pracowników, współpracowników, dostawców oraz odbiorców do zgłaszania takich przypadków do Działu Jakości i BHP oraz Działu Prawnego za pośrednictwem dedykowanego adresu email.

4.2. Systemy Zarządzania wdrożone w spółkach Grupy Comarch

System Zarządzania Jakością Wyrobów Medycznych Comarch S.A. oraz Comarch Healthcare S.A. *[obszar społeczny, pracowniczy, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka]*

Oprócz podstawowej działalności związanej z wytwarzaniem oprogramowania i systemów informatycznych oraz świadczeniem usług w tym zakresie, wybrane spółki Grupy Comarch prowadzą również działalność w zakresie projektowania i rozwoju, produkcji i wprowadzania na rynek wyrobów medycznych oraz posiadają certyfikowany System Zarządzania Jakością Wyrobów Medycznych na zgodność z normą EN ISO 13485:2016. Zakres certyfikatu dla Comarch Healthcare S.A. obejmuje projektowanie i rozwój, produkcję, dystrybucję i serwisowanie systemów monitorowania parametrów życiowych jak również serwis powdrożeniowy, natomiast dla Comarch S.A. projektowanie i rozwój, produkcję własną i kontraktową, dystrybucję, wdrażanie i serwisowanie oprogramowania oraz wyrobów i akcesoriów oraz systemów do monitorowania funkcji życiowych jak również realizację usług powdrożeniowych w tym zakresie.

Certyfikaty Systemu Zarządzania Jakością Wyrobów Medycznych wydane zostały przez TÜV Rheinland LGA Products GmbH.

Z myślą o podnoszeniu jakości życia i poczucia bezpieczeństwa oraz w trosce o zdrowie klientów, spółki Grupy Comarch oferują szeroką gamę wyrobów medycznych. Oferowane produkty powstają jako odpowiedź na potrzeby rynku w zakresie profilaktyki i leczenia, i są przygotowywane na bazie najnowszych technologii, w wyniku współpracy wykwalifikowanych pracowników z naukowym środowiskiem medycznym. Spółki Grupy Comarch gwarantują tym samym właściwą jakość i bezpieczeństwo oferowanych produktów, profesjonalną i etyczną obsługę, a także pomoc i porady dostosowane do indywidualnych potrzeb klientów.

W spółkach Comarch S.A. oraz Comarch Healthcare S.A. zostały wdrożone Polityki Jakości. W celu realizacji postanowień Polityki Zarząd i pracownicy ww. spółek zobowiązują się:

- spełniać wymagania prawne i utrzymywać skuteczność systemu zarządzania jakością,
- ustanawiać cele adekwatne do potrzeb organizacji,
- dostosowywać produkty i usługi do oczekiwań i wymagań klientów, zachowując wymagania przepisów prawnych w zakresie produkcji i dystrybucji wyrobów medycznych oraz świadczenia usług medycznych,
- wprowadzać na rynek wyroby i usługi spełniające wymagania w zakresie jakości i bezpieczeństwa,
- rzetelnie informować o jakości i bezpieczeństwie oferowanych wyrobów i usług,
- ciągle i systematycznie dbać o jakość i konkurencyjność oferowanych produktów i usług,
- rozwijać współpracę z dostawcami w celu polepszania jakości oferowanych produktów i usług,
- podnosić kwalifikacje.

Środkiem realizacji powyższych celów są wdrożone i ciągle doskonalone systemy zarządzania jakością opracowane w oparciu o wymagania:

- dyrektywy 93/42/EEC Wyroby medyczne (MDD),
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/745 (MDR),
- normy EN-ISO 13485 Wyroby medyczne. Systemy zarządzania jakością. Wymagania do celów przepisów prawnych,
- normy ISO 9001 Systemy zarządzania jakością - Wymagania.

G.3.2.

W ramach Systemu Zarządzania Jakością Wyrobów Medycznych zidentyfikowano następujące ryzyka krytyczne:

- ryzyko związane z rozbudową wymagań dla wyrobów medycznych,
- ryzyko związane ze wzrostem kosztów certyfikacji oraz ograniczonym dostępem do jednostek notyfikowanych na zgodność z MDR.

G.3.1.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie wyrobów medycznych jest kwestią niezwykle ważną, uregulowaną systemowo. W ramach wdrożonego i certyfikowanego Systemu Zarządzania Jakością Wyrobów Medycznych zgodnego z normą ISO 13485, funkcjonuje proces zarządzania ryzykiem zgodny z normą ISO 14971 opisany w procedurach wewnętrznych. Proces ten obejmuje zasady identyfikowania zagrożeń związanych z wyrobem medycznym, jego akcesoriami oraz oprogramowaniem, szacowanie i ocenę dopuszczalności ryzyk, sterowanie tymi ryzykami oraz monitorowanie skuteczności sterowania.

W przypadku wyrobów medycznych istnieje również możliwość zgłaszania tzw. incydentów medycznych, czyli nieprawidłowości dotyczących wyrobu medycznego, które mogą lub mogły doprowadzić do śmierci albo poważnego pogorszenia stanu zdrowia pacjenta lub użytkownika wyrobu. W Comarch S.A. oraz Comarch Healthcare S.A. prowadzony jest rejestr takich przypadków. Od początku działalności w zakresie wyrobów medycznych nie zidentyfikowano incydentów medycznych.

System Zarządzania Jakością w Centrum Medycznym iMed24 (Comarch Healthcare S.A.)

[obszar: społeczny, pracowniczy, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka]

G.2.2.

Centrum Medyczne iMed24, założone w 2012 roku kieruje się zasadami: profesjonalizm, innowacyjność oraz współpraca oparta na zaufaniu i zrozumieniu. Wieloletnie doświadczenie pozwoliło wypracować najwyższe standardy usług, czego odzwierciedleniem jest otrzymany certyfikat potwierdzający, że System Zarządzania Jakością spełnia wymagania normy ISO 9001:2015. Zakres certyfikatu obejmuje udzielanie świadczeń zdrowotnych w ramach prowadzonych poradni i pracowni, w tym świadczenie usług zdalnych. Proces certyfikacji prowadzony jest przez TUV Rheinland Polska Sp. z o.o.

G.3.2.

Zakres działalności Centrum Medycznego iMed24 związany ze świadczeniem usług medycznych niesie ze sobą specyficzne ryzyka. Ryzyka w ramach systemu są identyfikowane na poziomie ogólnofirmowym. W ramach systemu zidentyfikowano:

- ryzyko związane z zaistnieniem błędu medycznego,
- ryzyko związane z ekspozycją personelu medycznego na czynniki szkodliwe,
- ryzyko związane z awarią sprzętów medycznych, systemów lub zasilania,
- ryzyko związane z nieautoryzowanym dostępem do danych medycznych,
- ryzyko związane z wystąpieniem niezgodności z wymaganiami prawnymi oraz procedurami obowiązującymi w CM iMed24.

G.3.1.

Zarządzanie ryzykiem w jednostce świadczącej usługi medyczne jest szczególnie ważne. Jednostka posiada odpowiednie wewnętrzne mechanizmy, które mają na celu minimalizowanie zidentyfikowanych obszarów ryzyka, sterowanie nimi oraz sprawowanie bieżącej kontroli.

System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w Comarch S.A.S.

[obszar: społeczny, pracowniczy, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka]

G.2.2.

Comarch S.A.S. jest spółką zależną Grupy Comarch, której celem jest ekspansja na rynek francuski. Obszarem działalności spółki jest oferowanie infrastruktury IT i oprogramowania, zwłaszcza w sektorze zdrowia.

Spółka Comarch S.A.S. z Data Center w Lezennes we Francji posiada System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji. Spółka uzyskała odpowiedni certyfikat, który jest dowodem na to, że system zarządzania spełnia wymagania normy ISO/IEC 27001:2013 Systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji. Zakres certyfikacji dla Comarch S.A.S. obejmuje infrastrukturę i usługi hostowane w lokalizacji Data Center w Lezennes we Francji, zarządzane przez zespół francuski Comarch S.A.S. w ww. lokalizacji. Proces certyfikacji jest prowadzony przez Bureau Veritas Certification Holding SAS - UK Branch.

Comarch S.A.S. uzyskał także certyfikat HDS, który pozwala przechowywać i przetwarzać dane osobowe dotyczące stanu zdrowia oraz potwierdza, że działa w tej dziedzinie zgodnie z najwyższymi standardami dotyczącymi bezpieczeństwa i ochrony danych. Uzyskany certyfikat sprawia, że Comarch S.A.S. będzie mógł oferować swoim klientom i partnerom wysoce bezpieczny hosting danych wraz z możliwością kontroli. Proces certyfikacji jest prowadzony przez Bureau Veritas Certification France.

Zarządzanie ryzykiem w ramach systemu jest prowadzone w sposób ciągły z wykorzystaniem odpowiedniej metodologii. W ramach zarządzania ryzykiem, w zakresie wdrożonych systemów, wprowadzono odpowiednie mechanizmy audytu wewnętrznego i weryfikacji.

4.3. Kodeks Etyczny Grupy Comarch

G.4.1., G.4.2., G.4.4., G.4.5., G.4.6., G.4.7., S.6.1.

[obszar społeczny, pracowniczy, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka, przeciwdziałania korupcji]

Grupa Comarch przykłada dużą wagę do przestrzegania obowiązujących uregulowań, przepisów prawnych i postępowania zgodnie z wyznaczonymi sobie standardami etycznymi.

Jako jeden z liderów rynku IT Grupa Comarch czuje się zobowiązana do promowania etyki oraz pragnie dołączyć do grona czołówki światowej pod względem odpowiedzialności korporacyjnej. Odpowiedzialność za osiągnięcie tego celu spoczywa na wszystkich pracownikach Grupy Comarch.

Kodeks Etyczny obowiązuje w spółkach Grupy Comarch i zobowiązuje je do regularnej oceny przestrzegania zasad zawartych w Kodeksie oraz aktualizowania jego treści na podstawie uzyskanych wniosków.

Kodeks odzwierciedla wartości etyczne, jakim Grupa Comarch hołduje i jakich chce przestrzegać. Stanowi on dla pracowników Grupy Comarch wzorzec postępowania w stosunku do współpracowników, przełożonych oraz klientów, partnerów i społeczności lokalnych, zarówno w relacjach biznesowych, jak i okołobiznesowych.

Kodeks Etyczny Grupy Comarch jest rozpowszechniany i popularyzowany poprzez działania sekcji PR Comarch S.A oraz przez Dział Jakości i BHP.

Pełną treść Kodeksu Etycznego Grupy Comarch można odnaleźć pod adresem: <http://www.comarch.pl/o-firmie/zrownowazony-biznes/kodeks-etyczny/>

Wszelkie niejasności, problemy związane z interpretacją treści Kodeksu Etycznego Grupy rozwiązuje powołany Rzecznik ds. Etyki. Pracownicy Grupy Comarch są zachęceni do zgłaszania wszelkich uwag i modyfikacji związanych z treścią niniejszego Kodeksu Etycznego.

Do obowiązków Rzecznika ds. Etyki należy:

- wspieranie pracowników w przestrzeganiu Kodeksu Etycznego,
- promowanie idei Kodeksu Etycznego wewnątrz firmy,
- aktualizacja treści Kodeksu Etycznego,
- odpowiadanie stosownymi przedsięwzięciami na bieżące problemy pracowników związane z etyką podejmowanych przez nich działań biznesowych.

G.3.2. W ramach Kodeksu Etycznego Grupy Comarch zidentyfikowano następujące ryzyka krytyczne:

- ryzyko naruszenia zasad etyki, odpowiedzialności korporacyjnej, przestrzegania praw człowieka i ochrony środowiska,
- ryzyko wystąpienia dyskryminacji we wszystkich jej przejawach,
- ryzyko związane z nieprzestrzeganiem zasad dotyczących uczciwej konkurencji, zapobiegania przekupstwu, nielegalnym płatnościami i korupcji,
- ryzyko związane z wystąpieniem niezgodności z wymaganiami prawnymi, międzynarodowymi standardami dotyczącymi praw człowieka i standardów pracy, procedurami wewnętrznymi w zakresie dotyczącym etyki.

G.3.1.

Grupa Comarch minimalizuje ryzyka związane z nieprzestrzeganiem zasad Kodeksu Etycznego poprzez przestrzeganie międzynarodowych standardów w zakresie ochrony praw człowieka, tworzenie bezpiecznego i ergonomicznego środowiska pracy oraz troskę o środowisko naturalne. Pracownicy mają prawo oczekiwać od Rzecznika ds. Etyki pomocy i wsparcia w zakresie zgłaszanych zapytań na dedykowany adres email. Dodatkowo pracownicy mają możliwość anonimowych zgłoszeń o wszelkich naruszeniach w zakresie etyki za pośrednictwem papierowej poczty wewnętrznej. Zgodnie z prowadzonym rejestrem, w 2021 roku nie odnotowano zgłoszeń z zakresu naruszenia zasad etyki. Wszystkie zgłoszenia są rozpatrywane przez niezależną komisję i kwalifikowane jako zgłoszenia uznane lub odrzucone. W przypadku uznania zgłoszenia podejmowane są odpowiednie działania w celu ich rozwiązania.

G.4.3., S.3.4., S.6.2., S.6.3.

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek nieprawidłowości, w tym w obszarze zatrudnienia pracownicy mają możliwość zgłaszania ich do przełożonych. Dodatkowo zgłoszenia o wszelkich naruszeniach w zakresie warunków pracy, etyki oraz ochrony środowiska mogą być zgłaszane przez pracowników do Rzecznika ds. Etyki na adres etyka@comarch.pl lub anonimowo za pośrednictwem poczty wewnętrznej.

W pierwszym kwartale 2022 roku został wdrożony dodatkowy kanał zgłaszania naruszeń w postaci aplikacji, umożliwiając dokonywanie anonimowych zgłoszeń wraz z możliwością anonimowej dwustronnej komunikacji z osobą zgłaszającą naruszenie. Równolegle zostały wdrożone stosowne procedury regulujące zasady dokonywania zgłoszeń, przeprowadzania postępowań wyjaśniających oraz ochrony osób dokonujących zgłoszenia naruszenia.

Weryfikacja zgodności w zakresie etyki w Grupie Comarch ma charakter ciągły. Pracownicy są okresowo szkoleni oraz mogą korzystać z różnych ścieżek zgłaszania nieprawidłowości związanych z nieprzestrzeganiem Kodeksu Etycznego Grupy Comarch. Inne strony zainteresowane, na przykład klienci, często korzystają z możliwości weryfikacji kwestii etycznych w formie spotkań, audytów drugiej strony oraz poprzez zbieranie informacji za pomocą ankiet. Przestrzeganie zasad przyjętych w organizacji, w tym Kodeksu Etycznego, jest również jednym z elementów oceny okresowej pracowników.

Comarch nie przeprowadza stacjonarnych audytów etycznych u dostawców, jednakże w ramach Polityki Zrównoważonego Rozwoju dla Dostawców wspiera i zachęca dostawców, aby w swoich działaniach kierowali się zasadami etyki i przestrzegali standardów etycznych wdrożonych w Grupie Comarch. W badaniu dostawców przeprowadzonym w 2021 roku na pytanie w ankiecie: *Czy Państwa firma posiada wdrożony Kodeks Etyczny?* „TAK” odpowiedziały wszystkie firmy, które odesłały uzupełnione kwestionariusze. Dostawcy, którzy udzielili odpowiedzi twierdzącej na to pytanie w 2020 roku, stanowili 69% respondentów.

4.4. Prawa człowieka

S.7.1., S.7.2., S.7.6., S.8.1., S.8.2.

Grupa Comarch szanuje i przestrzega krajowych standardów dotyczących praw człowieka oraz międzynarodowych standardów pracy, traktując je jako fundamentalne i powszechne. Respektuje i realizuje przepisy prawa pracy oraz bezpieczeństwa i higieny.

Uznając prawo pracowników do wolnego zrzeszania się, podejmowany jest dialog z Przedstawicielami Pracowników. Grupa Comarch nie zidentyfikowała przypadków, w których może dochodzić do naruszenia lub może występować poważne ryzyko naruszenia prawa pracowników do zrzeszania się i zawierania umów zbiorowych zarówno w ramach organizacji jak i wśród dostawców.

Grupa Comarch przestrzega zakazu dyskryminacji ze względu na: rasę, status społeczny, pochodzenie etniczne, religię, niepełnosprawność, płeć, orientację seksualną, związek lub przynależność polityczną, wiek czy stan cywilny.

Gwarantuje wolność poglądów, sumienia i religii oraz swobodę przekonań i wypowiedzi. Grupa Comarch promuje pracę zespołową wolną od jakichkolwiek uprzedzeń i świadomie czerpie siłę i wartości wynikające ze zróżnicowania swoich pracowników. W zamian dokłada wszelkich starań, by zapewnić swoim pracownikom godziwe i regularnie wypłacane wynagrodzenie, możliwość rozwoju, ciekawe i ambitne wyzwania oraz bardzo dobre warunki pracy.

Grupa Comarch chroni prawa autorskie swoich pracowników, a także, w relacji do międzynarodowych standardów, szanuje własność intelektualną jako dobro indywidualne, bezpieczne od nadużyć.

Grupa Comarch przestrzega zakazu pracy dzieci poniżej 16 roku życia, pracy przymusowej, stosowania kar cielesnych, przymusu psychicznego i fizycznego oraz znieważania, a także zakazu dotyczącego molestowania seksualnego, a miejsce pracy uznaje za wolne od tego typu praktyk.

G.4.6

Zarówno Comarch S.A. jak i Grupa Comarch nie zidentyfikowały przypadków naruszenia praw człowieka, pracy dzieci lub pracy przymusowej, w tym również u podwykonawców. Nie wpłynęły żadne skargi w zakresie poszanowania praw człowieka.

Pracownicy spółek Grupy Comarch są informowani o zasadach wynikających z przyjętego Kodeksu Etycznego w trakcie szkoleń *First Step* i onboardingowych organizowanych przez pracodawcę w pierwszych dniach pracy, a później w trakcie szkoleń ZSZ realizowanych co 5 lat.

Poniższe tabele przedstawiają liczbę osób, biorących udział w szkoleniach First Step, w ramach których poruszane są zagadnienia etyczne w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch w latach 2020 – 2021.

Comarch S.A.	2021	2020
liczba osób uczestniczących w szkoleniach	857	655
całkowita liczba godzin szkoleniowych	857	655
% przeszkolonych pracowników spośród nowo przyjętych	83%	81%

Grupa Comarch	2021	2020
liczba osób uczestniczących w szkoleniach	951	667
całkowita liczba godzin szkoleniowych	951	667
% przeszkolonych pracowników spośród nowo przyjętych	73%	78%

Prowadzony jest również rejestr osób uczestniczących w szkoleniach ze Zintegrowanego Systemu Zarządzania, których zakres również obejmuje kwestie etyczne. Przedstawione poniżej dane pokazują ile osób wzięło udział łącznie w takim szkoleniu. Nie ma natomiast podziału na osoby nowo przyjęte i powtarzające szkolenie po 5 latach. Poniższa tabela przedstawia dane łączne dla spółek Grupy Comarch w latach 2020 – 2021.

Grupa Comarch	2021	2020
liczba osób uczestniczących w szkoleniach ZSZ (osoby nowo przyjęte i powtarzające szkolenie po 5 latach)	1 878	1 556

Spółki Grupy Comarch nie zatrudniają bezpośrednio pracowników ochrony fizycznej oraz utrzymania czystości obiektów – ten zakres prac został powierzony specjalistycznym firmom zewnętrznym. Umowy zawarte przez Comarch S.A. z tymi firmami zawierają zapisy o zapewnieniu przeszkolenia w zakresie praw człowieka i przekazanie Comarch raportu potwierdzającego przeprowadzenie takiego szkolenia.

4.5. Polityka klimatyczna

Dbłość o kwestie związane z klimatem jest jednym z priorytetów Zarządu Spółki. Planując nowe inwestycje oraz prowadząc bieżącą działalność Zarząd Comarch S.A. uwzględnia kwestie klimatyczne, co znalazło odzwierciedlenie zarówno w inwestycjach biurowych (budynki nisko lub zero-emisyjne, budowa instalacji fotowoltaicznych, stosowanie energooszczędnych rozwiązań oświetleniowych), jak też w ustalonych wewnętrznych zasadach związanych z organizacją miejsc pracy i budowaniem świadomości klimatycznej wśród pracowników (wprowadzenie ogólnofirmowych rozwiązań dotyczących segregacji odpadów, propagowanie oraz wspieranie inicjatyw i działań proekologicznych).

W ramach wstępnej analizy zjawisk z zakresu polityki klimatycznej zidentyfikowano następujące, potencjalne ryzyka:

- ryzyko związane z negatywnym oddziaływaniem na środowisko,

- ryzyko nawiązania współpracy z kontrahentami niespełniającymi wymagań polityki klimatycznej oraz naruszającymi zasady ochrony środowiska,
- ryzyko incydentów związanych z nieszczelnościami urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych,
- ryzyko zwiększonego użycia energii niezbędnej do zasilania urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych (budynki biurowe i CDC) w okresach występowania ponadnormatywnie wysokich temperatur.

Z uwagi na fakt, że zarządzanie ryzykiem i kwestiami związanymi z klimatem jest jednym z istotnych obowiązków Zarządu Comarch S.A., zidentyfikowane ryzyka są na bieżąco monitorowane przez Zarząd, który podejmuje wszelkie niezbędne działania mające na celu minimalizację wystąpienia zdarzeń, które mogłyby negatywnie oddziaływać na klimat i środowisko naturalne. Począwszy od 2020 roku działania związane z zarządzaniem ryzykiem przyjęły charakter systemowy, przejawiający się w corocznej weryfikacji oraz analizie działalności Spółki w tym zakresie. Niezależnie od systemowych działań analityczno-weryfikacyjnych Zarząd Comarch S.A. jest odpowiednio przygotowany do podjęcia wszelkich niezbędnych działań zapobiegawczych, minimalizujących negatywny wpływ potencjalnych ryzyk oraz zaistniałych zdarzeń na politykę klimatyczną Comarch.

4.6. „Deklaracja polskiego biznesu na rzecz zrównoważonego rozwoju”

W marcu 2014 roku Comarch podpisał „Deklarację polskiego biznesu na rzecz zrównoważonego rozwoju”, a tym samym złożył zapewnienie, iż będzie aktywnie działał na rzecz realizacji celów rozwojowych nakreślonych w Wizji Zrównoważonego Rozwoju dla Polskiego Biznesu 2050. Treść Deklaracji stanowi dziesięć założeń, których realizacja pozwoli w przyszłości żyć godnie i mądrze korzystać z ograniczonych zasobów naszej Planety.

Podpisywanie Deklaracji odbywało się wraz z Inauguracją III Etapu projektu Wizji Zrównoważonego Rozwoju dla Polskiego Biznesu 2050. Uczestnicy spotkania zapoznali się z propozycjami działań zaplanowanych w ramach III Etapu Wizji 2050. Sygnatariusze Deklaracji mają możliwość zaangażować się w prace następujących grup roboczych: innowacje społeczne, zrównoważona produkcja i konsumpcja, odnawialne źródła energii, zazielenianie nowej perspektywy oraz małe i średnie przedsiębiorstwa.

Projekt Wizja 2050 nawiązuje do międzynarodowej inicjatywy, podjętej przez Światową Radę Biznesu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (*World Business Council for Sustainable Development, WBCSD*). Wizja 2050 jest wspólnym projektem Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Środowiska, Forum Odpowiedzialnego Biznesu i firmy doradczej PwC. Celem podjętych działań jest integracja biznesu w Polsce wokół idei zrównoważonego rozwoju, wskazanie przedstawicielom biznesu znaczenia wyzwań w tym zakresie oraz wzmocnienie dialogu administracji i biznesu na rzecz wypracowywania konkretnych rozwiązań dla wspierania realizacji celów rozwojowych Polski.

Podpisując „Deklarację polskiego biznesu na rzecz zrównoważonego rozwoju” Comarch zobowiązał się do:

- opierania swoich działań o szeroką współpracę, innowacyjne myślenie oraz edukację zarówno własnych pracowników jak i społeczeństwa,
- prowadzenia działalności biznesowej w oparciu o zaufanie i dialog,
- podejmowania współpracy z ośrodkami akademickimi i szkołami w zakresie edukacji przyszłych pracowników,
- stwarzania pracownikom warunków i możliwości rozwoju,
- promowania i wspierania wdrażania nowych rozwiązań technologicznych,
- tworzenia infrastruktury i prowadzenia inwestycji w oparciu o dialog oraz w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju,
- podejmowania działania na rzecz zmniejszenia naszego negatywnego wpływu na środowisko,
- wprowadzania rozwiązań polegających na zmniejszeniu zużycia energii, zarówno w zakresie wdrażania nowych rozwiązań technologicznych, optymalizacji procesów jak i edukacji,
- prowadzenia dialogu z rządem i dzielenia się swoimi doświadczeniami w kwestiach istotnych dla przedsiębiorców i gospodarki,

- podnoszenia poziomu etyki w biznesie, w tym w relacjach z wszystkimi grupami interesariuszy.

Ryzykiem dla powyższej Deklaracji jest niespełnienie jej założeń. Comarch sukcesywnie dąży do ich spełnienia poprzez skuteczną realizację procesów w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania oraz realizację wszystkich wyżej opisanych polityk.

4.7. Przeciwdziałanie korupcji

[obszar: społeczny, pracowniczy, przeciwdziałania korupcji]

Grupa Comarch przestrzega zasad uczciwej konkurencji, zapobiegania przekupstwu, nielegalnym płatnościami i korupcji.

Polityka Antykorupcyjna, wdrożona w Grupie Comarch, stanowi zbiór obowiązujących zasad i standardów postępowania, mających na celu zapobieganie oraz reagowanie na działania, które mogą nosić znamiona korupcji. Polityka Antykorupcyjna określa sposób postępowania w sytuacji wystąpienia zagrożenia korupcyjnego lub zachowania o znamionach korupcji.

Polityka Antykorupcyjna stanowi uzupełnienie przepisów prawa krajowego i międzynarodowego w zakresie przeciwdziałania korupcji, a obowiązek przestrzegania tych przepisów ciąży na każdym pracowniku, współpracowniku oraz reprezentancie Grupy Comarch.

Przyjęta Polityka Antykorupcyjna definiuje zasady, do których przestrzegania zobowiązani są wszyscy pracownicy, współpracownicy oraz reprezentanci Grupy Comarch, a są to przede wszystkim:

- przejrzystość działania oraz zero tolerancji dla korupcji,
- zgodność z prawem krajowym i międzynarodowym.

Uzupełnieniem Polityki są Wytyczne przeciwdziałania korupcji w Grupie Comarch, zawierające szczegółowe zasady postępowania pracowników, współpracowników oraz reprezentantów Grupy Comarch, mające na celu zapobieganie wystąpieniu zagrożeń korupcyjnych oraz reagowanie na jakiegokolwiek przejawy korupcji.

G.3.1.

Podejrzenia naruszenia zasad Polityki Antykorupcyjnej lub innych przepisów prawa mogą być zgłaszane przez pracowników na adres etyka@comarch.pl lub anonimowo do Kierownika Działu Compliance i Audytu Wewnętrznego.

Wobec Comarch S.A. ani też wobec żadnej innej spółki z Grupy Comarch nie były podejmowane kroki prawne dotyczące przypadków naruszeń zasad wolnej konkurencji i praktyk monopolistycznych.

Nie zostały również nałożone żadne sankcje pozafinansowe z tytułu niezgodności z prawem oraz regulacjami.

S.10.1.

Grupa dokonała oceny swojej działalności pod kątem możliwości wystąpienia korupcji i podejmuje działania prowadzące do zminimalizowania związanego z tym ryzyka, m.in. poprzez wdrażanie procedur mających zapobiegać zachowaniom o charakterze korupcyjnym jak również przeprowadzanie szkoleń wśród pracowników.

G.3.2.

W ramach dobrych praktyk w zakresie przeciwdziałania korupcji zidentyfikowano następujące ryzyka krytyczne:

- ryzyko związane z nieprzestrzeganiem zasad dotyczących uczciwej konkurencji, zapobiegania przekupstwu, nielegalnym płatnościami i korupcji,
- ryzyko konfliktu interesów w ramach prowadzonej działalności,
- ryzyko utraty pracy, nałożenia kar finansowych i powiadomienia organów ścigania,
- ryzyko związane z wystąpieniem nielegalnych korzyści dla pracowników, partnerów biznesowych lub innych stron trzecich (w tym urzędników państwowych i przedstawicieli partii politycznych),

- ryzyko związane z wystąpieniem niezgodności z wymaganiami prawnymi i procedurami wewnętrznymi w zakresie dotyczącym zasad przeciwdziałania korupcji.

Wewnętrzne procesy finansowo-księgowo zbudowane są w oparciu o systemy IT, które wymagają wielopoziomowych decyzji i weryfikacji. Dostęp do kluczowych danych i funkcji są ograniczone i nadzorowane, a prowadzenie działań wymaga logowania. To wszystko ma na celu uniemożliwienie dokonania nieautoryzowanych transakcji przez pracowników. Brak tolerancji dla korupcji oraz przestrzeganie zasad uczciwej konkurencji zawarte są również w punkcie 5 [Kodeksu Etycznego Grupy Comarch](#).

S.10.3. Brak jakichkolwiek stwierdzonych przypadków korupcji.

Grupa Comarch nie udziela wsparcia na rzecz partii politycznych, polityków i instytucji o podobnym charakterze.

S.10.2. Nie zgłoszono przypadków zachowań noszących znamiona korupcji.

4.8. Ład korporacyjny

G.2.1., G.2.3. Ład korporacyjny (ang. *corporate governance*) to zbiór zasad postępowania, skierowanych zarówno do organów spółek oraz członków tych organów, jak i do większościowych i mniejszościowych akcjonariuszy. Zasady ładu korporacyjnego odnoszą się do szeroko rozumianego zarządzania Spółką. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania, Comarch S.A. podlega zbiorowi zasad ładu korporacyjnego pod nazwą „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021”, które weszły w życie 1 lipca 2021 r.

Dobre Praktyki Spółek notowanych na GPW są przedmiotem corocznych sprawozdań dotyczących postępowania w zakresie przestrzegania zasad ładu korporacyjnego, sporządzanych przez spółki giełdowe. W załączeniu do raportu rocznego przekazanego do publicznej wiadomości w dniu 29 kwietnia 2022 roku, Zarząd Comarch S.A. przekazał raport dotyczący stosowania zasad ładu korporacyjnego przez Comarch S.A. w 2021 roku.

Zarząd oraz Rada Nadzorcza Comarch S.A. dokładają wszelkich starań w przestrzeganiu większości zasad Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW z zakresu obejmowanego przez zasadę „*comply or explain*” – zastosuj albo wyjaśnij – która polega na przekazywaniu rynkowi przez spółkę jednoznacznej informacji o naruszeniu praktyki. Spółka nie stosuje zasad 2.1. oraz 2.2. Szczegółowe informacje na ten temat można odnaleźć w raporcie dotyczącym przestrzegania zasad ładu korporacyjnego przez Comarch S.A. opublikowanym w 2021 roku.

Zgodnie z zasadami ładu korporacyjnego oraz Kodeksu Spółek Handlowych w Comarch S.A. funkcjonuje Rada Nadzorcza wraz z wydzielonym Komitetem Audytu.

Rada Nadzorcza nadzoruje bieżącą działalność Spółki i Grupy, w szczególności poprzez:

- monitoring i analizę sytuacji finansowej i organizacyjnej,
- ocenę realizacji przez Zarząd Comarch S.A. strategii,
- wyznaczanie celów biznesowych dla Członków Zarządu oraz ocenę ich realizacji,
- ocenę działalności wybranych obszarów biznesowych,
- analizę i ocenę ryzyka związanego z działalnością,
- nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej,
- ocenę oraz zatwierdzanie sprawozdań finansowych.

Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:

- nadzorowanie procesu sprawozdawczości oraz rewizji finansowej,

- monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego,
- weryfikacja niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Pełna treść Raportu dotyczącego stosowania zasad ładu korporacyjnego jest również dostępna pod adresem: www.comarch.pl/relacje-inwestorskie/lad-korporacyjny

5. Kontrahenci

G.1.2., S.4.12., S.6.4., S.7.4., S.7.6., S.8.4., S.15.1., S.15.3., S.15.4.

5.1. Zarządzanie relacjami z kontrahentami

W ramach Grupy Comarch funkcjonuje Dział Zarządzania Kontrahentami zajmujący się zarządzaniem, weryfikacją i analizą kontrahentów.

Do głównych kompetencji tego działu należy:

- zarządzanie bazą kontrahentów systemów funkcjonujących w ramach Grupy Comarch (weryfikacja, analiza, gromadzenie dokumentów),
- zarządzanie dostępem do danych i analiz firm zewnętrznych z branży informacji gospodarczej,
- przygotowywanie raportów (szerokie spektrum) o kontrahentach Grupy Comarch na potrzeby innych działów czy audytorów,
- partycypacja w procedurach dotyczących oceny i wyboru dostawców.

5.2. Dostawcy

Charakterystyka dostawców

Głównymi źródłami zaopatrzenia Comarch S.A. oraz Grupy Comarch są międzynarodowe koncerny tj. producenci sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz elektroniki związanej z rozwijaną produkcją urządzeń. Większość zamówień realizowana jest poprzez zakupy w lokalnych oddziałach oraz lokalnej dystrybucji. Działalność Grupy Comarch nie jest uzależniona od żadnego z dostawców. W 2021 roku, podobnie jak w roku poprzednim żaden z kontrahentów nie dostarczył produktów czy usług o wartości przekraczającej 10% przychodów ze sprzedaży Grupy Comarch.

Grupa Comarch posiada olbrzymią paletę produktów i usług dla realizacji których niezbędna jest współpraca z dostawcami uzupełniającymi portfolio usług i licencji własnych oraz pozwalających na rozszerzenie oferty o produkty firm trzecich.

Portfolio produktów firm trzecich to przede wszystkim znane i uznane na rynkach międzynarodowych marki i producenci. Współpraca przebiega głównie za pośrednictwem lokalnej autoryzowanej dystrybucji pomagającej w sprawnym rozwiązaniu problemów logistycznych jak i zorganizowaniu szybkiej dostawy dla klienta.

Ze względu na geograficzny podział działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Europa-DACH, Europa-pozostałe, Ameryki i Pozostałe kraje. Dostawcy lokalni definiowani są jako mający siedzibę w kraju zgodnym z regionem działalności Grupy Comarch.

Poniższe tabele przedstawiają udział wartości zakupów od dostawców z poszczególnych lokalizacji w Comarch S.A. oraz Grupie Comarch w latach 2020 – 2021.

Dostawcy Comarch S.A. - udział wartości zakupów od dostawców z poszczególnych lokalizacji	2021	2020
Polska	84%	87%
DACH	4%	4%
Europa-pozostałe	7%	7%
Ameryki	2%	1%
Pozostałe	3%	1%

Region działalności Grupy Comarch - udział wartości zakupów od dostawców z poszczególnych lokalizacji	Dostawcy lokalni %		Dostawcy zagraniczni %	
	2021	2020	2021	2020
Polska	89%	91%	11%	9%
DACH	35%	31%	65%	69%
Europa-pozostałe	24%	22%	76%	78%
Ameryki	45%	31%	55%	69%
Pozostałe	13%	13%	87%	87%

Zasady przestrzegane przez dostawców

Grupa Comarch dokłada wszelkich starań, aby zobowiązania publicznoprawne, finansowe, zobowiązania wobec pracowników i dostawców spoza Grupy Comarch były regulowane terminowo. Wskaźnik terminowości zapłat w Comarch S.A. wyniósł w 2021 roku 96% wartości zobowiązań a w całej Grupie Comarch 95%. W roku 2020, wskaźnik terminowości zapłat w Comarch S.A. wyniósł 95% wartości zobowiązań, natomiast w Grupie Comarch 94%.

Grupa Comarch, globalny integrator oraz twórca innowacyjnych rozwiązań i systemów informatycznych, w dbałości o jakość swoich produktów i usług przykłada dużą wagę do starannego doboru dostawców.

Głównymi kryteriami wyboru są: cena, czas dostawy, jej terminowość oraz opinia i pozycja dostawcy na rynku. Wpływ na wybór dostawcy do realizacji zamówień ma także ocena dotychczasowej współpracy. Dodatkowo uwzględniane są aspekty związane między innymi z poszanowaniem przez dostawców praw człowieka, przestrzeganiem przez nich zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, wpływem prowadzonej działalności na środowisko naturalne.

Od lat działając aktywnie na rzecz zrównoważonego rozwoju Grupa Comarch zachęca dostawców, aby w swoich działaniach kierowali się zasadami etyki, odpowiedzialności społecznej i zarządzania oddziaływaniem na środowisko w sposób odpowiedzialny. Co więcej, w oparciu o międzynarodowe zalecenia zawarte m.in. Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka ONZ, Międzynarodowych Standardach Pracy MOP, normach ISO, została opracowana Polityka Zrównoważonego Rozwoju dla Dostawców.

G.4.7, S.4.11., S.7.3., S.8.3., E.7.5.

Poniżej przedstawiono jako część umów podpisanych w latach ubiegłych przez spółki Grupy Comarch z producentami oprogramowania i sprzętu komputerowego oraz kluczowymi podwykonawcami (takimi, z którymi obrót przekracza 100 tys. PLN), zawiera zapisy dotyczące standardów etycznych, antykorupcyjnych, BHP czy poszanowania praw człowieka. Firmy, z którymi Grupa Comarch współpracuje, są dużymi korporacjami międzynarodowymi, gdzie dużą wagę przykłada się do przestrzegania

wymagań związanych z etyką, przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa pracy BHP, prawami człowieka, w tym z uwzględnieniem zakazu pracy dzieci lub pracy przymusowej.

Grupa Comarch dokonuje analizy i wyboru dostawców tak, aby promować te firmy, które w swoim działaniu kierują się zasadami etyki, odpowiedzialności społecznej, praw człowieka i ochrony środowiska.

Poniższe tabele przedstawiają odsetek umów podpisanych w latach 2020 – 2021 przez Comarch S.A. i spółki Grupy Comarch z producentami oprogramowania i sprzętu komputerowego oraz kluczowymi podwykonawcami, które zawierają zapisy dotyczące standardów etycznych, antykorupcyjnych, BHP oraz poszanowania praw człowieka.

Producenci i kluczowi podwykonawcy w 2021 roku	Etyka	BHP	Prawa człowieka	Poszanowanie środowiska naturalnego	Prawa człowieka z uwzględnieniem zakazu pracy dzieci lub pracy przymusowej
Comarch S.A.	79,0%	62,5%	70,5%	70,5%	62,0%
Grupa Comarch	81,6%	65,1%	73,4%	73,4%	64,7%

Producenci i kluczowi podwykonawcy w 2020 roku	Etyka	BHP	Prawa człowieka	Poszanowanie środowiska naturalnego	Prawa człowieka z uwzględnieniem zakazu pracy dzieci lub pracy przymusowej
Comarch S.A.	80,0%	57,7%	65,1%	57,7%	65,1%
Grupa Comarch	81,1%	59,3%	66,3%	59,3%	66,3%

Ocena współpracy z dostawcami

Firmy starające się o przyznanie statusu dostawcy Grupy Comarch otrzymują do uzupełnienia ankietę, w której znajdują się pytania o zakres wdrożonych i certyfikowanych systemów zarządzania, dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, odpowiedzialności społecznej, dbałości o ochronę środowiska, zarządzania energią oraz ochroną informacji. Odpowiedzi udzielone w kwestionariuszu są walidowane, a następnie firma jest kwalifikowana przez system do jednej z czterech kategorii dostawców: I - wybierany do współpracy w pierwszej kolejności, II - drugiej kolejności, III - rezerwowo, IV - ryzykowny. Najwyższą, pierwszą kategorię otrzymują te firmy, które deklarują przestrzeganie najwyższych standardów.

Zgodnie z procedurą analizy dostawców wysyłka ankiet ponawiana jest dodatkowo cyklicznie co roku także do firm, które w ubiegłych latach uzupełniły kwestionariusz na wypadek, gdyby dostawcy odnotowali w swojej organizacji zmiany w obszarach będących przedmiotem badania. W 2020 roku wysłano 487 ankiet (w tym cykliczne), które wypełniło 29 dostawców. W 2021 roku wysłano 200 ankiet, które wypełniło 9 dostawców. W związku z planowaną zmianą platformy do wysyłki ankiet, ankiety cykliczne w 2021 r. nie zostały rozesłane.

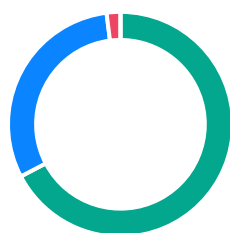
W kolejnym etapie analizy, po realizacji zlecenia, ocenie podlega także jakość współpracy. Uwzględniane są: elastyczność w rozwiązywaniu problemów, przepływ informacji podczas procedowania zamówienia, dotrzymanie terminu dostawy/wykonania usługi, zgodność zamówienia ze specyfikacją, jakość towaru/usługi, zgodność faktury z ustaleniami (cena, warunki płatności). Na podstawie uśrednionej oceny współpracy z ostatniego roku dostawcy przypisywania jest jedna z czterech kategorii: I - wybierany do współpracy w pierwszej kolejności, II - drugiej kolejności, III - rezerwowo, IV - ryzykowny.

Poniższa tabela przedstawia kategorie przyznane dostawcom oceniające jakość współpracy w latach 2020 – 2021.

Kategorie przyznane dostawcom	I	II	III	IV
2021	68%	30%	2%	0%
2020	48%	51%	1%	0%

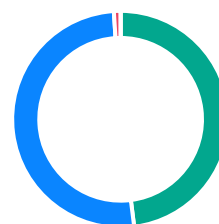
Kategorie zostały przyznane w oparciu o wyniki oceny współpracy z 345 podmiotami w 2020 roku oraz 605 podmiotami w roku 2021.

Ocena współpracy w 2021 roku

■ I ■ II ■ III ■ IV

Ocena współpracy w 2020 roku

■ I ■ II ■ III ■ IV

Wyniki analizy danych dostawców gromadzone są w systemie informatycznym, co pozwala na szybkie generowanie przekrojowych raportów oraz prowadzenie okresowego monitoringu.

5.3. Odbiorcy

Charakterystyka odbiorców

S.15.2.

Ze względu na rodzaj oferowanych przez Grupę Comarch systemów informatycznych, główną grupę odbiorców stanowią średnie i duże przedsiębiorstwa, które na całym świecie są największymi odbiorcami zaawansowanych rozwiązań informatycznych. Większość produktów Grupy Comarch jest kierowana do określonej grupy odbiorców, natomiast usługi informatyczne, ze względu na ich uniwersalny charakter, są oferowane do każdej grupy odbiorców. Oferta Grupy Comarch przeznaczona jest zarówno dla podmiotów z rynku polskiego jak i klientów zagranicznych. Od wielu lat jednym z głównych celów strategicznych Grupy Comarch jest rozwój sprzedaży coraz większej ilości produktów na rynkach zagranicznych, w szczególności w Europie Zachodniej, Azji, Oceanii oraz Ameryki Północnej. Sprzedaż Grupy Comarch jest mocno zdywersyfikowana i nie występuje uzależnienie od jednego odbiorcy. Podobnie jak w Comarch S.A., w Grupie Comarch w 2021 roku sprzedaż do żadnego z kontrahentów nie przekroczyła 10% całkowitej sprzedaży.

Najważniejszymi zasadami Grupy Comarch są: odpowiedzialność za sukcesy klientów oraz szacunek i otwartość na ich potrzeby. Grupa Comarch dostarcza swoim klientom innowacyjne produkty IT o najwyższej jakości, co uzyskiwane jest jako efekt wysokich umiejętności, doświadczeń i kompetencji pracowników, współpracy z wiodącymi ośrodkami badawczymi i naukowymi zarówno w Polsce, jak i za granicą oraz dokłada wszelkich starań, aby dostarczone rozwiązania IT spełniały najwyższe standardy i oczekiwania klientów.

W zakresie kontaktów z klientami sektora publicznego (administracja centralna i samorządowa, spółki komunalne, spółki Skarbu Państwa, publiczne zakłady opieki zdrowotnej) stosuje się przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1129, z późn. zm.). Przepisy te regulują sposób porozumiewania się z zamawiającym w trakcie trwania postępowania przetargowego, zakres czynności, jakie mogą być podejmowane przez strony postępowania oraz środki ochrony prawnej.

Bezpieczeństwo w biznesie międzynarodowym

Grupa Comarch, dla zapewnienia kontroli i bezpieczeństwa obrotu z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa Państwa, wdrożyła Wewnętrzny System Kontroli zapewniający stosowanie norm oraz wymagań prawnych międzynarodowych i krajowych. Grupa Comarch nie sprzedaje produktów zakazanych lub wywołujących kontrowersje wśród interesariuszy.

Bezpieczeństwo produktów i konsumentów

Grupa Comarch jest producentem rozwiązań informatycznych oraz integratorem. Od 1993 Grupa Comarch pomaga klientom w osiągnięciu większej rentowności oraz w czerpaniu zysków z nowoczesnych produktów i rozwiązań, z wykorzystaniem szerokiego spektrum narzędzi uzupełnianych najwyższej jakości usługami. Grupa Comarch zdobyła doświadczenie w najważniejszych branżach (w telekomunikacji, finansach, bankowości i ubezpieczeniach, handlu i usługach, infrastrukturze IT, administracji publicznej, przemyśle, służbie zdrowia, a także w sektorze małych i średnich przedsiębiorstwach) dzięki projektom zrealizowanym dla największych polskich i światowych marek (<https://www.comarch.pl/o-firmie/profil/>).

Grupa Comarch jest także wytwórcą urządzeń elektronicznych, wśród których znajdują się wyroby medyczne. Grupa Comarch dokłada wszelkich starań, aby wprowadzane produkty odpowiadały potrzebom rynku i konsumentom, a jednocześnie były bezpieczne. Wytwarzane produkty, tam gdzie ma to zastosowanie podlegają ocenie zgodności zdefiniowanej w mających zastosowanie wymaganiach prawnych, w tym poddawane są wymagającym testom i badaniom dotyczącym bezpieczeństwa i użyteczności. Grupa Comarch dostarcza także rzetelnych informacji o przeznaczeniu oferowanych produktów; informuje także o zagrożeniach wiążących się z wyrobami w trakcie ich zwykłego lub racjonalnie dającego się przewidzieć używania w okresie życia wyrobu z uwzględnieniem sytuacji, kiedy korzyści stosowania produktu przewyższają ewentualne ryzyka.

Produkując elektronikę Grupa Comarch uwzględnia również wymagania związane z ochroną środowiska.

W 2021 roku wobec Comarch S.A. ani też wobec żadnej innej spółki z Grupy Comarch nie nałożono kar z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami dotyczącymi dostarczania i użytkowania produktów i usług.

W celu wzmocnienia zapewnienia jakości i bezpieczeństwa oferowanych produktów Comarch S.A. posiada wdrożony i certyfikowany Zintegrowany System Zarządzania opisany w punkcie 4.1.

S.11.1.

Nie wystąpiły przypadki naruszenia procedur dotyczących bezpieczeństwa produktów i usług.

S.11.3., S.12.3.

Na Comarch S.A. ani też na spółki Grupy Comarch nie zostały nałożone kary za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z bezpieczeństwem klientów, rzetelnością i etyką komunikacji marketingowej.

S.12.1.

Grupa Comarch nie odnotowała przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami dotyczącymi komunikacji marketingowej (w tym reklamy, promocji, sponsoringu).

S.13.1., S.13.2., S.13.3.

W związku z wejściem w życie w 2018 roku rozporządzenia o ochronie danych osobowych Grupa Comarch wdrożyła szereg procedur dotyczących ochrony danych osobowych uzupełniających już istniejące od wielu lat w firmie polityki i procedury oparte na standardach ISO.

Zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO) powołany został Inspektor Danych Osobowych oraz prowadzony jest szereg rejestrów wymaganych przepisami RODO, między innymi rejestr naruszeń ochrony danych osobowych- wewnętrzną ewidencję naruszeń ochrony danych osobowych.

Zarówno w roku 2021 jak i w latach poprzednich nie było postępowań administracyjnych prowadzonych przeciwko spółkom Grupy Comarch (np. UODO) jak i również nie zostały nałożone kary za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z ochroną danych osobowych (w podziale na prawomocne i nieprawomocne).

W 2021 roku w Comarch S.A. odnotowano czternaście naruszeń ochrony danych osobowych, natomiast w Grupie Comarch odnotowano łącznie szesnaście naruszeń, które po przeprowadzonej analizie nie wymagały zgłoszenia organowi nadzorcemu ze względu na małe prawdopodobieństwo, że skutkowałyby one ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych.

Liczba naruszeń odnotowana w wewnętrznym rejestrze w ciągu ostatnich dwóch lat oscyluje na poziomie około kilkunastu przypadków rocznie i utrzymuje się na podobnym, stałym poziomie. Ciągły wzrost świadomości pracowników w obszarze ochrony danych osobowych, w związku z prowadzonymi szkoleniami i wdrażanymi na bieżąco instrukcjami, przekłada się na nie powielanie dotychczasowych naruszeń, lepszą wykrywalność a tym samym wpływa również na zapobieganie kolejnym naruszeniom.

S.11.2., S.12.2., S.14.2., S.15.5.

Nie były prowadzone przez UOKIK żadne postępowania przeciwko Spółce Comarch S.A., ani innym spółkom Grupy Comarch.

S.15.6.

Spółce Comarch S.A., ani też innym spółkom Grupy Comarch nie zostały wymierzone żadne kary związane z zachowaniami antykonkurencyjnymi i antyrynkowymi.

S.14.1., S.14.3.

W spółce Comarch S.A., ani też w innych spółkach Grupy Comarch nie zidentyfikowano przypadków niezgodności związanych z niewłaściwym oznakowaniem produktu oraz nie zostały wymierzone żadne kary z tym związane.

Badanie satysfakcji klienta

Program Badania Satysfakcji Klientów to dla Grupy Comarch szansa na uzyskanie informacji, a następnie wprowadzenie usprawnień, aby zapewnić wysoki poziom satysfakcji ze współpracy z Grupą Comarch. W ramach programu badamy opinię naszych klientów na temat świadczonych przez Grupę Comarch usług i wytwarzanych przez Grupę Comarch produktów.

Zasadniczym elementem badania jest krótka ankieta on-line wysyłana do naszych klientów. Ankieta zawiera pytania zamknięte ze skalą ocen 1-10 oraz pytania otwarte. Respondenci dzieleni są na 3 grupy klientów: management, kierowników projektów oraz użytkowników.

Dzięki informacjom uzyskanym z ankiet, możemy prawidłowo zidentyfikować i ustalić priorytety działań zmierzających do zapewnienia naszym Klientom maksimum satysfakcji ze współpracy z Grupą Comarch.

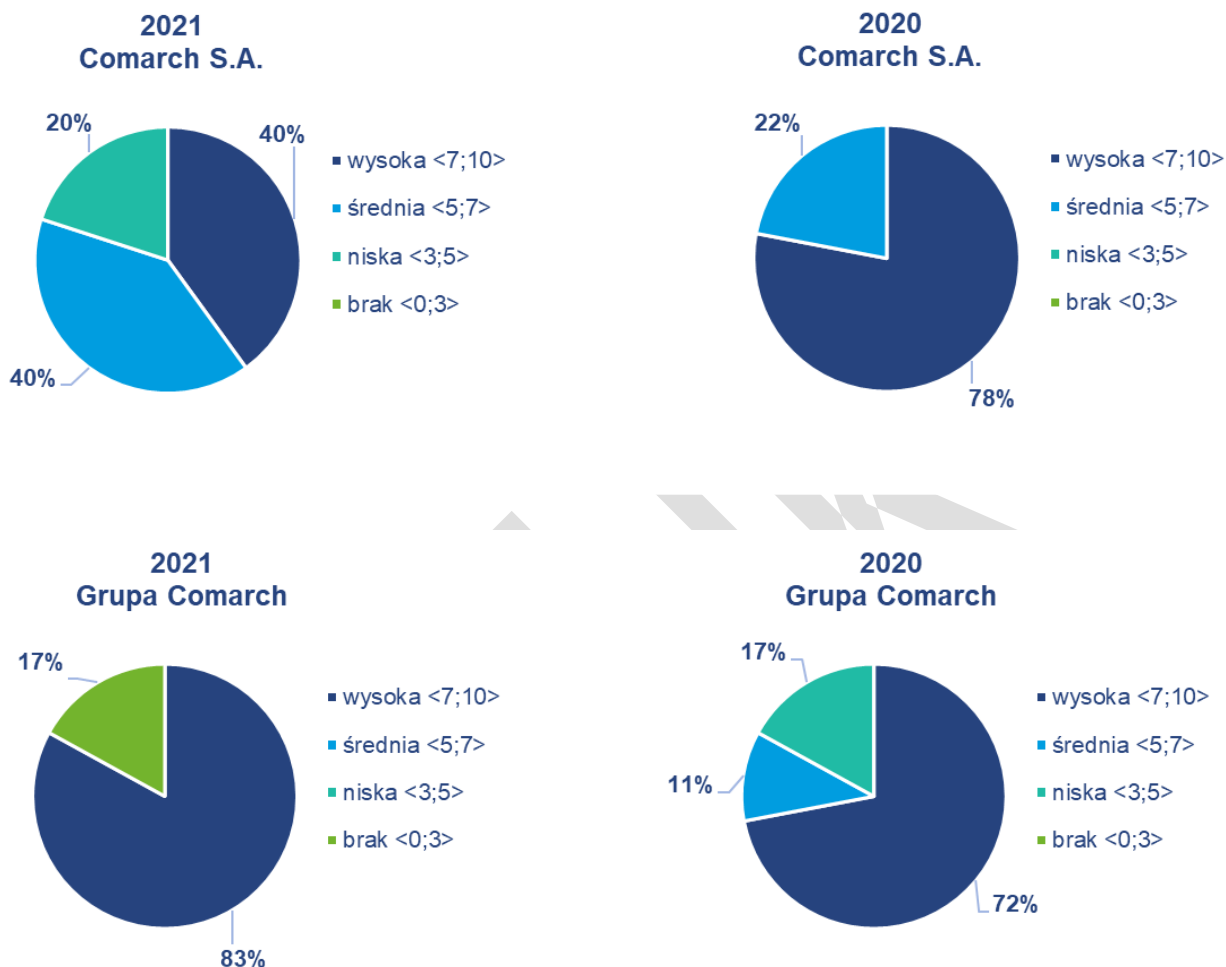
Etapy badania satysfakcji klientów:

- zbieranie opinii klientów,
- analiza raportów,
- określenie działań korygujących,
- wdrożenie działań korygujących i zapobiegawczych,
- weryfikacja wykonania działań korygujących i zapobiegawczych.

Poniższe wykresy przedstawiają, jak kształtowała się ogólna satysfakcja klientów ze współpracy z Comarch S.A. oraz Grupą Comarch w latach 2020 - 2021. Na wskaźnik przeciętnego zadowolenia klienta składało się m.in. ogólne zadowolenie ze współpracy z Grupą Comarch, chęć polecenia produktów/ usług Grupy Comarch innej firmie, chęć zakupu produktów/ usług Grupy Comarch w przyszłości, zadowolenie z cen Grupy Comarch w

porównaniu do ich jakości; sposobu prowadzenia przez Grupę Comarch rozmów handlowych oraz negocjowania i podpisywania umowy.

Skala ocen: Skala ocen: 1 – klient całkowicie niezadowolony; 10- klient w pełni zadowolony

Poniżej zaprezentowano najwyżej oceniane aspekty poziomu zadowolenia klientów Comarch S.A. oraz spółek Grupy Comarch:

- wysoka kultura osobista i umiejętność dobrej komunikacji,
- kompetencje pracowników,
- poziom świadczonych usług,
- orientacja na klienta,
- indywidualne podejście do klienta,
- jakość produktu.

W 2021 roku, ze względu na zmianę platformy informatycznej do przeprowadzania badania zadowolenia klientów, łączna liczba rozesyłanych ankiet była niższa o blisko 60%, a liczba uzyskanych odpowiedzi o niemal 80% w stosunku do 2020 roku. W wyniku tej zmiany wyniki nie są tak miarodajne jak w ubiegłych latach. Badanie poziomu satysfakcji klientów zostanie przeprowadzone w pełnym zakresie w roku 2022. Wyniki otrzymane w roku 2021 potwierdzają, że niezmiennie wysoko ocenianymi aspektami są terminowość realizowanych prac, poziom świadczonych usług, orientacja na klienta, a także umiejętności komunikacyjne, kompetencje oraz wysoka kultura pracowników Comarch.

6. Zasoby ludzkie

6.1. Zatrudnienie w Grupie Comarch w latach 2017-2021

Liczba zatrudnionych

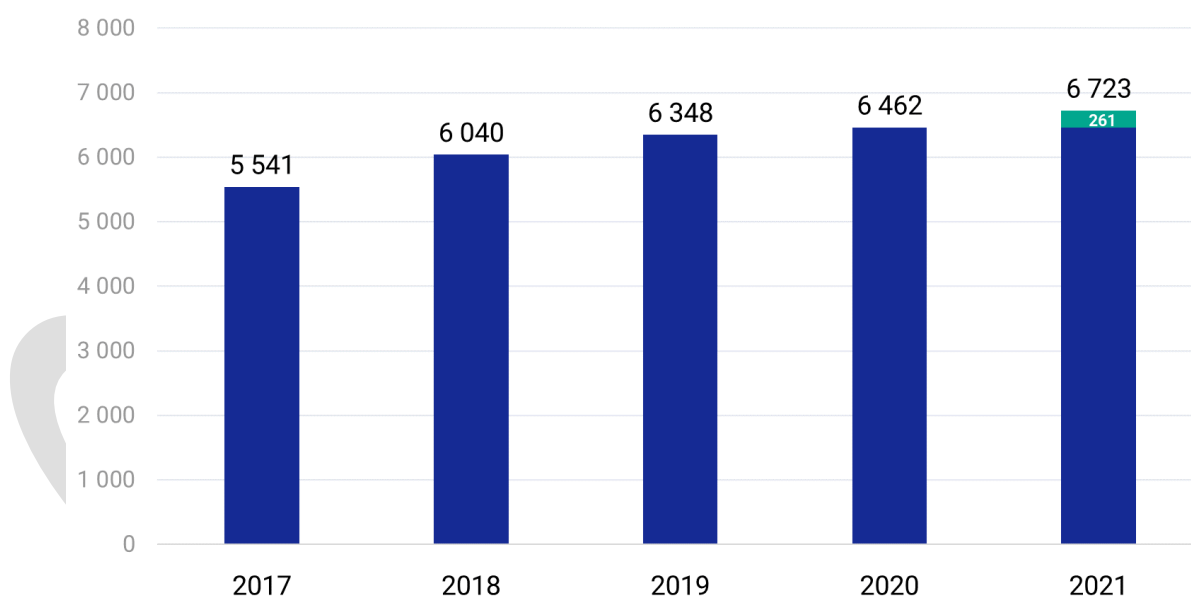
S.2.6., S.2.7., S.2.8., S.3.2., S.3.6.

Podstawowym czynnikiem ograniczającym moce produkcyjne są zasoby ludzkie. Do stałego inwestowania w nowe produkty i technologie informatyczne firma potrzebuje pracowników o odpowiednim

wykształceniu i o szerokim zakresie kompetencji. Firma elastycznie zarządza zespołami pracowników, poprzez ciągłą optymalizację alokacji zasobów w aktualnych projektach komercyjnych i prowadzonych wewnętrznych projektach badawczo-rozwojowych (budowa nowych produktów i uaktualnianie istniejącego oprogramowania nie związanego bezpośrednio z umowami z klientami), wykorzystując do tego celu autorskie rozwiązania informatyczne. W efekcie wykorzystanie zasobów ludzkich jest bliskie 100%. Grupa Comarch dywersyfikuje ryzyko ograniczeń w dostępności zasobów ludzkich poprzez prowadzenie działalności w 20 oddziałach zlokalizowanych w ośrodkach miejskich w Polsce. Na dzień 31 grudnia 2021 r. w Grupie Comarch 3 720 pracowników było zatrudnionych w Krakowie, 2 387 w innych miastach w Polsce oraz 616 poza granicami Polski.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w Comarch S.A. było zatrudnionych 5 206 osób wobec 5 006 osób zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2020 r., natomiast w całej Grupie Comarch liczba zatrudnionych wzrosła do 6 723 osób w porównaniu do 6 462 osób z 31 grudnia 2020 r.

Poniższy wykres przedstawia liczbę zatrudnionych osób w Grupie Comarch w latach 2017 – 2021.

Poniższe tabele przedstawiają przeciętną liczbę osób zatrudnionych w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch w latach 2017 – 2021.

Przeciętna liczba osób zatrudnionych w Comarch S.A.	2021	2020	2019	2018	2017
umowy o pracę	4 327	4 117	4 057	3 753	3 492
pozostałe formy zatrudnienia	887	925	930	934	844
Razem	5 214	5 042	4 987	4 687	4 336

Przeciętna liczba osób zatrudnionych w Comarch S.A.	2021	2020	2019	2018	2017
produkcyjni oraz konsultanci techniczni	4 556	4 395	4 330	4 052	3 733
marketing i sprzedaż	188	176	180	168	161
kierownictwo i administracja	414	413	414	407	372
inne	56	58	63	60	70
Razem	5 214	5 042	4 987	4 687	4 336

Przeciętna liczba osób zatrudnionych w Grupie Comarch	2021	2020	2019	2018	2017
umowy o pracę	5 427	5 119	5 087	4 727	4 393
pozostałe formy zatrudnienia	1 360	1 383	1 361	1 364	1 245
Razem	6 787	6 502	6 448	6 091	5 638

Przeciętna liczba osób zatrudnionych w Grupie Comarch	2021	2020	2019	2018	2017
produkcyjnych oraz konsultantów technicznych	5 377	5 136	5 103	4 797	4 369
marketingu i sprzedaży	370	336	321	298	293
kierownictwa i administracji	503	499	499	495	458
pozostałych	537	531	525	501	518
Razem	6 787	6 502	6 448	6 091	5 638

W związku ze stałym rozwojem swojej działalności zarówno Comarch S.A. jak i Grupa Comarch systematycznie zwiększają poziom zatrudnienia. Dynamika zatrudnienia w 2021 roku wyraźnie wzrosła w stosunku do roku poprzedniego, w którym z powodu trwającej pandemii Covid-19 nastąpiła stabilizacja wielkości zatrudnienia.

Rotacja zatrudnienia

S.2.2., S.2.3.

W 2021 roku rotacja wśród pracowników Comarch S.A. oraz Grupy Comarch nie odbiegała od dotychczasowej i utrzymywała się na poziomie standardowym dla branży. Przedsiębiorstwo dochowuje starań, żeby zminimalizować poziom rotacji wśród pracowników, zwłaszcza wśród osób kluczowych dla działalności Grupy Comarch.

Nie stwierdzono skarg dotyczących praktyk zatrudniania w ramach formalnych mechanizmów skargowych.

Umowy, na podstawie których świadczona jest praca

S.2.1., S.2.4.

Dominującą formą zatrudnienia w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch jest umowa o pracę. Czas trwania umowy o pracę (umowa na czas określony lub nieokreślony) jest uzależniony od stażu pracy pracownika. Pozostałe formy zatrudnienia stosowane są tylko w uzasadnionych przypadkach (np. łączenie edukacji z pracą zawodową).

Poniższe tabele przedstawiają liczbę osób zatrudnionych w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch w latach 2020 – 2021 według rodzaju umowy na podstawie której świadczona jest praca.

Rodzaj umowy o pracę	Etat	Comarch S.A.		Grupa Comarch	
		2021	2020	2021	2020
Umowa o pracę na czas nieokreślony	Niepełny etat	159	172	161	160
	Pełny etat	2 643	2 469	3 417	3 256
	Razem	2 802	2 641	3 578	3 416
Umowa o pracę na czas określony	Niepełny etat	50	35	65	50
	Pełny etat	1 474	1 409	1 775	1 647
	Razem	1 524	1 444	1 840	1 697
Razem		4 326	4 085	5 418	5 113

Rodzaj umowy o pracę	Wiek	Comarch S.A.		Grupa Comarch	
		2021	2020	2021	2020
Umowa o pracę na czas nieokreślony	poniżej 30 lat	549	527	676	877
	30-50 lat	2 233	2 072	2 716	2 380
	powyżej 50 lat	20	42	186	159
	Razem	2 802	2 641	3 578	3 416
Umowa o pracę na czas określony	poniżej 30 lat	1 173	1 115	1 325	1 256
	30-50 lat	346	319	495	414
	powyżej 50 lat	5	10	20	27
	Razem	1 524	1 444	1 840	1 697
Razem		4 326	4 085	5 418	5 113

Rodzaj umowy o pracę	Płeć	Comarch S.A.		Grupa Comarch	
		2021	2020	2021	2020
Umowa o pracę na czas nieokreślony	Kobiety	830	782	1 118	1 064
	Mężczyźni	1 972	1 859	2 460	2 352
	Razem	2 802	2 641	3 578	3 416
Umowa o pracę na czas określony	Kobiety	503	462	661	575
	Mężczyźni	1 021	982	1 179	1 122
	Razem	1 524	1 444	1 840	1 697
Inne formy zatrudnienia	Kobiety	115	111	283	286
	Mężczyźni	765	810	1 022	1 063
	Razem	880	921	1 305	1 349
Razem		5 206	5 006	6 723	6 462

S.2.5.

Liczba zatrudnionych w Grupie Comarch w ramach outsourcingu stanowi niewielki odsetek wszystkich zatrudnionych.

W latach 2020 – 2021 wszyscy pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch otrzymywali wynagrodzenie wyższe od płacy minimalnej.

Struktura zatrudnienia według województw i krajów

Poniższa tabela przedstawia ilość miejsc pracy tworzonych przez Comarch S.A. oraz polskie spółki Grupy Comarch w latach 2020 – 2021 w poszczególnych województwach Polski wg stanu na ostatni dzień roku.

POLSKA województwo	Comarch S.A.		Grupa Comarch	
	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
dolnośląskie	252	235	255	238
kujawsko-pomorskie	22	26	23	27
lubelskie	184	176	192	183
lubuskie	5	4	5	4
łódzkie	361	379	368	386
małopolskie	3 117	3 031	3 751	3 660
mazowieckie	288	278	355	338
opolskie	1	1	1	1
podkarpackie	71	60	88	66
podlaskie	33	22	36	36
pomorskie	84	80	118	113
śląskie	490	448	607	550
świętokrzyskie	52	44	55	47
warmińsko-mazurskie	1	1	1	1
wielkopolskie	245	221	251	226
zachodniopomorskie	-	-	1	2
Razem	5 206	5 006	6 107	5 878

Comarch S.A. oraz Grupa Comarch dywersyfikuje ryzyko ograniczeń w dostępności zasobów ludzkich poprzez prowadzenie działalności w 20 oddziałach zlokalizowanych w ośrodkach miejskich w Polsce. Poprzez otwieranie nowych placówek oraz tworzenie nowych miejsc pracy Grupa Comarch wydatnie przyczynia się do rozwoju regionów, w których prowadzi działalność.

Poniższa tabela przedstawia ilość miejsc pracy tworzonych przez zagraniczne spółki Grupy Comarch w latach 2020 – 2021 w poszczególnych krajach wg stanu na ostatni dzień roku.

ZAGRANICA			
kraj	31 grudnia 2021		31 grudnia 2020
Arabia Saudyjska	1		1
Australia	2		1
Austria	12		11
Belgia	24		23
Brazylia	8		9
Chile	7		9
Francja	125		110
Hiszpania	-		7
Holandia	2		3

Japonia	6	4
Kolumbia	3	3
Korea Południowa	2	2
Malta	4	-
Meksyk	1	-
Niemcy	231	232
Panama	10	4
Peru	3	1
Rosja	3	3
Stany Zjednoczone Ameryki	22	18
Szwajcaria	20	20
Szwecja	1	1
Tajlandia	19	14
Turcja	1	1
Ukraina	73	65
Wielka Brytania	11	13
Włochy	15	20
Zjednoczone Emiraty Arabskie	10	9
Razem	616	584

Duża część przychodów Grupy Comarch pochodzi z rynków zagranicznych, w związku z czym istnieje potrzeba pozyskania zasobów ludzkich także poza Polską. Spółki zagraniczne dostosowują ilość osób zatrudnionych do aktualnego zapotrzebowania kontraktowego poprzez zakładanie nowych spółek zależnych oraz tworzenie nowych miejsc pracy na całym świecie. Mimo że w mniejszym udziale niż w Polsce, jednak także za granicą Grupa Comarch przyczynia się w ten sposób do rozwoju regionów, w których prowadzi działalność.

Struktura zatrudnienia według płci i wieku

Skład ciał zarządczych i nadzorczych w podziale na płeć i wiek

Wszyscy przedstawiciele organów zarządzających Comarch S.A. są obywatelami Polski. Poniższa tabela przedstawia liczbowy podział organów nadzoru wg kategorii różnorodności w latach 2020 – 2021.

Rok	Organ zarządzający	Wiek	Kobieta	Mężczyzna	Razem
31 grudnia 2021	Rada Nadzorcza	poniżej 30 lat	-	-	-
		30-50 lat	2	-	2
		powyżej 50 lat	2	3	5
		Razem	4	3	7
	Zarząd	poniżej 30 lat	-	-	-
		30-50 lat	-	5	5
		powyżej 50 lat	-	1	1
Razem	Razem	-	6	6	
Razem			4	9	13
31 grudnia 2020	Rada Nadzorcza	poniżej 30 lat	-	-	-
		30-50 lat	2	-	2
		powyżej 50 lat	2	3	5

	Razem	4	3	7
Zarząd	poniżej 30 lat	-	-	-
	30-50 lat	-	5	5
	powyżej 50 lat	-	1	1
	Razem	-	6	6
Razem		4	9	13

Przedstawiciele organów zarządzających spółkami Grupy Comarch są obywatelami różnych krajów. Poniższa tabela przedstawia strukturę organów zarządzających oraz nadzoru wg kategorii różnorodności w latach 2020 – 2021.

Rok	Organ zarządzający	Wiek	Kobieta	Mężczyzna	Razem
31 grudnia 2021	Rada Nadzorcza	poniżej 30 lat	-	-	-
		30-50 lat	3	21	24
		powyżej 50 lat	4	13	17
		Razem	7	34	41
	Zarząd	poniżej 30 lat	2	1	3
		30-50 lat	12	117	129
		powyżej 50 lat	4	23	27
		Razem	18	141	159
Razem		25	175	200	
31 grudnia 2020	Rada Nadzorcza	poniżej 30 lat	-	-	-
		30-50 lat	3	22	25
		powyżej 50 lat	4	12	16
		Razem	7	34	41
	Zarząd	poniżej 30 lat	1	-	1
		30-50 lat	12	113	125
		powyżej 50 lat	4	23	27
		Razem	17	136	153
Razem		24	170	194	

Pozostali pracownicy

Poniżej przedstawiono podział pracowników zatrudnionych na podstawie umów o pracę w Comarch S.A. i Grupie Comarch wg charakteru wykonywanej pracy, płci, wieku i posiadanego obywatelstwa.

Comarch S.A. Kategorie pracowników*	2021			2020		
	Kobieta	Mężczyzna	Razem	Kobieta	Mężczyzna	Razem
administracja	274	77	351	256	73	329
kadra menedżerska	142	473	615	138	449	587
produkcja	842	2 350	3 192	784	2 221	3 005
inne	75	93	168	66	98	164
Razem	1 333	2 993	4 326	1 244	2 841	4 085

*zatrudnionych na podstawie umów o pracę

Grupa Comarch Kategorie pracowników*	2021			2020		
	Kobieta	Mężczyzna	Razem	Kobieta	Mężczyzna	Razem
administracja	405	128	533	380	117	497
kadra menedżerska	209	570	779	173	524	697
produkcja	951	2 588	3 539	936	2 648	3 584
inne	214	353	567	150	185	335
Razem	1 779	3 639	5 418	1 639	3 474	5 113

*zatrudnionych na podstawie umów o pracę

Mężczyźni stanowią dominującą grupę wśród zatrudnionych w Comarch S.A. i w Grupie Comarch. Jest to zgodne ze specyfiką branży informatycznej.

Comarch S.A. Kategorie pracowników*	2021				2020			
	poniżej 30 lat	30-50 lat	powyżej 50 lat	Razem	poniżej 30 lat	30-50 lat	powyżej 50 lat	Razem
administracja	136	207	8	351	120	195	14	329
kadra menedżerska	38	572	5	615	32	544	11	587
produkcja	1 495	1 686	11	3 192	1 432	1 548	25	3 005
inne	53	114	1	168	58	104	2	164
Razem	1 722	2 579	25	4 326	1 642	2 391	52	4 085

*zatrudnionych na podstawie umów o pracę

Grupa Comarch Kategorie pracowników*	2021				2020			
	poniżej 30 lat	30-50 lat	powyżej 50 lat	Razem	poniżej 30 lat	30-50 lat	powyżej 50 lat	Razem
administracja	196	299	38	533	173	288	36	497
kadra menedżerska	47	659	39	745	40	629	28	697
produkcja	1 658	2 023	118	3 799	1 585	1 887	112	3 584
inne	100	230	11	341	113	212	10	335
Razem	2 001	3 211	206	5 418	1 911	3 016	186	5 113

*zatrudnionych na podstawie umów o pracę

W 2021 roku największy wzrost liczby osób zatrudnionych nastąpił w przedziale wiekowym 30-50 lat.

Kategorie pracowników* Comarch S.A.	2021				2020			
	Obywatele Polski	Obywatele pozostałych krajów europejskich	Obywatele innych krajów	Razem	Obywatele Polski	Obywatele pozostałych krajów europejskich	Obywatele innych krajów	Razem
administracja	346	5	-	351	326	3	-	329
kadra menedżerska	610	5	-	615	583	4	-	587
produkcja	3 128	57	7	3 192	2 943	54	8	3 005
inne	159	6	3	168	154	6	4	164
Razem	4 243	73	10	4 326	4 006	67	12	4 085

*zatrudnionych na podstawie umów o pracę

Kategorie pracowników* Grupa Comarch	2021				2020			
	Obywatele Polski	Obywatele pozostałych krajów europejskich	Obywatele innych krajów	Razem	Obywatele Polski	Obywatele pozostałych krajów europejskich	Obywatele innych krajów	Razem
administracja	464	53	16	533	429	54	14	497
menedżerski	681	43	21	745	644	36	17	697
produkcja	3 437	263	99	3 799	3 241	252	91	3 584
inne	235	68	38	341	228	75	32	335
Razem	4 817	427	174	5 418	4 542	417	154	5 113

*zatrudnionych na podstawie umów o pracę

Grupa Comarch zatrudnia wielu pracowników spoza Polski, wpisując się tym samym w specyfikę branży IT, gdzie standardem jest międzynarodowe środowisko pracy i wielokulturowość zespołów pracowniczych. Udział pracowników spoza Polski utrzymywał się w 2021 roku na podobnym poziomie w stosunku do poziomu ubiegłorocznego.

Wynagrodzenia

S.2.9

Poniższa tabela przedstawia stosunek średniego wynagrodzenia zasadniczego kobiet do średniego wynagrodzenia zasadniczego mężczyzn według kategorii pracowników w latach 2020 – 2021.

Kategorie pracowników	Comarch S.A.		Grupa Comarch	
	2021	2020	2021	2020
administracja	91%	90%	93%	88%
menedżerski	66%	63%	76%	70%
produkcja	76%	76%	82%	88%
inne	82%	74%	83%	76%

Średnie wynagrodzenie kobiet w Comarch S.A. i w Grupie Comarch jest niższe niż średnie wynagrodzenie mężczyzn. Wynika to głównie z faktu, że zatrudniane kobiety posiadają krótsze doświadczenie w branży IT i krótszy staż pracy w Grupie Comarch, co wpływa na poziom wynagrodzeń. W grupie pracowników, gdzie doświadczenie w branży i staż pracy są zbliżone dla kobiet i mężczyzn (administracja), poziom zarobków jest wyrównany.

Urlopy i pozostałe kwestie pracownicze

S.2.14.

Comarch S.A. oraz Grupa Comarch wspiera pracowników decydujących się na rodzicielstwo oraz zapewnia możliwość powrotu do pracy po wykorzystaniu urlopów związanych z macierzyństwem/tacierzyństwem. Zdecydowana większość pracowników wraca po urlopach macierzyńskich/tacierzyńskich na zajmowane wcześniej stanowiska pracy. Comarch S.A. oraz Grupa Comarch umożliwiają elastyczne dopasowanie wymiaru etatu do potrzeb związanych z rodzicielstwem. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące powrotu do pracy i utrzymania zatrudnienia po urlopie macierzyńskim/tacierzyńskim przez pracowników w podziale na płeć w latach 2020 – 2021.

	Płeć	Comarch S.A.		Grupa Comarch	
		2021	2020	2021	2020
Liczba osób, która skorzystała z urlopu macierzyńskiego/tacierzyńskiego	Kobieta	98	93	133	127
	Mężczyzna	5	5	16	15
	Razem	103	98	149	142
	Kobieta	87	91	109	113
	Mężczyzna	5	5	15	14

Liczba osób, która wróciła do pracy po zakończeniu urlopu macierzyńskiego/tacierzyńskiego	Razem	92	96	124	127
Wskaźnik powrotu do pracy ^{a)}	Kobieta	98%	92%	82%	89%
	Mężczyzna	100%	83%	94%	100%
Liczba osób, która wróciła do pracy po urlopie macierzyńskim/tacierzyńskim i była nadal zatrudniona przez 12 miesięcy od powrotu do pracy	Razem	90	71	112	96
Wskaźnik utrzymania zatrudnienia ^{b)}	Kobieta	93%	88%	89%	83%
	Mężczyzna	100%	100%	73%	66%

^{a)}Wskaźnik powrotu do pracy – stosunek całkowitej liczby pracowników, którzy wrócili do pracy po urlopie macierzyńskim/tacierzyńskim do całkowitej liczby pracowników, którzy powinni wrócić do pracy po urlopie macierzyńskim/tacierzyńskim

^{b)}Wskaźnik utrzymania zatrudnienia – stosunek całkowitej liczby pracowników, którzy zachowali pracę 12 miesięcy po powrocie do pracy po zakończeniu urlopu macierzyńskiego/tacierzyńskiego do całkowitej liczby pracowników powracających z urlopu macierzyńskiego/tacierzyńskiego w poprzednich okresach objętych raportowaniem

Minimalny okres standardowego wypowiedzenia wręczanego pracownikom wynosi 4 tygodnie. Ze względu na brak układów zbiorowych w polskich spółkach Grupy Comarch okres wypowiedzenia oraz konieczność konsultacji i negocjacji nie są uwzględnione w umowach zbiorowych. W zagranicznych spółkach Grupy Comarch okresy wypowiedzenia są zróżnicowane i zależą od wielu czynników tj. regulacji prawnych danego kraju, stażu pracy czy rodzaju umowy.

Zgodnie z obowiązującym prawem spółki Comarch S.A., iComarch24 S.A., Geopolis sp. z o.o., Comarch Polska S.A., Comarch Healthcare S.A., CA Consulting S.A., Comarch Infrastruktura S.A. i MKS Cracovia SSA wdrożyły Pracownicze Plany Kapitałowe, którymi zarządza Aviva Specjalistyczny Fundusz Otwarty PPK zarządzany przez Aviva Investors TFI S.A. W 2021 roku umowy podpisały spółki Comarch Finance Connect Sp. z o.o., Comarch Cloud S.A. oraz Wszystko.pl sp. z o.o. Pracownicy niektórych zagranicznych spółek Grupy Comarch uczestniczą w programach emerytalnych właściwych dla danych krajów.

S.2.15.

W polskich spółkach Grupy Comarch dodatkowe pakiety medyczne są świadczeniem dostępnym dla osób zatrudnionych na umowie o pracę (bez względu czas trwania umowy i wymiar etatu). W zagranicznych spółkach Grupy Comarch dodatkowe pakiety medyczne są zapewniane z uwzględnieniem lokalnych regulacji i praktyk rynkowych w tym zakresie.

S.2.13

Poniższa tabela przedstawia łączną wysokość rocznych składek na PFRON w tys. PLN w latach 2020 – 2021.

w tys. PLN	2021	2020
Comarch S.A.	3 124	2 486
Grupa Comarch	3 764	3 021

S.3.1., S.3.2, S.3.3, S.3.5, S.3.6, S.4.10.

W polskich spółkach Grupy Comarch nie występują zbiorowe układy pracy, ani związki zawodowe. W Comarch S.A. powołano natomiast Przedstawicieli Pracowników, którzy funkcjonują na podstawie Porozumienia zawartego w 2006 r. oraz ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji. Przedstawiciele Pracowników są wybierani spośród wszystkich pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Wyboru dokonują pracownicy Spółki co 2 lata. Ostatnie wybory odbyły się w lutym 2022 roku. Wybrani Przedstawiciele Pracowników wchodzi w skład zespołów powypadkowych oraz uczestniczą w konsultacjach prowadzonych przez Pracodawcę. Do

ważniejszych z nich należały konsultacje w zakresie wyboru instytucji zarządzającej Pracowniczymi Planami Kapitałowymi (PPK) (2019 r.), zasad działania i pracy w trakcie pandemii (2020 r.) oraz zmian regulaminie pracy: wprowadzenie pracy hybrydowej i rezygnacja z obowiązkowej 30-minutowej przerwy w trakcie pracy (2021 r.).

Pracownicy pozostałych polskich spółek zależnych nie wyrazili chęci powoływania swoich przedstawicieli.

W spółkach zagranicznych Grupy Comarch w regionie DACH nie ma związków zawodowych, funkcjonują natomiast rady zakładowe. Pracownicy wybierają radę zakładową dla danej lokalizacji, pod którą podlegają wszyscy pracownicy. Wybór rady zakładowej nie jest obowiązkowy, a decyzję podejmują pracownicy. Udział w wyborach ograniczony jest stażem pracy. Wybory odbywają się co kilka lat, regulowane jest to zapisami ustawy.

Rady zakładowe w rejonie DACH:

- Comarch Solutions GmbH – Innsbruck, spółka podlega również umowie taryfowej,
- Comarch AG – Monachium,
- Comarch Software und Beratung AG - wszystkie lokalizacje spółki.

Rady zakładowe funkcjonują także w spółkach francuskich, tj. Comarch S.A.S., Comarch R&D S.A.S. oraz 2CSI.

W spółce Comarch SRL we Włoszech nie funkcjonują związki zawodowe, natomiast pracownicy podlegają narodowemu zbiorowemu kontraktowi pracy, który został stworzony, aby regulować relacje między pracownikami a pracodawcami. Zbiorowy, ponieważ wpływa na wszystkich pracowników w sektorze podlegającym umowie i krajowy, ponieważ dotyczy wszystkich firm, które znajdują się na terytorium Włoch. Reguluje stosunek pracy, np. harmonogram, kwalifikacje i obowiązki, wynagrodzenie itp. Spółka Comarch SRL podlega pod 'CCNL del commercio' (handel).

Podobne porozumienia sektorowe regulujące kwestie takie jak minimalne wynagrodzenie oraz obowiązek zapewnienia dodatkowych benefitów pracownikom obowiązują spółki Comarch Sistemas LTDA w Brazylii oraz Comarch Technologies Oy w Finlandii.

W Brazylii związek pracowniczy ma postać struktury funkcjonującej poza firmą. Na koniec 2021 roku wszyscy pracownicy należeli do tego związku.

W pozostałych zagranicznych spółkach Grupy Comarch nie ma związków zawodowych. W wielu spółkach mają miejsce regularne spotkania z pracownikami, jednak nie są one sformalizowane.

S.3.3. W żadnej ze spółek Grupy Comarch w ostatnim roku nie wszczęto sporów zbiorowych.

W każdej umowie inwestycyjnej zawieranej na prawie polskim Grupa Comarch zamieszcza klauzulę, w której wymaga od wykonawcy przestrzegania podstawowych praw pracowniczych. Takie postanowienia obejmują m.in. obowiązek zatrudniania pracowników zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym postanowieniami Kodeksu Pracy i przepisów wykonawczych do tej ustawy określających, w szczególności, warunki zatrudnienia, zasady wypłacania należnego pracownikom wynagrodzenia oraz konieczność przestrzegania innych przepisów regulujących zasady wykonywania pracy. Wykonawcy są również umownie zobowiązani do zapewnienia pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, w tym wypełniania wszystkich zobowiązań wynikających z przepisów BHP. Ilość umów zawieranych na prawie innym niż polskie jest niewielka jednak również w nich pojawiają się postanowienia zawierające zobowiązania wykonawców do przestrzegania lokalnych przepisów prawa pracy oraz przepisów BHP.

6.2. Szkolenia

S.5.1., S.5.2.

Centrum Szkoleniowe Comarch oferuje specjalistyczne szkolenia oraz konsultacje informatyczne i biznesowe na każdym poziomie zaawansowania, zarówno w ramach szkoleń wewnętrznych kierowanych do pracowników Grupy Comarch, jak i oferowanych szerokiemu gronu klientów zewnętrznych. Centrum Szkoleniowe Comarch korzysta z blisko 30-letniego doświadczenia Grupy Comarch, jako firmy opartej na wiedzy. W ponad 300 programach

szkoleniowych prowadzonych przez 80 wykwalifikowanych trenerów bierze udział średnio ok. 10 000 uczestników rocznie.

Poniższe tabele przedstawiają średnią liczbę godzin szkoleniowych na pracownika (wg płci i kategorii pracowników zatrudnionych na umowę o pracę) w latach 2020 – 2021.

Comarch S.A.		2021			2020		
wszystkie szkolenia	kadra menedżerska	pozostali	razem	kadra menedżerska	pozostali	razem	
kobiety	2,84	16,48	15,07	5,39	11,38	10,77	
mężczyźni	2,21	22,74	19,66	5,01	12,78	11,83	
Razem	2,36	20,74	18,25	5,10	12,39	11,54	

Comarch S.A.		2021			2020		
szkolenia wewnętrzne	kadra menedżerska	pozostali	razem	kadra menedżerska	pozostali	razem	
kobiety	2,49	14,51	13,27	5,39	10,33	9,83	
mężczyźni	2,16	20,74	17,95	4,70	11,72	10,85	
Razem	2,24	18,75	16,51	4,87	11,33	10,58	

Grupa Comarch		2021			2020		
wszystkie szkolenia	kadra menedżerska	pozostali	razem	kadra menedżerska	pozostali	razem	
kobiety	2,36	14,94	15,32	4,53	8,29	8,79	
mężczyźni	2,08	25,49	20,39	4,37	11,56	10,28	
Razem	2,15	21,56	18,76	4,41	10,50	9,84	

Grupa Comarch		2021			2020		
szkolenia wewnętrzne	kadra menedżerska	pozostali	razem	kadra menedżerska	pozostali	razem	
kobiety	2,08	15,15	13,69	4,53	8,45	8,09	
mężczyźni	2,03	21,59	18,46	4,11	10,16	9,46	
Razem	2,04	19,44	16,92	4,21	9,64	9,06	

Liczba pracowników podnoszących kwalifikacje zawodowe, którym przysługują określone uprawnienia z tego tytułu w stosunku do pracodawcy (np. urlopy szkoleniowe) ze wskazaniem liczby pracowników, którym pracodawca współfinansuje lub finansuje podnoszenie kwalifikacji zawodowych:

Comarch S.A.	2021	2020	Grupa Comarch	2021	2020
wszystkie szkolenia			wszystkie szkolenia		
kobiety	1 080	801	kobiety	1 337	968
mężczyźni	2 837	2 359	mężczyźni	3 308	2 633
Razem	3 917	3 160	Razem	4 645	3 601

Comarch S.A.	2021	2020	Grupa Comarch	2021	2020
szkolenia zewnętrzne			szkolenia zewnętrzne		
kobiety	114	32	kobiety	123	32
mężczyźni	229	87	mężczyźni	268	93
Razem	343	119	Razem	391	125

W Grupie Comarch funkcjonuje sformalizowany system oceny pracowników, dzięki któremu zdecydowana większość pracowników otrzymuje regularne oceny wyników swojej pracy oraz informacje na temat możliwości rozwoju zawodowego.

6.3. Program stażowy

W okresie wakacyjnym odbyła się 19. edycja stażu Comarch. Jest to największy tego typu projekt w Europie. Program stażowy adresowany jest do studentów najlepszych uczelni technicznych w Polsce. Zarząd, kierownicy wszystkich szczebli i działów administracyjne co roku przykładają dużą wagę do organizacji przygotowania i

przeprowadzenia programu stażowego. Zaangażowanie całej firmy w przyjęcie stażystów sprawia, że dopracowana formuła programu stażowego jest rozwijana i wzbogacana o nowe elementy. Dzięki temu program stażowy cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem i doskonałą opinią wśród studentów kierunków informatycznych.

Zainteresowanie studentów przekłada się co roku na dużą liczbę aplikacji. O udział w programie stażowym w 2021 roku ubiegało się 4 112 kandydatów (14 osób na 1 miejsce, podobnie jak w 2020 roku).

W procesie rekrutacji kandydaci zmierzali się najpierw z trudnymi technicznymi testami. Do udziału w testach zostało zaproszonych 2 598 kandydatów. Frekwencja na testach wyniosła 90%. Wiedza i kompetencje studentów, którzy uzyskali najlepsze wyniki w testach zostały dodatkowo zweryfikowane na rozmowach rekrutacyjnych przeprowadzonych przez kierowników.

Po raz kolejny rekordowym zainteresowaniem cieszył się staż w profilu UX/UI, na który otrzymaliśmy 265 zgłoszeń kandydatów (we wcześniejszej edycji – 200 aplikacji). Kandydaci byli zobowiązani zaprezentować portfolio prac projektowych. Dyrektor kreatywny, który osobiście był zaangażowany w rekrutację podkreślał bardzo wysoki poziom rekrutacji. Finalnie na staż w profilu UX/UI zostało zakwalifikowanych 14 stażystów.

W 19. edycji programu stażowego Comarch w 2021 roku wzięło udział 298 osób. Staż odbywał się w 12 miastach w Polsce, a studenci mieli do wyboru 7 profili: programistyczny, inżynier systemowy, Embedded, telekomunikacja, AI/ML, cyberbezpieczeństwo oraz UX/UI. Przez 3 miesiące płatnego stażu studenci pracowali w kilkuosobowych zespołach pod kierunkiem doświadczonych pracowników Comarch, którzy pełnili funkcje opiekunów grup stażowych. To właśnie doświadczenie, dobre przygotowanie i talent do przekazywania wiedzy przez opiekunów stażowych szczególnie docenili stażyści. Podkreślali, że przez charakter pracy, możliwość zapoznania się ze złożonymi aplikacjami i bazami danych staż jest unikatowym doświadczeniem, niemożliwym do powtórzenia w przypadku projektów organizowanych w ramach zajęć na studiach.

Po zakończeniu stażu 260 stażystów, co stanowi 87% uczestników stażu, zostało zatrudnionych w Comarch.

6.4. Bezpieczeństwo i higiena pracy

System nadzoru i badania wypadków

S.4.1., S.4.2., S.4.3., S.4.4., S.4.5., S.4.9

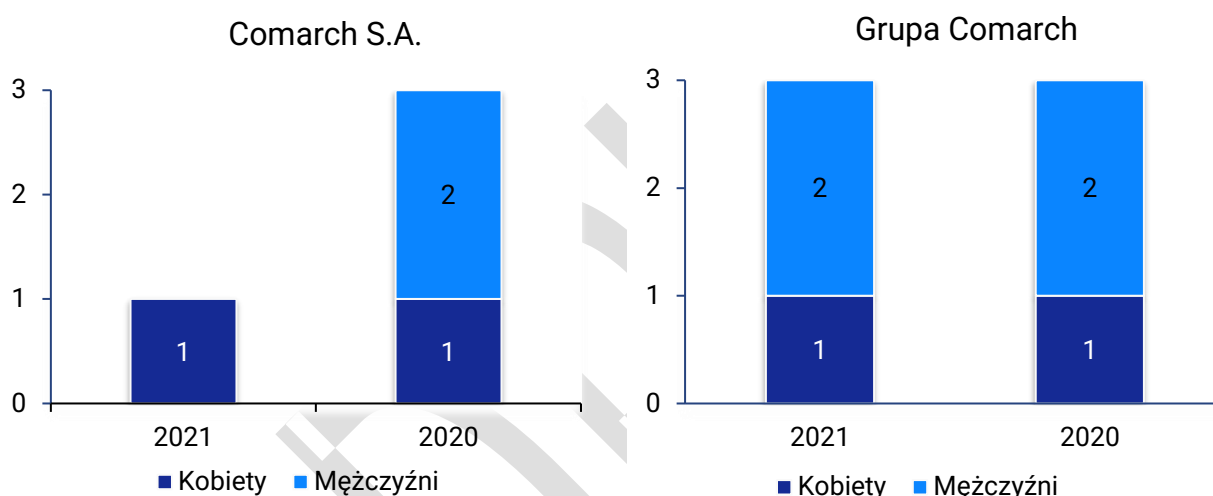
W Grupie Comarch okoliczności i przyczyny wypadków ustala powołany w tym celu przez Pracodawcę dwuosobowy zespół powypadkowy, w skład którego wchodzi pracownik Służby BHP oraz Przedstawiciel Pracowników, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Protokoły ustalenia okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy są zatwierdzane przez Pracodawcę lub przez osobę upoważnioną. Sposób

zgłaszania i rejestrowania wypadków przy pracy jest opisany w wewnętrznych procedurach, opracowanych na podstawie obowiązujących wymagań prawnych. Zarówno ustalone przyczyny zdarzenia, okoliczności jego zaistnienia, jak również wnioski i zalecane środki profilaktyczne są komunikowane pracownikom. Dodatkowo Dział Jakości i BHP prowadzi kampanie edukacyjne, których celem jest podnoszenie świadomości pracowników na temat zagrożeń w miejscu pracy, promowanie dobrych praktyk BHP i kultury bezpieczeństwa pracy.

Wypadki przy pracy

W 2021 roku w spółkach Grupy Comarch miały miejsce 3 zdarzenia, z czego 2 uznane zostały jako wypadki przy pracy, a 1 jako wypadek traktowany na równi z wypadkiem przy pracy (zdarzenie miało miejsce w czasie podróży służbowej/delegacji).

Poniższe wykresy przedstawiają liczbę wypadków przy pracy w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch w latach 2020 – 2021.

Wszystkie 3 zdarzenia zostały zakwalifikowane jako wypadki lekkie i indywidualne.

Zestawienie danych dotyczących wypadków przy pracy w latach 2020-2021

W Grupie Comarch do celów statystycznych stosuje się następujące wskaźniki wypadkowości:

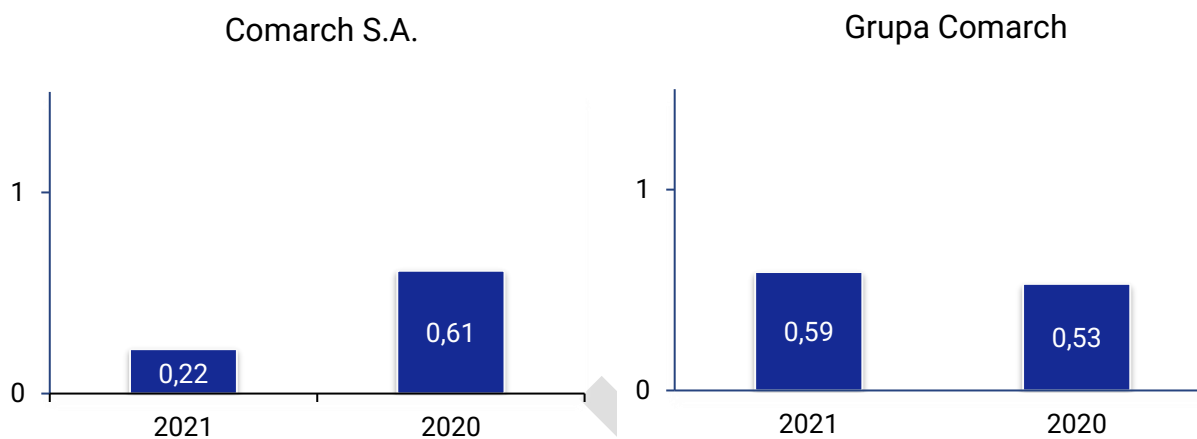
- wskaźnik częstości wypadków, wyrażony jako stosunek liczby wypadków do liczby osób pracujących (na 1 000 osób), oraz
- wskaźnik ciężkości wypadków, wyrażony jako stosunek liczby dni straconych, spowodowanych absencją wypadkową, do liczby wszystkich zaistniałych wypadków (wskaźnik ten nie obejmuje poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych).

Poniższa tabela przedstawia wskaźniki wypadkowości dla Comarch S.A. i Grupy Comarch w latach 2020 – 2021.

Rok	Liczba wypadków		Liczba dni niezdolności do pracy		Wskaźnik częstości		Wskaźnik ciężkości	
	Comarch S.A.	Grupa Comarch	Comarch S.A.	Grupa Comarch	Comarch S.A.	Grupa Comarch	Comarch S.A.	Grupa Comarch
2020	3	3	1	1	0,61	0,53	0,50	0,50
2021	1	3	-	57	0,22	0,59	0,00	19,00

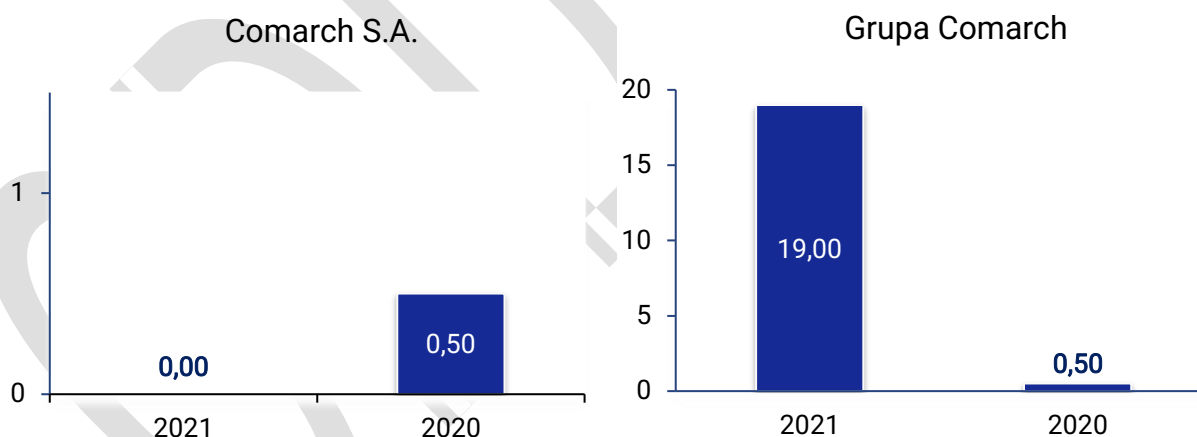
W 2021 roku liczba wypadków w Comarch S.A. spadła w porównaniu z rokiem 2020. Natomiast dla całej Grupy Comarch liczba wypadków została na tym samym poziomie (3 zdarzenia). W 2021 roku liczba dni absencyjnych, spowodowanych wypadkami przy pracy wzrosła z 1 dnia, do 57 dni – dla całej Grupy Comarch.

Poniższe wykresy przedstawiają wskaźnik częstości wypadków dla Comarch S.A. oraz Grupy Comarch w latach 2020 – 2021.

Wskaźnik częstości wypadków przy pracy w 2021 roku w Comarch S.A. wyniósł 0,22, natomiast dla całej Grupy Comarch 0,59. Porównując z rokiem 2020, odnotowano znaczący spadek tego wskaźnika w przypadku spółki Comarch S.A. (wynika to ze spadku liczby wypadków przy pracy) oraz nieznaczny wzrost w przypadku Grupy Comarch (wynika to z niewielkiego spadku zatrudnienia).

Poniższe wykresy przedstawiają wskaźnik ciężkości wypadków dla Comarch S.A. oraz Grupy Comarch w latach 2020 – 2021.

Wskaźnik ciężkości wypadków przy pracy w 2021 roku w Comarch S.A. wyniósł 0,00, natomiast dla całej Grupy Comarch 19,00. Porównując z rokiem 2020, odnotowano znaczący spadek tego wskaźnika w przypadku spółki Comarch S.A. (wynika to z zerowej absencji wypadkowej) oraz wzrost w przypadku Grupy Comarch (wynika to ze wzrostu liczby dni absencyjnych, spowodowanych wypadkami przy pracy).

S.4.6, S.4.7, S.4.8

W spółkach Grupy Comarch dotychczas nie stwierdzono przypadków chorób zawodowych, a także występowania przekroczeń NDN (najwyższe dopuszczalne natężenie) i NDS (najwyższe dopuszczalne stężenie) dla zidentyfikowanych na stanowiskach pracy czynników szkodliwych. Ponadto dla wszystkich stanowisk pracy została przeprowadzona ocena ryzyka zawodowego zgodnie z polską normą PN-N 18002:2011 Systemy zarządzania bezpieczeństwem

i higieną pracy - Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego. Analiza oraz ocena ryzyka pokazała, że wpływ zidentyfikowanych zagrożeń na zdrowie i bezpieczeństwo pracowników jest na poziomie akceptowalnym.

Ochrona przeciwpożarowa i pierwsza pomoc

Grupa Comarch we wszystkich swoich budynkach zapewnia przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych. Zobowiązuje się do zapewnienia urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, a także ich konserwacji i napraw celu ich sprawnego i niezawodnego funkcjonowania. Zostały ustalone sposoby postępowania na wypadek pożaru dla wszystkich pracowników. Firma we wszystkich swoich oddziałach posiada Ratowników, których łącznie jest 145. Ratownikami są pracownicy (ochotnicy), przeszkoleni z zasad udzielania pierwszej pomocy oraz postępowania podczas ewakuacji w sytuacji awaryjnej. Co 2 lata organizowane są dla Ratowników szkolenia z pierwszej pomocy przedmedycznej oraz z zasad postępowania na wypadek pożaru i ewakuacji. Szkolenia mają na celu przygotowanie nowych Ratowników do ich roli, a w przypadku pozostałych Ratowników – odświeżenie i usystematyzowanie wiedzy oraz przekazanie informacji o ewentualnych zmianach w standardach udzielania pierwszej pomocy, a także zmianach organizacyjnych w zakresie ewakuacji. Podczas szkolenia Ratownicy mają praktyczną możliwość zapoznania się z podręcznymi środkami gaśniczymi. Ostatnie szkolenie odbyło się w lipcu 2021 roku i wzięło w nim udział 57 osób. Kolejne szkolenie planowane jest na rok 2023.

Ratownicy działają na podstawie opracowanych i przekazanych im procedur wewnętrznych.

Wszyscy pracownicy mają dostęp do apteczek pierwszej pomocy wyposażonych zgodnie z instrukcją wewnętrzną opracowaną na podstawie normy DIN 13157, zlokalizowane w pomieszczeniach ochrony w każdym budynku firmy. Każdy pracownik jest zobowiązany do zapoznania się z aktualną wersją Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego, które aktualizowane są co 2 lata (zgodnie z obowiązującymi przepisami). We wszystkich lokalizacjach prowadzone są próbne ewakuacje, w których udział biorą pracownicy i ratownicy.

6.5. Działania Grupy Comarch w zakresie walki z pandemią Covid-19

Zarząd Comarch S.A. na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji związanej z utrzymującymi się skutkami rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 oraz zachorowań na COVID-19. Comarch S.A. wdrożyła wszystkie wytyczne rekomendowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz pozostałe instytucje państwowe w krajach aktywności operacyjnej spółki ze szczególnym uwzględnieniem zaleceń dotyczących bezpieczeństwa, zdrowia i higieny pracowników. Wstrzymane zostały podróże służbowe do krajów określonych przez Główny Inspektorat Sanitarny jako kraje wysokiego ryzyka, ograniczone zostały kontakty bezpośrednie pracowników wewnątrz organizacji, uruchomiony został na szeroką skalę tryb pracy zdalnej pracowników biurowych, a w biurach Comarch są stosowane wszystkie zalecenia higieniczne. W 2021 Grupa Comarch zorganizowała akcję szczepień przeciwko Covid-19 dla pracowników, współpracowników i członków ich rodzin. W kontaktach biznesowych powszechnie wykorzystywane są zdalne metody komunikacji. Zarząd Comarch S.A. zwraca uwagę, że działalność Spółki jest bardzo dobrze zdywersyfikowana pod względem branżowym, produktowym i geograficznym, a efekty pandemii nie stanowią zagrożenia dla stabilności finansowej przedsiębiorstwa.

7. Działalność na rzecz społeczeństwa

S.9.3.

Grupa Comarch od początku swojej działalności szeroko angażuje się w realizację koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu (*Corporate Social Responsibility – CSR*), propagując ideę stworzenia szerokiej platformy społecznej. Istotne są działania promujące sport, najnowsze technologie IT, zdrowy tryb życia i ochronę środowiska, wsparcie dla potrzebujących, pomoc zwierzętom, jak również zaangażowanie w kulturę oraz wspieranie inicjatyw lokalnych społeczności.

Fundamenty CSR w Grupie Comarch są podstawą działań w obszarze społecznej odpowiedzialności. Został także przyjęty i funkcjonujący w firmie Kodeks Etyczny. Z uwagi na dużą aktywność Grupy Comarch w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu, trwają prace nad kompleksową polityką CSR dla Grupy Comarch, regulującą opisane powyżej kwestie. Szczegółowe sprawozdanie dotyczące CSR w Grupie Comarch

jest co roku dokumentowane i prezentowane w raporcie społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy Comarch, który jest zamieszczony w Internecie na stronie: <http://www.comarch.pl/o-firmie/zrownowazony-biznes/csr/>

Spółka nie posiada własnego kodeksu etyki komunikacji marketingowej, jednak przestrzega podstawowych zasad etyki w kwestiach odpowiedzialnej komunikacji marketingowej. Działania marketingowe podejmowane przez Grupę Comarch nie zawierają treści dyskryminujących, w szczególności ze względu na rasę, przekonania religijne, płeć lub narodowość oraz nie posiadają elementów, które zachęcają do aktów przemocy. Reklamy Grupy Comarch nie mogą wprowadzać w błąd odbiorców i muszą być realizowane w sposób zrozumiały. Sponsoring Grupy Comarch i związane z nim umowy muszą być realizowane w sposób łatwy do odczytania i zrozumienia przez otoczenie oraz nie mogą naruszać dobrych obyczajów.

Do komunikacji, możliwości zgłaszania nowych zagadnień w tym obszarze został utworzony adres email: csr@comarch.pl.

7.1. Działania na rzecz lokalnej społeczności

S.9.1., S.9.2.

Działalność operacyjna Grupy Comarch nie powoduje uciążliwości dla społeczności lokalnej ani nie stwarza zagrożenia dla jej bezpieczeństwa. W 2021 roku nie zanotowano skarg zgłoszonych przez społeczność lokalną.

Grupa Comarch angażuje się w różnorodne działania mające na celu wsparcie lokalnej społeczności, aktywnie wspiera ochronę środowiska w swoim najbliższym otoczeniu oraz działa na rzecz popularyzacji nauki. Wiele inicjatyw i przedsięwzięć jest realizowanych przez MKS Cracovia SSA.

Comarch dla Krakowskiego Centrum Muzyki

Comarch S.A. w 2021 roku wsparł darowizną finansową inicjatywę budowy Krakowskiego Centrum Muzyki. W wyniku inwestycji powstanie nowoczesna sala koncertowa z widownią na 1000 miejsc, wyposażona w scenę dla 120 muzyków i balkon mogący pomieścić 80-osobowy chór, a także aula na 300 osób, wielofunkcyjne sale prób, garderoby, biura miejskich orkiestr, a także przestrzeń kreatywna z miejscem na edukację muzyczną.

Comarch gra z Last Night of the Proms

Kolejny rok z rzędu Comarch sponsorował krakowską edycję wydarzenia Last Night of the Proms, które łączy najwyższy poziom artystyczny ze spontanicznym zachowaniem publiczności, która chóralnie śpiewa pieśni z ostatnich utworów programu. Koncert jubileuszowy odbył się w Operze Krakowskiej, a solistom towarzyszyła Orkiestra Akademii Beethovenowskiej. W programie znalazły się m.in. kompozycje Szymanowskiego, Adamsa, Pucciniego czy Wooda. Koncert zorganizowano po raz 26.

Podzielili się tym, co najcenniejsze - akcja krwiodawstwa

Odpowiadając na potrzeby regionalnego centrum krwiodawstwa, na kampusie firmy w Krakowie zorganizowana została ponownie akcja krwiodawstwa, w której udział wzięli pracownicy, oddając łącznie 18 900 ml krwi. Akcja zorganizowana była we współpracy z Centrum Medycznym iMed24 oraz Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Krakowie.

Dla zwierzaków

Organizacje, które pomagają bezdomnym zwierzętom również potrzebują pomocy. W 2021 roku w Comarch zorganizowane zostały zbiórki rzeczowe dla fundacji czy stowarzyszeń z kilkunastu polskich miast. Dzięki zaangażowaniu pracowników udało się wesprzeć m.in. Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt we Wrocławiu, Katowicach, Gliwicach oraz Fundację La Fauna, Fundację Ex Lege.

Świąteczne pomaganie

Podobnie jak w latach ubiegłych i w 2021 roku pracownicy z polskich spółek Grupy Comarch w oddziałach w całej Polsce włączyli się w organizację świątecznych zbiórek rzeczowych dla osób potrzebujących. Wsparcie otrzymało kilkanaście organizacji i instytucji, w tym m.in.: Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Kętach, Hospicjum św. Łazarza, Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Parkowa”, Dom Dziecka Zakątek, Lubelskie Hospicjum dla dzieci im. Małego Księcia, Dom Młodzieży w Poznaniu.

Sprzęt informatyczny dla potrzebujących

W 2021 roku Comarch S.A. dokonał darowizn kilkuset sztuk sprzętu komputerowego, m.in. na rzecz Szpitala im. S. Żeromskiego, licznych szkół, domów dziecka, hospicjów i innych organizacji pożytku publicznego.

Wsparcie dla Fundacji Pełnej Życia

Comarch udzielił wsparcia Fundacji Pełnej Życia w postaci bezpłatnej asysty do Comarch ERP Optima od 1 listopada 2021 roku oraz dostępu do szkoleń e-learningowych z zakresu kadr i płac oraz z zakresu księgowości.

7.2. Popularyzacja nauki i edukacji

Grupa Comarch od początku swojej działalności aktywnie współpracuje ze szkołami, uczelniami wyższymi oraz innymi placówkami edukacyjnymi, m.in.: Akademią Górniczo-Hutniczą, Politechniką Wrocławską, Politechniką Śląską, Uniwersytetem Jagiellońskim, Politechniką Łódzką, Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie.

W minionym roku specjaliści z Comarch wzięli także udział w różnych spotkaniach ze studentami w Polsce i zagranicą czy dniach kariery w Polsce, Francji i Belgii. Firma wsparła także finansowo czy merytorycznie organizację Javelopera, meetupów technologicznych czy UX Poland - jednej z największych konferencji dla designerów w Europie.

W poszczególnych oddziałach powstają także inicjatywy pracowników wiążące się z poświęcaniem czasu dla studentów na dedykowanych kursach czy spotkaniach branżowych oraz na spotkania z kołami naukowymi.

Dodatkowo specjaliści z Comarch chętnie dzielą się wiedzą, tworząc wiele artykułów eksperckich oraz autorskie podcasty.

W 2021 roku nawiązano także partnerstwo strategiczne z Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie w zakresie realizacji studiów podyplomowych "Analityka finansowa i controlling procesów przemysłowych".

W firmie organizowane są także wewnętrzne akcje wymiany wiedzy m.in. meetup'y czy cykle tekstów z zakresu cyberbezpieczeństwa, tworzone przez specjalistów z Działu Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Największy program stażowy w Europie

W okresie wakacyjnym odbyła się 19. już edycja stażu IT. Jest to największy tego typu projekt w Europie. Szczegóły dotyczące programu stażowego zostały opisane w punkcie [6.3](#).

Comarch dla Edukacji

Comarch popularyzuje wiedzę na temat systemów ERP wśród uczelni i szkół zawodowych o profilach ekonomicznych. Działalność ta jest realizowana poprzez:

- prowadzenie przez pracowników wykładów na uczelniach wyższych, na tematy związane z informatyką, technologią i ekonomią,
- użyczenie systemów Comarch ERP w wersjach edukacyjnych (640 placówek i instytucji oświatowych wyposażonych edukacyjnymi wersjami Comarch ERP),
- spotkania i seminaria ERP dla wykładowców i studentów, nauczycieli oraz uczniów szkół o profilach zawodowych,
- szkolenia z zakresu systemów Comarch ERP dla kadry pedagogicznej,
- inne programy edukacyjne oraz eventy dla studentów kierunków ekonomicznych.

Dystrybuujemy również specjalne, dedykowane szkolnictwu zawodowemu zeszyty ćwiczeń przygotowujące do państwowych egzaminów zawodowych na profilu technik ekonomista.

Strefa Innowacji Comarch

Działająca od 2018 roku Strefa Innowacji Comarch to przestrzeń, w której prezentowane są osiągnięcia technologiczne Grupy Comarch w zakresie systemów informatycznych, telekomunikacji, Internetu Rzeczy czy sztucznej inteligencji. Wydzielone obszary Strefy dedykowane są poszczególnym sektorom gospodarki, dla których Grupa Comarch projektuje i wdraża innowacyjne rozwiązania. Odwiedzający mają okazję zapoznać się z rozwiązaniami takimi jak Virtual Reality, e-mobilność czy telemedycyna.

Przed pandemią COVID-19 Strefę Innowacji mogli odwiedzać nie tylko partnerzy biznesowi. Zorganizowane zwiedzanie, możliwość obcowania z nowoczesnymi technologiami i

poszerzania wiedzy stanowiły warunki przyjazne grupom szkolnym i akademickim. Wycieczki do Strefy Innowacji były dla młodzieży doskonałą okazją do inspirujących dyskusji o przyszłości, wyborze studiów czy ścieżkach kariery zawodowej. Podczas oprowadzania uczniowie chętnie wchodzili w interakcję z nowoczesnymi rozwiązaniami, zadawali dużo pytań, pogłębiali swoją wiedzę i zainteresowania. W okresie epidemii Strefa Innowacji działała w ograniczonym zakresie, jej działalność w pełnym zakresie została wznowiona na wiosnę 2022 roku po zniesieniu restrykcji covidowych.

Wizyta w przestrzeni pełnej innowacyjnych rozwiązań może być wyjątkowym doświadczeniem niezależnie od wieku. Strefę Innowacji Comarch odwiedzili również Słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Najnowsze rozwiązania okazały się nie być im obce - stanowiły impuls do ożywionej dyskusji na temat działalności Grupy Comarch i dalszego rozwoju technologicznego.

Strefa Innowacji Comarch promuje i uczy. Nowoczesna, multimedialna przestrzeń zachęca do interakcji z nowymi technologiami i ułatwia porządkowanie wiedzy. To miejsce spotkań i wymiany myśli, a jednocześnie obszar wystawienniczy prezentujący wizję przyszłości, niezwykle atrakcyjny i wartościowy dla odwiedzających.

7.3. Sport i zdrowy styl życia

Już ponad 25 lat spółki Grupy Comarch aktywnie angażują się w propagowanie sportu oraz aktywnego trybu życia wśród młodzieży oraz mieszkańców województwa małopolskiego. Od 2002 roku firma jest tytularnym

sponsorem najstarszego, istniejącego klubu piłkarskiego w Polsce, oraz pięciokrotnego Mistrza Polski – Cracovii, w tym także sekcji hokejowej. W sezonie 2021/2022 wspólnie z firmą partnerską Infortes, Comarch jest sponsorem ekstraklasowego zespołu koszykarskiego Śląska Wrocław. Firma promuje również aktywny model życia wśród swoich pracowników. Do dyspozycji pracowników spółek Grupy Comarch w Krakowie i ich rodzin oddane jest Centrum Rekreacyjne Comarch.

Rowerem do pracy

Grupa Comarch zachęca pracowników do przyjeżdżania w miesiącach wiosennych i letnich rowerem do pracy, zapewniając infrastrukturę rowerową (np. stojaki, rowerownię, stacje naprawcze oraz szatnie z prysznicami) oraz okolicznościowe akcje związane z rowerami (organizacja serwisów rowerowych dla pracowników firmy, „śniadanie rowerowe”).

Kolejny raz firma dołączyła do organizowanej przez Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Krakowa małopolskiej kampanii „Rowerem do pracy, czyli – dom, rower, praca... i tak w kółko”. W akcji, której celem jest promowanie roweru jako codziennego środka transportu, pracownicy Comarch uczestniczyli od czerwca do końca, dokładając swoją zieloną cegiełkę w walce o czystsze środowisko.

Regularne dojazdy rowerem do pracy możliwe są dzięki zapewnionej przez Comarch infrastrukturze. W polskich oddziałach firmy znajdują się m.in.: zamykane rowerownie, stojaki, szatnie z prysznicami oraz samoobsługowe stacje naprawcze.

Kampanie rowerowe organizowane w firmie są elementem polityki środowiskowej, która jest wpisana w strategię firmy i model zarządzania.

Biegamy i pomagamy

W 2021 roku pracownicy z oddziałów w Krakowie, na Śląsku, w Lublinie, Wrocławiu, Warszawie, Poznaniu, Łodzi i Gdańsku, uczestniczyli w charytatywnym biegu Poland Business Run 2.0. Choć była to kolejna edycja realizowana w nowej formule, niezmiennie pozostało to, że choć osobno, to wspólnie walczyli o szczytny cel i wsparcie dla osób z niepełnosprawnością ruchową.

Wśród innych eventów, na których trasie pojawiły się drużyny Comarch, można wymienić m.in. Cracovia Półmaraton Królewski, Biegnij Warszawo, 4Rest Run.

Charytatywna rywalizacja sportowa

Trzy miesiące rywalizacji, trzy zadania do wykonania, dwie kategorie, jeden wspólny cel – wsparcie finansowe dla wybranej organizacji pomocowej. W ubiegłorocznej rywalizacji Comarch ONrun/ONbike wzięło udział kilkuset pracowników, którzy łącznie przejechali i przebiegli prawie 70 000 km. Dzięki zaangażowaniu pracowników udało się zrealizować cel i wesprzeć finansowo Stowarzyszenie Unicorn, pomagające osobom chorym na nowotwory oraz im bliskim.

Złap balans

Dobra energia pracowników jest podstawą dobrze funkcjonującej organizacji. Dlatego specjalnie w 2021 roku ruszył w Comarch program wellbeingowy – Złap balans – ciało, emocje, zdrowy tryb życia. Zrealizowane zostały webinary z ekspertami od zdrowia psychicznego i diety, ćwiczenia z fizjoterapeutami, artykuły dotyczące zdrowej diety, ergonomii pracy czy planowania czasu.

Przed wszystkim profilaktyka

W 2021 roku Comarch Healthcare został partnerem akcji Onkoodpowiedzialni, której inicjatorem była Grupa NEO Hospital. Celem akcji było zwrócenie uwagi na potrzebę profilaktyki oraz pokazanie możliwości diagnostyki i nowoczesnego leczenia nowotworów ginekologicznych u kobiet. W ramach akcji realizowane były darmowe badania dla kobiet, spotkania live z lekarzami, psychoonkologami, którzy dzielili się doświadczeniami oraz odpowiadali na pytania: jak dbać o zdrowie, jak reagować, gdy pojawia się choroba onkologiczna, gdzie szukać pomocy, jaka jest rola opieki personalizowanej oraz jak na powrót do zdrowia wpływają nowe technologie. Podczas spotkań swoją perspektywę podzieliły się także pacjentki, które same zachorowały na nowotwór. Do udziału w webinarach byli zaproszeni także pracownicy Comarch.

Dodatkowo firma zaangażowała się w kampanię edukacyjną Gazety Wyborczej „Łap za Biust”, która dotyczyła profilaktyki raka piersi (webinary ze specjalistami, materiały edukacyjne w prasie i Internecie oraz na wystawie plenerowej w Łodzi). Ponadto, w ramach akcji kobiety pracujące w łódzkim oddziale firmy, a także matki oraz partnerki pracowników, mogły skorzystać z bezpłatnych badań, a także zostały objęte programem genetycznym „Wczesne wykrywanie nowotworów złośliwych w rodzinach wysokiego, dziedzicznie uwarunkowanego ryzyka zachorowania na raka piersi i raka jajnika”.

Piłkarskie zmagania

Firma zachęca do aktywności fizycznej także w innych dyscyplinach niż bieganie czy jazda na rowerze. Kilkanaście drużyn złożonych z pracowników Comarch z różnych oddziałów wystartowało we wrześniowym turnieju Mundial Comarch. Całodzienne rozgrywki piłkarskie odbyły się w Centrum Treningowym Cracovii w Rącznej.

Bezpieczna flota

W roku 2021 pracownicy Grupy Comarch uczestniczyli w szkoleniach organizowanych wspólnie z PZU w ramach programu Bezpieczna Flota. W ramach tego przedsięwzięcia odbyło się pięć szkoleń w których uczestniczyło łącznie sześćdziesięciu pracowników. Zajęcia prowadzone były w dwóch wariantach: Szkolenie z jazdy defensywnej z elementami eko-jazdy (24 osoby) oraz Doskonalenie techniki jazdy samochodem osobowym (36 osób).

7.4. Aktywność i integracja on-line

Comarch dba o dobrą atmosferę pracy i przywiązuje dużą wagę do relacji pracowniczych. Mimo braku możliwości zorganizowania tradycyjnych eventów, Comarch podejmował inicjatywy mające na celu integrację pracowników i zespołów. Wiele działań podejmowali bezpośrednio managerowie poszczególnych zespołów.

Gra terenowa z okazji Dnia Dziecka

We współpracy z Centralnym Domem Technologii, nowoczesnym ośrodkiem edukacyjnym, którego Comarch jest partnerem strategicznym, zorganizowana została internetowa gra terenowa dla rodzin pracowników. Przygotowane zostały dwie wersje gry – „Kulawy pirat Joe” dla dzieci młodszych w wieku 8-10 lat oraz „Miasto robotów” dzieci starszych w wieku 11-13 lat.

Turniej CS: Go

Zawody integrowały miłośników tej legendarnej gry, tym razem event realizowany był wewnątrz i udział wzięły drużyny z różnych biur Comarch.

7.5. Działania realizowane w 2021 roku przez MKS Cracovia SSA

W 2021 roku nie brakowało działań na rzecz Społecznej Odpowiedzialności Biznesu. Comarch, mimo trudnych okoliczności na początku tego okresu, związanych z pandemią koronawirusa, kreował dobrą praktykę CSR przy wykorzystaniu marki Cracovia. W późniejszych miesiącach działania marki Cracovia w sezonach PKO BP Ekstraklasy oraz Polskiej Hokej Ligi mogły szerzej propagować praktyki na rzecz odpowiedzialności przedsiębiorstw za ich wpływ na społeczeństwo.

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy

Wsparcie fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy należy już do wspaniałej tradycji Comarch. W 2021 roku na licytację przekazano medal za zdobycie Pucharu Polski przez piłkarzy Cracovii. Kwota za jaką zwycięzca wylicytował pamiątkę wyniosła niemal 10 tysięcy złotych.

Wsparcie zbiórek charytatywnych

Comarch wykorzystując potencjał liczbowy mediów społecznościowych Cracovii wielokrotnie apelował o włączanie się do zbiórek pieniędzy przeznaczonych na leczenie dzieci. Jednym z przykładów była zbiórka funduszy na leczenie małej Hani cierpiącej na zespół Smitha-Lemliego-Opitza.

Comarch aktywnie włączył się w zbiórkę pieniędzy na rzecz zakupu protezy nogi dla piłkarza będącego reprezentantem Polski w AMP Futbolu. Akcją zainicjowali partner techniczny Cracovii – firma Puma oraz ambasador tejże marki – Kacper „Qesek” Misztal, znany YouTuber.

Ekstrapomoc

Comarch wspólnie z MKS Cracovia SSA w dalszym ciągu aktywnie uczestniczy w akcji Ekstrapomoc, polegającej na wzajemnym promowaniu zbiórek na cele charytatywne oraz przekazywaniu pamiątek na aukcje przez wszystkie zespoły uczestniczące w rozgrywkach Ekstraklasy.

Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu

Comarch będąc świadomym wagi pamięci jako nośnika tradycji narodowej włączył się w obchody Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu.

Przy wykorzystaniu social mediów Klubu publikowano posty poświęcone temu wydarzeniu.

Pamięć historyczna

Comarch pamięta także o bohaterach i ważnych dla polskiej historii datach oraz wydarzeniach. Cracovia za pośrednictwem swoich kanałów w mediach społecznościowych regularnie promuje kwestie patriotyczne, wiedząc jak ważnym elementem w zachowaniu tożsamości narodowej jest historia.

Aukcje na cele rozwojowe

Comarch stara się wspierać także organizacje, które propagują kulturę fizyczną czy historię. Jednym z przykładów było przekazanie koszulki meczowej na rzecz reaktywacji przedwojennego polskiego klubu piłkarskiego – Lechii Lwów.

Dzień Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych

Comarch we współpracy z MKS Cracovia SSA pamiętał również o Dniu Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych. Ten dzień miał skłaniać do refleksji o sytuacji osób z niepełnosprawnościami w Polsce, a także szansą do wyrażenia sprzeciwu wobec dyskryminacji osób niepełnosprawnych w miejscach pracy czy urzędach.

Współpraca na rzecz wsparcia zdrowia psychicznego wśród młodzieży

Comarch aktywnie włączył się w akcję pod hasłem "WALCZ, ZWYCIĘŻAJ, ŻYJ!". Podczas 28. i 29. kolejki PKO BP Ekstraklasa piłkarze Cracovii wybiegli na murawę w koszulkach promujących inicjatywę. Celem kampanii była zmiana nastawienia społeczeństwa do korzystania z konsultacji, czy porad psychologa lub terapeuty.

Święto Krakowskiej Rodziny

Comarch wraz z MKS Cracovia SSA włączyli się także w IX edycję Święta Rodziny Krakowskiej. Jest to cykliczne wydarzenie, które na stałe wpisało się w kalendarz kulturalno-rodzinnych inicjatyw organizowanych w Krakowie. Promuje ono aktywności sportowe, kulturalne i rekreacyjne, oferowane krakowskim rodzinom, jak też ofertę miasta skierowaną do rodzin, w tym działania wspierające i pomocowe.

Pasiasty Dzień Dziecka

Po rocznej przerwie podyktowanej sytuacją epidemiczną, Cracovia wróciła do tradycji organizowania Pasiastego Dnia Dziecka. Dzięki Comarchowi na najmłodszych kibiców czekało m.in. zwiedzanie Stadionu, loteria fantowa czy pokazowe treningi i turniej Cracovia Kids.

Promocja Budżetu Obywatelskiego

Comarch wraz z MKS Cracovia SSA włączyli się w promocję projektu w ramach budżetu obywatelskiego. Projekt zakładał powstanie multimedialnej strefy historycznej, połączonej z Aleją Zasłużonych oraz miejscem piłkarskich zabaw dla najmłodszych przy Stadionie Pasów.

Akademia Klasy Ekstra

Comarch we współpracy z MKS Cracovia SSA i Fundacją Ekstraklasy po raz kolejny zorganizowali turniej Akademia Klasy Ekstra. Wydarzenie kierowane jest dla młodzieży w wieku 11-12 lat i ma za zadanie krzewić aktywność fizyczną wśród młodych osób.

Cracovia Wspiera Postawę Fair-Play

Elementem edukacji w MKS Cracovia SSA jest dbałość o krzewienie sportowej postawy wśród najmłodszych zawodników. Podczas jednego z treningów Cracovia KIDS ujmujący gest względem rówieśnika wykonała siedmioletnia Lidka, która pomogła swojemu koledze. Comarch wraz z MKS Cracovia SSA postanowili przygotować niespodziankę dla dziewczynki w postaci spotkania z zawodnikami oraz drobnych upominków.

W trakcie turniejów dziecięcych i młodzieżowych w hokeju na lodzie na krakowskim lodowisku, Comarch zorganizował liczne prelekcje dla dzieci oraz rodziców, przypominając o nadrzędnej roli zasad fair-play, wzajemnym szacunku oraz zdrowym trybie życia wśród młodych sportowców

Pomoc schronisku na ul. Rybnej

Comarch we współpracy z MKS Cracovia SSA włączyli się w zbiórkę darów i datków na rzecz krakowskiego schroniska przy ulicy Rybnej. Udało się zebrać blisko 1000 złotych, a także najpotrzebniejsze artykuły dla potrzebujących zwierząt.

Turniej charytatywny o Puchar Prezesa Profesora Janusza Filipiaka

Na początku października odbył się turniej charytatywny o Puchar Prezesa Profesora Janusza Filipiaka. Jednym z elementów imprezy była loteria oraz licytacja sportowych pamiątek. Cały dochód zasilił Małopolskie Hospicjum dla Dzieci w Krakowie, wspomagając jego codzienną działalność.

Akcja szczepienie przed stadionem

Przed spotkaniem z Jagiellonią Białystok Comarch wraz z MKS Cracovia SSA zorganizowali możliwość szczepienia się przeciw wirusowi SARS-CoV-2. Na każdego zaszczepionego w sobotę czekała wejściówka na mecz za symboliczny 1 PLN.

Profilaktyka przeciwko Covid-19

Podczas turnieju Pucharu Kontynentalnego Comarch zadbał o profilaktykę i edukację w zakresie COVID-19. Na Lodowisku wolontariusze informowali kibiców o konieczności stosowania środków zapobiegających rozprzestrzenianiu się wirusa, a także edukowali społeczeństwo o sposobie ochrony zdrowia i przeciwdziałaniu pandemii.

Światowy Dzień Pierwszej Pomocy – akcja informacyjna

Przed meczem z Górnikiem Zabrze Comarch we współpracy z MKS Cracovia SSA przeprowadzili akcję informacyjną w związku ze Światowym Dniem Pierwszej Pomocy. Na sektorze rodzinnym prowadzone były pokazy pierwszej pomocy, a dodatkowo przed meczem rozdawane były specjalne karty w formie wizytówek ze spisem podstawowych, najważniejszych kroków reanimacyjnych.

Kampania #Bezpieczny dom

Przed meczem z Rakowem Częstochowa Comarch razem z MKS Cracovia SSA przeprowadzili kampanię informacyjną związaną z bezpieczeństwem. Podczas spotkania animatorzy uczyli najmłodszych w zakresie ochrony przeciwpożarowej, bezpieczeństwa na drodze i w domu, tym samym inwestując w przyszłość i edukację dzieci.

Kampania profilaktyczna „Movember”

Comarch po raz kolejny wsparł kampanię „Movember” przypominającą o męskich problemach zdrowotnych oraz zachęcającą do regularnych badań i profilaktyki raka jąder i prostaty. Hokeiści wraz z pracownikami Klubu MKS Cracovia SSA podczas meczów propagowali wyżej wymienione idee oraz zachęcali kibiców do zdrowego i higienicznego trybu życia.

Wsparcie Honorowego Krwiodawstwa i Dawców Szpiku

Comarch podczas Pucharu Kontynentalnego na lodowisku przy Siedleckiego 7 wsparł inicjatywę „Wampiriada”, która propaguje honorowe krwiodawstwo oraz zachęca do zapisywania się do bazy dawców szpiku kostnego,

uświadamiając tym samym społeczeństwo o potrzebie ratowania życia poprzez oddawanie krwi oraz szpiku kostnego.

Szlachetna Paczka

W okresie świątecznym Comarch tradycyjnie już włączył się do akcji Szlachetna Paczka, która polega na pomocy osobom potrzebującym. Odpowiedzialnymi za wykonanie tego zadania byli sportowcy Cracovii. W tym roku pomogliśmy dwóm rodzinom samotnemu Panu Henrykowi oraz emerytce Pani Marii.

7.6. Darowizny i sponsoring

S.9.4.

W 2021 roku Grupa Comarch przekazała darowizny na cele społeczne o łącznej wartości 1 185 tys. PLN, a największymi obdarowanymi byli Agencja Rozwoju Miasta Krakowa oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego SP ZOZ w Krakowie. Ponadto, wzorem roku poprzedniego Grupa Comarch na bieżąco reagowała na potrzeby społeczne, przekazując do szkół i organizacji pożytku publicznego blisko 300 sztuk sprzętu elektronicznego (komputerów i monitorów) potrzebnego do zorganizowania nauczania zdalnego.

Poniższa tabela przedstawia całkowitą kwotę darowizn na cele społeczne przekazane przez Comarch S.A. oraz Grupę Comarch w latach 2020 – 2021.

w tys. PLN	2021	2020
Comarch S.A.	1 185	91
<i>najwięksi obdarowani</i>	<i>Agencja Rozwoju Miasta Krakowa</i> <i>Stowarzyszenie Przyjaciół Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego SP ZOZ w Krakowie</i>	<i>Fundacja Słonie Na Balkonie</i> <i>Chorągiew Kujawsko - Pomorska ZHP</i>
Grupa Comarch	1 204	91
<i>najwięksi obdarowani</i>	<i>Agencja Rozwoju Miasta Krakowa</i> <i>Stowarzyszenie Przyjaciół Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego SP ZOZ w Krakowie</i>	<i>Fundacja Słonie Na Balkonie</i> <i>Chorągiew Kujawsko - Pomorska ZHP</i>

S.9.5.

Poniższa tabela przedstawia całkowitą kwotę wydatkowaną na sponsoring przez Comarch S.A. oraz Grupę Comarch w latach 2020 – 2021.

w tys. PLN	2021	2020
Comarch S.A.	6 600	6 600
<i>najwięksi sponsorowani partnerzy</i>	<i>MKS Cracovia SSA</i>	<i>MKS Cracovia SSA</i>
Grupa Comarch	6 642	6 736
<i>najwięksi sponsorowani partnerzy</i>	<i>MKS Cracovia SSA</i>	<i>MKS Cracovia SSA</i>

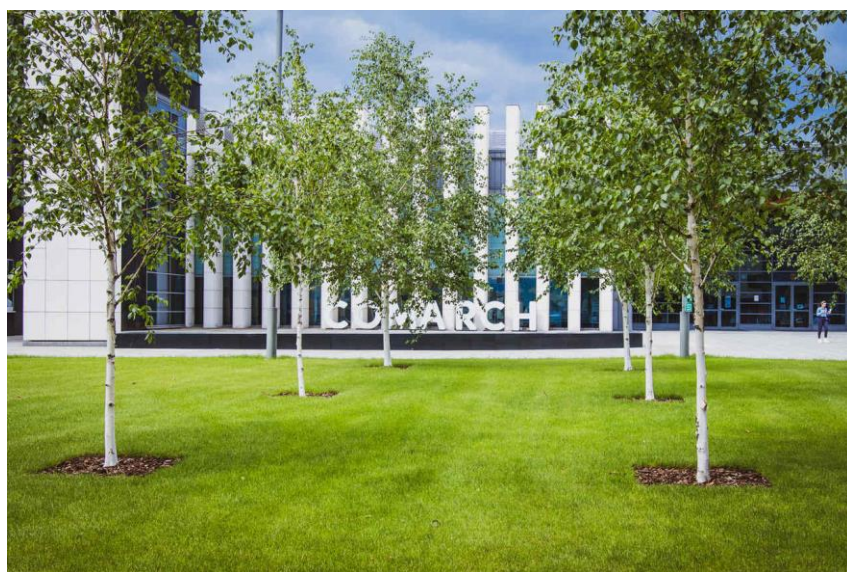
S.9.6.

Niezależnie od działań prowadzonych i koordynowanych przez przedsiębiorstwo pracownicy Grupy Comarch angażują się w wiele akcji charytatywnych (takich jak wolontariat czy Szlachetna Paczka).

8. Ochrona Środowiska

8.1. System Zarządzania Środowiskowego i System Zarządzania Energią

Comarch poprzez Politykę Zintegrowanego Systemu Zarządzania oraz procedury funkcjonujące w ramach wdrożonych systemów zobowiązuje się do podejmowania aktywnych działań na rzecz ograniczania negatywnego wpływu na środowisko naturalne. W ramach wdrożonego Systemu Zarządzania Środowiskowego zgodnego z wymaganiami normy ISO 14001 zostały zidentyfikowane aspekty środowiskowe, które organizacja monitoruje, nadzoruje i na które wpływa.

Wszystkie Spółki z Grupy Comarch przestrzegają przepisów prawnych z zakresu ochrony środowiska. Grupa Comarch świadomie ogranicza negatywny wpływ swojej działalności na środowisko naturalne, minimalizując zużycie zasobów naturalnych oraz ograniczając wytwarzanie odpadów powstających w wyniku bieżącej działalności. Promuje także ekologiczny styl życia wśród swoich pracowników, prowadząc akcje zachęcające do czynnego uczestnictwa w ochronie środowiska naturalnego.

W Comarch S.A. został wdrożony i certyfikowany System Zarządzania Energią zgodny z międzynarodowym standardem ISO 50001. W ramach tego systemu podejmowanych jest szereg działań zmierzających do poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstwa głównie w obszarach tzw. znaczącego zużycia energii (energia elektryczna, energia cieplna, flota). Działania te uwzględniają modernizację budynków i wyposażenia, wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, zastosowanie odpowiedniej polityki zakupowej, polityki modernizacji floty, a także prowadzenie akcji uświadamiających wśród pracowników i ciągłe monitorowanie odpowiednich wskaźników. Wymienione działania realizowane są w ramach programów i zadań energetycznych na dany okres oraz podlegają okresowemu monitoringowi podczas przeglądów energetycznych realizowanych przez powołany Zespół ds. zarządzania energią.

E.4.1., E.4.2., E.4.3., E.4.4.

Tereny cenne przyrodniczo nie znajdują się w sąsiedztwie bądź sferze oddziaływania Grupy Comarch. Działalność Grupy Comarch nie powoduje istotnych strat środowiskowych.

Grupa Comarch monitoruje na bieżąco zanieczyszczenie powietrza czujnikiem zainstalowanym na jednym ze swoich budynków znajdujących się w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Czujnik jest włączony do sieci sensorów Airly co pomaga w stworzeniu krajowej sieci pomiarowej monitorującej smog.

8.2. Wykorzystanie surowców naturalnych

E.1.1., E.1.2.

Ze względu na fakt, iż spółki Grupy Comarch w przeważającej mierze są producentami oprogramowania i systemów informatycznych, ich działalność nie wiąże się z bezpośrednim wykorzystywaniem surowców, będących zasobami naturalnymi. Wśród wykorzystywanych surowców zidentyfikowano gaz ziemny, paliwa płynne takie jak: benzyna, olej napędowy, LPG, olej opałowy, paliwo lotnicze. Korzystają natomiast z typowych mediów, zużywanych w trakcie bieżącej pracy (energia elektryczna, ciepło oraz woda).

Część działalności Grupy Comarch stanowi również niskoseryjna produkcja urządzeń elektronicznych z podzespołów kupowanych od dostawców zewnętrznych oraz związane z tym prace projektowo-badawcze. Produkcja odbywa się w nowoczesnej hali produkcyjnej zlokalizowanej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie.

Dodatkowo w toku procesów produkcyjnych i logistycznych wykorzystuje się papierowe, kartonowe, plastikowe i drewniane opakowania oraz zabezpieczenia. Poniżej przedstawiono zestawienie ilości wprowadzonych na rynek opakowań. Ilość wprowadzonych opakowań wynika bezpośrednio z wielkości sprzedaży.

Poniższa tabela przedstawia ilość opakowań w kg wprowadzonych na rynek przez Comarch S.A. oraz polskie spółki Grupy Comarch w latach 2020 – 2021.

Opakowania wprowadzone na rynek	2021	2020
Comarch S.A.	762 kg	545 kg
Grupa Comarch	935 kg	1 075 kg

8.3. Ograniczenie zużycia energii

Energochłonność produktów

Urządzenia elektroniczne produkowane przez Grupę Comarch zasilane są energią elektryczną, przez co oddziałują na środowisko. Ilość zużywanej energii przez produkty nie jest możliwa do dokładnego oszacowania, gdyż zależy ona od bardzo wielu czynników m.in. od intensywności użytkowania, warunków atmosferycznych, trybu pracy i rodzaju dołączonych do urządzeń akcesoriów.

Grupa Comarch stawia sobie za jeden z głównych celów ograniczenie zużycia energii elektrycznej w każdej kolejnej wersji danego urządzenia. Dzieje się to poprzez optymalizację zużycia energii zarówno w obszarze Firmware, jak i Hardware. Przykładem może być stosowanie technologii o wysokiej efektywności energetycznej, jak na przykład NB IoT, czy też wykorzystywanie komponentów zużywających mniej energii.

Grupa Comarch dostarcza także rozwiązania dla wspierające dostawców wody, energii elektrycznej, czy gazu w monitorowaniu sieci przesyłowych. Pozwala to na zmniejszenie strat mediów, szybką detekcję awarii, a dzięki temu do minimalizowania strat i optymalizacji zużycia zasobów naturalnych ziemi. Poniższa tabela przedstawia procent przychodów z wyrobów gotowych oraz usług z nimi związanych opracowanych z uwzględnieniem kryteriów środowiskowych w Comarch S.A. oraz Grupie Comarch w latach 2020 – 2021.

E.8.2	Przychody z wyrobów gotowych oraz usług z nimi związanych opracowanych z uwzględnieniem kryteriów środowiskowych	2021	2020
	Comarch S.A.	2,4%	1,8%
	Grupa Comarch	2,7%	2,4%

Zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu i paliw

E.2.1., E.2.2., E.2.3.

Grupa Comarch stale monitoruje zużycie energii elektrycznej, ciepła i paliw we wszystkich obszarach swojej działalności, skupiając się przede wszystkim na zużyciu energii elektrycznej, ciepła, gazu ziemnego, oleju opałowego, gazu płynnego LPG wykorzystywanych w budynkach będących własnością Grupy Comarch oraz na zużyciu paliw płynnych służących do napędu samochodów należących do floty Grupy Comarch. Dodatkowo monitorowane jest zużycie wody, a także paliw płynnych używanych w agregatach prądotwórczych, sprzęcie wolnobieżnym oraz parku maszynowym. Znaczący udział w konsumpcji energii elektrycznej mają Data Center w Krakowie, Warszawie oraz Dreźnie w Niemczech i Lezennes we Francji. Od 2021 roku monitoring obejmuje również paliwo lotnicze dla samolotu.

Zakres raportowania dla Comarch S.A. obejmuje budynki własne Comarch S.A., tj. budynki w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE2, SSE3, SSE4, SSE5, SSE6, SSE7) oraz dwa budynki w Warszawie (przy ul. Puławskiej oraz przy ul. Leśnej), wyłączając budynek SSE1, którego powierzchnia jest najmowana przez zewnętrzne jednostki.

W ujęciu Grupy Comarch uwzględniane jest również zużycie dla budynków należących do spółek Grupy Comarch w Dreźnie w Niemczech, Lezennes we Francji, Centrum Medyczne iMed24 w Krakowie oraz budynek w Łodzi przy ul. Jaracza 78. W roku 2021 do zakresu raportowania zostały dodane budynki MKS Cracovia przy ulicy Wielickiej, Siedleckiego, Kałuży oraz Rącznej. Dane za rok 2020 zostały odpowiednio zaktualizowane.

Poniższe tabele przedstawiają zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu ziemnego i innych nośników energii w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch w latach 2020 – 2021.

Zużycie energii elektrycznej, ciepła oraz paliw Comarch S.A. ¹⁾	2021	2020
Zużycie energii elektrycznej ²⁾	16 046 906 kWh	17 364 894 kWh
Zużycie ciepła ³⁾	4 510 190 MJ	4 037 720 MJ
Zużycie gazu ziemnego ⁴⁾	513 742 m ³	465 673 m ³
Zużycie benzyny ⁵⁾	248 459 kg	250 681 kg
Zużycie oleju napędowego ⁵⁾	29 883 kg	28 026 kg
Zużycie LPG ⁵⁾	-- kg	519 kg
Zużycie paliwa lotniczego ⁶⁾	20 527kg	- kg
Całkowite zużycie energii ⁷⁾	96 330 898 MJ	97 966 207 MJ
Zużycie energii/pracownika ⁷⁾	18 504 MJ/pracownika	19 570 MJ/pracownika

- 1) Zużycie energii elektrycznej, ciepła oraz gazu ziemnego dla Comarch S.A. przedstawiono dla budynków będących własnością Comarch S.A. tzn. budynków w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE2, SSE3, SSE4, SSE5, SSE6, SSE7) oraz dwóch budynków w Warszawie (przy ul. Puławskiej oraz przy ul. Leśnej).
- 2) Zużycie energii elektrycznej przedstawiane jest dla budynków zlokalizowanych w Polsce będących własnością Comarch S.A. tzn. budynków w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE2, SSE3, SSE4, SSE5, SSE6, SSE7) oraz dwóch budynków w Warszawie (przy ul. Puławskiej oraz przy ul. Leśnej). Przedstawiane jest łączne zużycie energii elektrycznej dla tych budynków. Zużycie energii elektrycznej w roku 2021 zmalało o ok. 7,6% w porównaniu z rokiem 2020.
- 3) Zużycie ciepła przedstawione jest dla budynków SSE5, SSE6 i SSE7. Przedstawiane jest łączne zużycie ciepła dla tych budynków w przeliczeniu na MJ. Zużycie ciepła w 2021 roku wzrosło o ok. 11,7% w porównaniu z rokiem 2020.
- 4) Zużycie gazu ziemnego przedstawione jest dla budynków zlokalizowanych w Polsce będących własnością Comarch S.A., tzn. budynków w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE2, SSE3, SSE4) oraz budynków w Warszawie (przy ul. Puławskiej oraz przy ul. Leśnej). Przedstawiane jest łączne zużycie gazu dla tych budynków w m³. Zużycie gazu wzrosło o ok. 10,3% w porównaniu z rokiem 2020.
- 5) Zużycie benzyny, oleju napędowego oraz LPG przedstawiane jest dla:
  - benzyna: przedstawiane jest łączne zużycie benzyny dla floty samochodowej w Polsce oraz paliwa używanego w sprzęcie wolnobieżnym.
  - olej napędowy: przedstawiane jest łączne zużycie oleju napędowego dla floty samochodowej w Polsce i oleju wykorzystywanego w maszynach i agregatach służących do zasilania awaryjnego.
  - LPG: przedstawiane jest zużycie gazu płynnego propan-butan LPG dla floty samochodowej w Polsce.

Zużycie paliw podane jest w kg, wykorzystując do obliczeń następujących współczynników: 1 litr benzyny = 0,755 kg, 1 litr oleju napędowego = 0,84 kg, 1 litr LPG to 0,5 kg pochodzące z Rozporządzenia Ministra Klimatu (Dz.U. 2019 poz. 2443). Zużycie benzyny oraz oleju napędowego w latach 2021 i 2020 utrzymało

się na zbliżonym poziomie. Wynika to z utrzymania ograniczeń w przemieszczaniu się, związanych z pandemią Covid-19. W roku 2021 z użycia wyłączony został samochód napędzany LPG.

- 6) Zużycie paliwa lotniczego JET A-1 przedstawiono dla zakupionego samolotu. Samolot jest użytkowany od 2021 roku.
- 7) Do obliczenia całkowitego zużycia energii wewnątrz organizacji wzięto pod uwagę zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu ziemnego oraz paliw (benzyny, oleju napędowego, LPG, paliwa lotniczego) przedstawionych wyżej. Do obliczeń danych wykorzystano wskaźniki wartości opałowej paliw opracowane przez KOBIZE oraz współczynniki dostępne na fakturach. Całkowite zużycie energii zostało przeliczone na MJ. Całkowite zużycie energii w roku 2021 wyniosło 96 330 898 MJ i zmalało o ok. 1,7% w porównaniu z rokiem 2020. Obliczono również intensywność zużycia energii biorąc pod uwagę liczbę zatrudnionych pracowników w budynkach będących własnością Comarch S.A. Zgodnie z danymi na 31 grudnia 2021 roku w spółce Comarch S.A. zatrudnionych było 5 206 pracowników, co stanowi wzrost zatrudnienia o 200 osób w porównaniu z analogicznym okresem roku 2020. Zużycie energii na osobę w roku 2021 wyniosło 18 504 MJ, a więc zmniejszyło się o ok. 5,4% w porównaniu z rokiem 2020.

Zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu oraz paliw w Grupie Comarch ⁸⁾	2021	2020
Zużycie energii elektrycznej ⁹⁾	24 273 157 kWh	24 560 075 kWh
Zużycie ciepła ¹⁰⁾	20 431 759 MJ	17 545 681 MJ
Zużycie gazu ziemnego ¹¹⁾	513 742 m ³	465 673 m ³
Zużycie benzyny ¹²⁾	324 329 kg	308 241 kg
Zużycie oleju napędowego ¹²⁾	91 945 kg	82 387 kg
Zużycie LPG ¹³⁾	113 734 kg	519 kg
Zużycie paliwa lotniczego ¹⁴⁾	20 527 kg	– kg
Zużycie oleju opałowego ¹⁵⁾	17 435 kg	15 222 kg
Całkowite zużycie energii ¹⁶⁾	154 025 989 MJ	142 373 969 MJ
Zużycie energii/pracownika ¹⁷⁾	22 910 MJ/pracownika	22 032 MJ/pracownika

- 8) Przedstawiono dane łączne dla budynków będących własnością zarówno Comarch S.A. jak i spółek Grupy Comarch (krajowych i zagranicznych). Dla Comarch S.A. są to budynki w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE2, SSE3, SSE4, SSE5, SSE6, SSE7) oraz dwa budynki w Warszawie (przy ul. Puławskiej oraz przy ul. Leśnej), wyłączając budynek SSE1, którego powierzchnia jest najmowana przez zewnętrzne jednostki. W ujęciu Grupy Comarch są to również budynki w Dreźnie w Niemczech, Lezennes we Francji, Centrum Medyczne iMed24 w Krakowie oraz budynek w Łodzi przy ul. Jaracza 78. W roku 2021 do zakresu raportowania zostały dodane budynki MKS Cracovii przy ulicy Wielickiej, Siedleckiego, Kałuży oraz Rącznej. Dane za rok 2020 zostały odpowiednio zaktualizowane.
- 9) Zużycie energii elektrycznej zostało przedstawione dla budynków będących własnością spółek Grupy Comarch (krajowych i zagranicznych). W roku 2021 zużycie energii elektrycznej było niższe o ok. 1,2 % w porównaniu z rokiem 2020.
- 10) Zużycie ciepła w budynkach własnych spółek Grupy Comarch w roku 2021 wzrosło o ok. 16,4% w porównaniu z rokiem bazowym (2020). Zużycie przedstawione jest dla budynków Comarch S.A. (SSE5, SSE6 i SSE7) oraz dla budynków Spółek Grupy Comarch (Drezno w Niemczech, Centrum Medyczne iMed24 w Krakowie, Łódź, ul. Jaracza 78, MKS Cracovia przy ulicy Wielickiej, Siedleckiego oraz Kałuży).
- 11) Zużycie gazu ziemnego przedstawione zostało dla budynków własnych spółki Comarch S.A. (budynki w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE2, SSE3, SSE4) oraz budynki w Warszawie przy ul. Puławskiej i przy ul. Leśnej), pozostałe budynki nie posiadają takiego kotła. Zużycie wzrosło o ok. 10,3% w porównaniu z rokiem 2020.
- 12) Zużycie benzyny i oleju napędowego przedstawiane jest dla:

- benzyny: przedstawiane jest łączne zużycie benzyny dla spółek Polskich oraz zagranicznych,
- oleju napędowego: przedstawiane jest łączne zużycie oleju napędowego dla spółek Polskich oraz zagranicznych.

Zużycie paliw dla Grupy Comarch uwzględnia zużycie dla floty samochodowej, sprzętu wolnobieżnego maszyn i agregatów służących do zasilania awaryjnego oraz parku maszynowego MKS Cracovii.

W roku 2021 odnotowano wzrost zużycia benzyny i oleju napędowego w porównaniu z rokiem 2020. W przypadku benzyny, zużycie wzrosło o 5,2% w porównaniu z rokiem bazowym (2020), natomiast zużycie oleju napędowego wzrosło o 11,6%.

- 13) Zużycie gazu płynnego LPG uwzględnia zużycie na potrzeby ogrzewania budynku przy ulicy Rącznej, który funkcjonuje od roku 2021 oraz za 2020 zużycie na potrzeby floty Comarch S.A. (od 2021 nie ma we flocie pojazdu napędzanego LPG).
- 14) Zużycie paliwa lotniczego JET A-1 dla Grupy Comarch przedstawiono dla zakupionego. Samolot jest użytkowany od 2021 roku.
- 15) Zużycie oleju opałowego przedstawiono dla budynku MKS Cracovii przy ulicy Wielickiej. Olej wykorzystywany jest do celów grzewczych. W roku 2021 odnotowano wzrost o 14,5% w porównaniu z rokiem bazowym.
- 16) Całkowite zużycie energii w roku 2021 wyniosło 154 025 989 MJ i było o 8,2% wyższe niż zużycie w roku 2020. Obliczono również intensywność zużycia energii biorąc pod uwagę łączną liczbę osób zatrudnionych w spółkach Grupy Comarch. Zgodnie z danymi na 31 grudnia 2021 roku w spółkach Grupy Comarch zatrudnionych było 6 723 pracowników, co stanowi wzrost zatrudnienia o 261 osób w porównaniu z analogicznym okresem roku 2020. Zużycie energii na osobę w roku 2021 wyniosło 22 910 MJ, a więc wzrosło o ok. 4,0% w porównaniu z rokiem 2020.

Ograniczeniu zużycia energii sprzyja także odpowiedzialne zarządzanie flotą samochodową.

W roku 2021 sukcesywna wymiana floty w spółkach Grupy Comarch z powodu komplikacji związanych z pandemią COVID19 oraz w związku z dużymi problemami produkcyjnymi w branży motoryzacyjnej charakteryzowała się mniejszą dynamiką niż w latach poprzednich. Zakupy nowych pojazdów z przyczyn niezależnych od Grupy Comarch zostały ograniczone. W polskich spółkach Grupy Comarch zostało zakupionych 31 nowych samochodów spełniających normę EURO 6 (28 w spółce Comarch S.A.) z czego 5 to pojazdy z napędem hybrydowym, natomiast wycofano z eksploatacji 23 pojazdy (20 w spółce Comarch S.A.) charakteryzujących się normami EURO 4 oraz EURO 5.

Pomimo mniejszej dynamiki odsetek samochodów spełniających najbardziej rygorystyczną normę EURO 6 z każdym kolejnym rokiem jest coraz wyższy.

Poniższe tabele przedstawiają odsetek samochodów w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch spełniających poszczególne normy emisji spalin w latach 2020 – 2021.

Normy emisji spalin samochodów w Comarch S.A.	2021	2020
EURO 6	81%	79%
EURO 5	18%	20%
EURO 4 i niższe	1%	1%

W pozostałych spółkach Grupy Comarch większość samochodów również spełnia normę emisji spalin EURO 6 i mimo ograniczonych zakupów w 2021 roku ich ilość zwiększyła się względem mniej ekologicznych pojazdów (normy EURO 4 oraz EURO 5). W porównaniu do roku poprzedniego można jednak zaobserwować, iż firma pozyskała więcej nowych pojazdów, niż wycofała z eksploatacji.

Normy emisji spalin samochodów w Grupie Comarch	2021	2020
EURO 6	87%	85%
EURO 5	12%	14%
EURO 4 i niższe	1%	1%

8.4. Zużycie wody oraz odprowadzone ścieki

E.3.1., E.3.2., E.3.3.

Działalność Grupy Comarch nie wiąże się ze zużyciem wody do celów technologicznych. Woda dostarczana w całości przez wodociągi miejskie jest wykorzystywana w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych dla celów bytowych.

Grupa Comarch nie pobiera bezpośrednio wód powierzchniowych i podziemnych oraz nie odprowadza ścieków do wód i gruntów.

Znaczący wpływ na poziom zużycia wody w Comarch S.A. ma funkcjonujące w kompleksie biurowym w Krakowie centrum rekreacji, w skład którego wchodzi 25 metrowy basen pływacki. Natomiast w ujęciu Grupy Comarch duży wpływ na zużycie wody ma kompleks sportowy MKS Cracovii.

Zużycie wody podlega ciągłemu monitorowaniu, w postaci odczytów z subliczników. W ramach działań dążących do minimalizacji zużycia podnoszona jest świadomość pracowników oraz podejmowane są działania, w celu zwiększenia szybkości i skuteczności reagowania na różnego rodzaju awarie.

Poniższe tabele przedstawiają zużycie wody w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch w latach 2020 – 2021.

Zużycie wody w Comarch S.A.	2021	2020
Zużycie wody	20 802 m ³	24 655 m ³
Zużycie wody na 1 pracownika	4,00 m ³	4,93 m ³

Zużycie wody w Grupie Comarch	2021	2020*
Zużycie wody	53 181 m ³	66 013 m ³
Zużycie wody na 1 pracownika	7,91 m ³	10,22 m ³

* W roku 2021 do zakresu raportowania zostały dodane budynki MKS Cracovia przy ulicy Wielickiej, Siedleckiego, Kałuży oraz Rącznej. Dane za rok 2020 zostały odpowiednio zaktualizowane.

Zużycie wody w ujęciu Comarch S.A. przedstawione jest dla budynków będących własnością Comarch S.A. w Polsce, tzn. budynków w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE2 – SSE7), a także dwóch budynków w Warszawie (przy ul. Puławskiej oraz przy ul. Leśnej).

Dodatkowo w tabeli, dotyczącej zużycia wody w Grupie Comarch zaprezentowano sumaryczne zużycie wody uwzględniające budynki będące własnością Comarch S.A. oraz pozostałych spółek Grupy w Polsce i zagranicą. W 2021 roku odnotowano spadek zużycia wody dla budynków własnych Comarch S.A., co wynika w głównej mierze z utrzymania pracy zdalnej w związku z Covid-19.

E.6.5

Comarch S.A. jest wytwórcą ścieków komunalnych (bytowych). Działalność Comarch S.A. i spółek Grupy Comarch nie generuje ścieków przemysłowych.

Grupa Comarch jest wytwórcą ścieków komunalnych, które w całości kierowane są do oczyszczalni miejskich. Nie jest prowadzona osobna ewidencja jakościowa i ilościowa tak wytworzonych ścieków.

8.5. Emisje gazów cieplarnianych

Wielkość emisji

E.5.1., E.5.3.

Grupa Comarch stale dąży do minimalizacji negatywnego wpływu działalności na środowisko. W związku z tym od 2012 roku szacowana jest emisja ekwiwalentu dwutlenku węgla do środowiska. Podczas oszacowywania zastosowano metodologię polegającą na pomnożeniu danych dotyczących zużycia energii, wody, paliwa przez odpowiednie współczynniki konwersji emisji. Przeliczniki te pozwalają na zamianę tych danych na ekwiwalent dwutlenku węgla (CO₂e). CO₂e jest uniwersalną jednostką miary, która pozwala na oszacowanie wpływu na globalne ocieplenie wynikające z emisji gazów cieplarnianych. Poniżej przedstawiono szacunkowe wartości bezpośredniej (wynikającej z działalności organizacji) i pośredniej (z wszelkich innych czynności, np. konsumpcji energii elektrycznej, emisja związana z dostawą wody) emisji dwutlenku węgla dla roku bazowego. Dane za rok 2020 zostały zaktualizowane po uwzględnieniu danych dla obiektów MKS Cracovii.

Poniższe tabele przedstawiają bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch w latach 2020 – 2021.

Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych w Comarch S.A.	2021	2020
Emisja CO ₂ e	2 013 Mg CO ₂ e	1 853 Mg CO ₂ e
Emisja CO ₂ e/osobę	0,39 Mg CO ₂ e /osobę	0,37 Mg CO ₂ e /osobę
Emisja CO ₂ e/jednostkę przychodu*	0,0019 Mg CO ₂ e	0,0019 Mg CO ₂ e

Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych w Grupie Comarch	2021	2020**
Emisja CO ₂ e	2 824 Mg CO ₂ e	2 241 Mg CO ₂ e
Emisja CO ₂ e/osobę	0,42 Mg CO ₂ e /osobę	0,35 Mg CO ₂ e /osobę
Emisja CO ₂ e/jednostkę przychodu*	0,0017 Mg CO ₂ e	0,0015 Mg CO ₂ e

* 1 000 PLN

** W roku 2021 do zakresu raportowania zostały dodane budynki MKS Cracovia przy ulicy Wielickiej, Siedleckiego, Kałuży oraz Rącznej. Dane za rok 2020 zostały odpowiednio zaktualizowane.

Do obliczenia bezpośredniej emisji gazów cieplarnianych wykorzystano dane dotyczące zużycia paliw dla floty samochodowej, sprzętu wolnobieżnego maszyn i agregatów służących do zasilania awaryjnego, parku maszynowego oraz samolotu (benzyna, olej napędowy, LPG oraz paliwo lotnicze) w podziale na Comarch S.A. oraz Grupę Comarch, a także gazu ziemnego, oleju opałowego oraz LPG w instalacjach należących do budynków będących własnością Comarch S.A./Grupy Comarch w Polsce. Uwzględniono również nieorganizowaną emisję wodorofluorowęglowodorów HFC pochodzącą z nieszczelności instalacji chłodniczych i klimatyzacyjnych. Podczas obliczeń korzystano ze wskaźników opracowanych przez organizację DEFRA – Greenhouse Gas Conversion Factor Repository oraz KOBIZE. Dodatkowo przy obliczeniu emisji HFC wykorzystano dane z analizy prowadzonej bazy danych Centralnego Rejestru Operatorów. Bezpośrednia emisja gazów cieplarnianych dla Comarch S.A. w 2021 roku wyniosła 2 013 Mg CO₂e, co stanowi wzrost o ok. 8,6% w porównaniu z rokiem 2020. Na wzrost emisji bezpośredniej wpłynęło m.in. zwiększenie zużycia paliw w celach grzewczych. Bezpośrednia emisja CO₂e na 1 pracownika dla Comarch S.A. wzrosła o 5,4% w porównaniu z rokiem 2020 a emisja CO₂e na jednostkę przychodu pozostała na niezmiennym poziomie.

Poniższe tabele przedstawiają szacowaną całkowitą emisję gazów cieplarnianych w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch w latach 2020 – 2021.

Całkowita emisja gazów cieplarnianych w Comarch S.A. (bezpośrednia i pośrednia łącznie)	2021	2020
Emisja CO ₂ e	13 216 Mg CO ₂ e	14 347 Mg CO ₂ e
Emisja CO ₂ e/osobę	2,54 Mg CO ₂ e/osobę	2,87 Mg CO ₂ e/osobę

Całkowita emisja gazów cieplarnianych w Grupie Comarch (bezpośrednia i pośrednia łącznie)	2021	2020**
Emisja CO ₂ e	18 150 Mg CO ₂ e	18 291 Mg CO ₂ e
Emisja CO ₂ e/osobę	2,70 Mg CO ₂ e/osobę	2,83 Mg CO ₂ e/osobę

** W roku 2021 do zakresu raportowania zostały dodane budynki MKS Cracovia przy ulicy Wielickiej, Siedleckiego, Kałuży oraz Rącznej. Dane za rok 2020 zostały odpowiednio zaktualizowane.

W celu obliczenia intensywności emisji gazów cieplarnianych została zsumowana bezpośrednia i pośrednia emisja gazów cieplarnianych organizacji. Jako emisję pośrednią uwzględniono emisję związaną ze z konsumpcją energii elektrycznej oraz emisję związaną z transportem wody. Do kalkulacji emisji z energii elektrycznej w roku 2021 wykorzystano przelicznik CO₂ z KOBIZE (Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami), RTE France (Réseau de Transport d'Electricité) oraz UBA (Umweltbundesamt). Do kalkulacji emisji związanej z transportem wody wykorzystano przeliczniki z organizacji Defra - Greenhouse Gas Conversion Factor Repository.

Całkowita emisja gazów cieplarnianych dla Comarch S.A. w roku 2021 wyniosła 13 216 MgCO₂e, co stanowi spadek o ok. 7,9% w porównaniu z rokiem 2020. Obliczono również intensywność emisji gazów cieplarnianych, biorąc pod uwagę liczbę zatrudnionych w Comarch S.A. Zgodnie z danymi na dzień 31 grudnia 2021 r. zatrudnionych było 5 206 osób, co stanowi wzrost zatrudnienia o 200 osób w porównaniu z analogicznym okresem roku 2020. Całkowita emisja gazów cieplarnianych na osobę w roku 2021 wyniosła 2,54 Mg CO₂e, a więc spadła o około 11,5% w porównaniu z rokiem 2020.

Grupa Comarch dbając zarówno o środowisko jak i o ograniczenie kosztów związanych z transportem skraca maksymalnie łańcuch dostaw stosując zasadę dostawy bezpośrednio z punktu dystrybucji do użytkownika końcowego lub partnera biznesowego, wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, czyli gdzie nie jest wymagana ingerencja w celu dokonania konfiguracji, instalacji na sprzęcie lub taka ingerencja i tak miałyby miejsce w lokalizacji użytkownika końcowego.

Duża redukcja wpływu transportu towarów i produktów jest również możliwa dzięki korzystaniu z transportu zbiorowego - firm kurierskich.

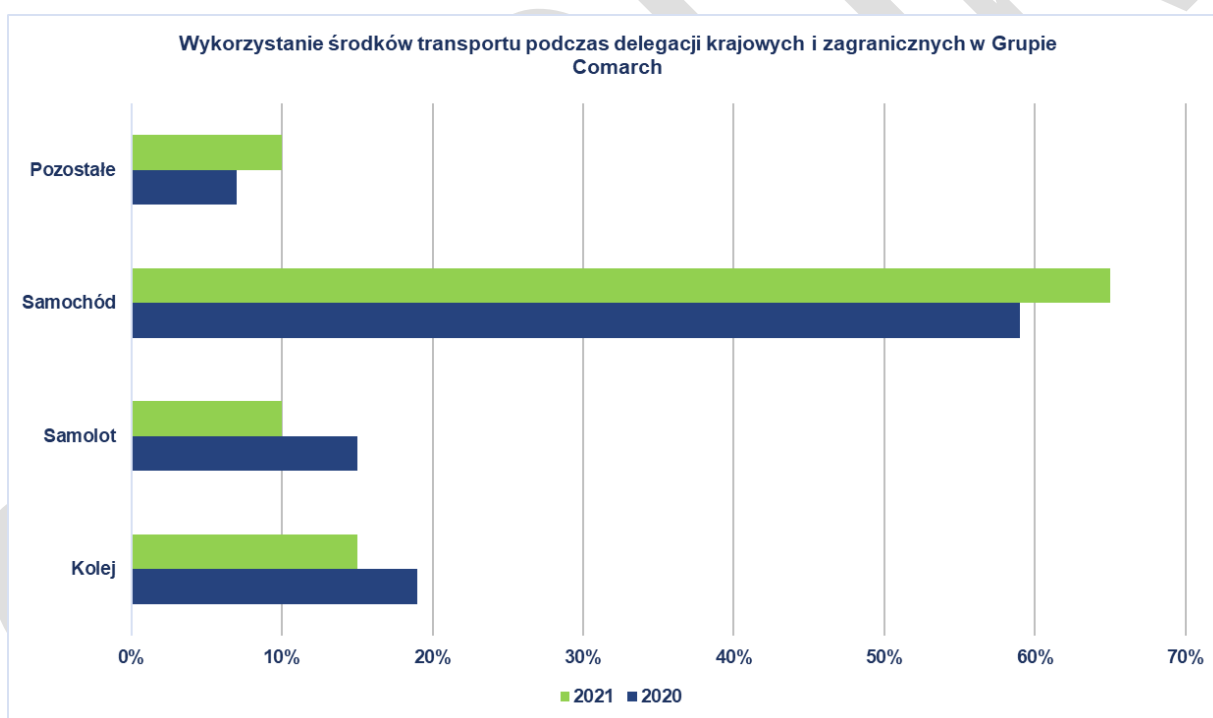
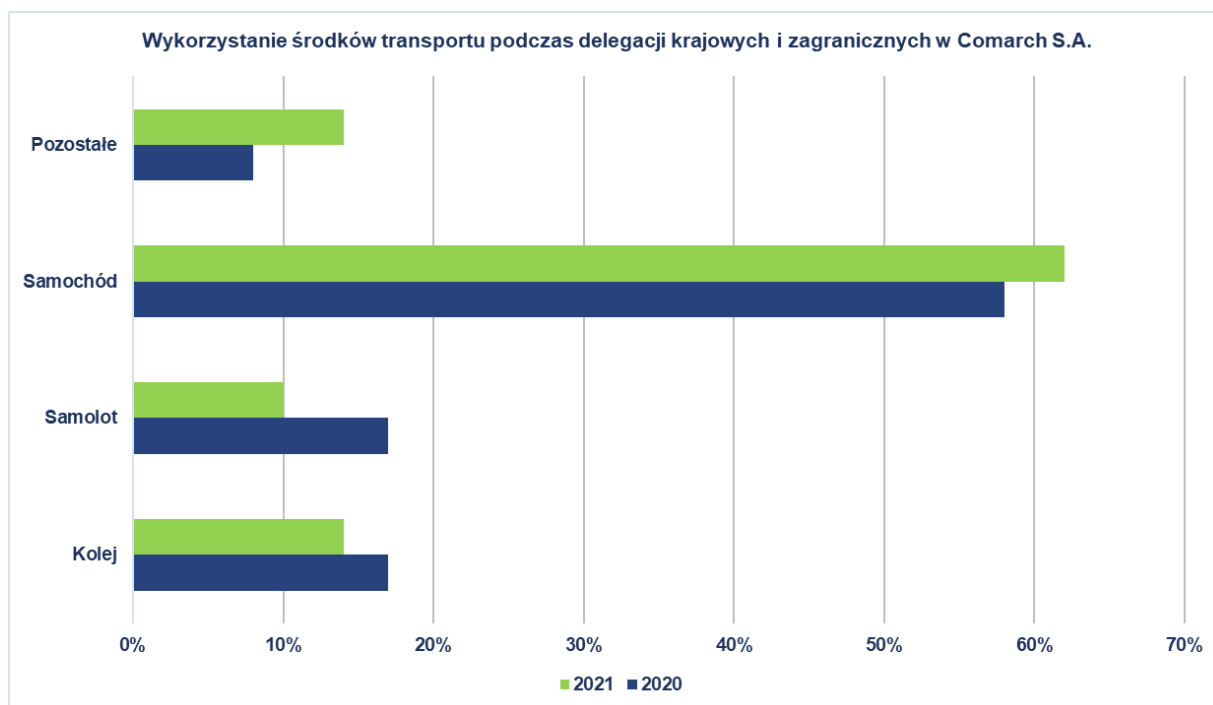
Przewozy organizowane i realizowane za pomocą własnych środków transportu przez pracowników Comarch S.A. są sporadyczne.

Ponieważ Grupa Comarch posiada bardzo dużą grupę odbiorców, którzy stanowią średnie i duże przedsiębiorstwa z całego świata, ilość odbytych delegacji służbowych przez pracowników Grupy Comarch liczona jest w tysiącach.

W 2020 roku, z uwagi na pandemię Covid-19, liczba delegacji ogółem dla całej Grupy Comarch spadła o ok. 74%. W 2021 liczba delegacji w Grupie Comarch zwiększyła się w stosunku do 2020 roku o ok. 12%, ale wciąż była dużo niższa w porównaniu do 2019 roku. Nadal najbardziej popularnym środkiem transportu był samochód, a jego wykorzystanie po raz kolejny zwiększyło udział w całkowitej liczbie delegacji (wzrost z poziomu ok. 58% do poziomu ok. 62%). Udział pozostałych środków transportu, w tym taxi wrócił do poziomu sprzed pandemii i wyniósł dla Grupy Comarch ok 10%.

Poniższe wykresy przedstawiają wykorzystanie środków transportu podczas delegacji krajowych i zagranicznych w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch w latach 2020 – 2021.

Redukcja emisji gazów cieplarnianych

Działania związane z redukcją bezpośredniej emisji gazów cieplarnianych przeprowadzone w roku 2021:

- systematyczna konserwacja, modernizacja i kontrole szczelności instalacji zawierających wodorofluorowęglowodory (HFC),
- produkcja energii odnawialnej we własnej instalacji fotowoltaicznej,
- bieżące wprowadzanie rozwiązań energooszczędnych (wymiana źródeł światła na oświetlenie LED),
- stopniowa wymiana pojazdów spalinowych na spełniające najnowsze normy emisji spalin,
- podnoszenie świadomości pracowników poprzez promowanie ekologicznych wartości wśród pracowników.

W ocenie Grupy Comarch, zarówno Grupa Comarch, jak i jej dostawcy nie mają bezpośredniego, ani znaczącego wpływu na zmiany klimatu.

E.5.2., E.5.4.

Poniższe tabele przedstawiają emisje tlenków azotu, tlenków siarki i inne znaczące emisje do powietrza w Comarch S.A. oraz w Grupie Comarch w latach 2020 – 2021.

Comarch S.A.	2021	2020*
Emisja CH ₄	2,419 Mg CH ₄	2,231 Mg CH ₄
Emisja CH ₄ /jednostkę przychodu*	2,27*10 ⁻⁶ Mg CH ₄	2,23*10 ⁻⁶ Mg CH ₄
Emisja N ₂ O	4,058 Mg N ₂ O	3,129 Mg N ₂ O
Emisja N ₂ O/jednostkę przychodu*	3,80*10 ⁻⁶ Mg N ₂ O	3,13*10 ⁻⁶ Mg N ₂ O
Emisja SO _x /SO ₂	0,009 Mg SO _x /SO ₂	0,010 Mg SO _x /SO ₂
Emisja SO _x /SO ₂ /jednostkę przychodu*	8,07*10 ⁻⁹ Mg SO _x /SO ₂	9,87*10 ⁻⁹ Mg SO _x /SO ₂
Emisja NO _x /NO ₂	0,689 Mg NO _x /NO ₂	0,853 Mg NO _x /NO ₂
Emisja NO _x /NO ₂ /jednostkę przychodu*	6,45*10 ⁻⁷ Mg NO _x /NO ₂	8,54*10 ⁻⁷ Mg NO _x /NO ₂
Emisja CO	0,412 Mg CO	0,512 Mg CO
Emisja CO/jednostkę przychodu*	3,86*10 ⁻⁷ Mg CO	5,12*10 ⁻⁷ Mg CO
Emisja pyłu (PM _{2,5} / PM ₁₀ / całkowitego)	0,007 Mg PM _{2,5} / PM ₁₀ / pył całkowity	0,009 Mg PM _{2,5} / PM ₁₀ / pył całkowity
Emisja pyłu (PM _{2,5} / PM ₁₀ / całkowitego)/jednostkę przychodu*	6,49*10 ⁻⁹ Mg PM _{2,5} / PM ₁₀ / pył całkowity	8,59*10 ⁻⁹ Mg PM _{2,5} / PM ₁₀ / pył całkowity

* Dane za 2020 rok zostały zaktualizowane zgodnie ze sprawozdaniami środowiskowymi (Kobize).

Grupa Comarch	2021	2020**
Emisja CH ₄	3,161 Mg CH ₄	2,757 Mg CH ₄
Emisja CH ₄ /jednostkę przychodu*	1,94*10 ⁻⁶ Mg CH ₄	1,79*10 ⁻⁶ Mg CH ₄
Emisja N ₂ O	7,438 Mg N ₂ O	5,850 Mg N ₂ O
Emisja N ₂ O/jednostkę przychodu*	4,57*10 ⁻⁶ Mg N ₂ O	3,81*10 ⁻⁶ Mg N ₂ O
Emisja SO _x /SO ₂	0,072 Mg SO _x /SO ₂	0,323 Mg SO _x /SO ₂
Emisja SO _x /SO ₂ /jednostkę przychodu*	4,42*10 ⁻⁸ Mg SO _x /SO ₂	2,099*10 ⁻⁷ Mg SO _x /SO ₂
Emisja NO _x /NO ₂	1,000 Mg NO _x /NO ₂	1,127 Mg NO _x /NO ₂
Emisja NO _x /NO ₂ /jednostkę przychodu*	6,14*10 ⁻⁷ Mg NO _x /NO ₂	7,33*10 ⁻⁷ Mg NO _x /NO ₂
Emisja CO	0,590 Mg CO	0,629 Mg CO
Emisja CO/jednostkę przychodu*	3,63*10 ⁻⁷ Mg CO	4,09*10 ⁻⁷ Mg CO
Emisja pyłu (PM _{2,5} / PM ₁₀ / całkowitego)	0,011 Mg PM _{2,5} / PM ₁₀ / pył całkowity	0,0164 Mg PM _{2,5} / PM ₁₀ / pył całkowity
Emisja pyłu (PM _{2,5} / PM ₁₀ / całkowitego)/jednostkę przychodu*	6,78*10 ⁻⁹ Mg PM _{2,5} / PM ₁₀ / pył całkowity	1,07*10 ⁻⁸ Mg PM _{2,5} / PM ₁₀ / pył całkowity

*1 000 PLN

** W roku 2021 do zakresu raportowania zostały dodane budynki MKS Cracovia przy ulicy Wielickiej, Siedleckiego, Kałuży oraz Rącznej. Dane za rok 2020 zostały odpowiednio zaktualizowane.

Znaczące substancje zanieczyszczające powietrze generowane przez organizację wzięte pod uwagę to CH₄ oraz N₂O powstające ze spalania paliw przez flotę samochodową, sprzęt wolnobieżny, maszyny oraz samolot, a także SO_x/SO₂, NO_x/NO₂, CO, pyły PM_{2,5}/ PM₁₀/ całkowity powstające ze spalania gazu ziemnego, oleju

opałowego oraz gazu płynnego LPG we własnych instalacjach oraz paliw przez maszyny i agregaty służące do zasilania awaryjnego. Do obliczeń wykorzystano wskaźniki opracowane przez organizację DEFRA – Greenhouse Gas Conversion Factor Repository oraz Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE) za rok 2021. Dane związane z emisją CH₄ oraz N₂O zostały obliczone z wykorzystaniem wskaźników DEFRA, natomiast pozostałe emisje z wykorzystaniem wskaźników KOBIZE. Podane dane w tabeli są danymi szacunkowymi.

Wzrost emisji tlenków w roku sprawozdawczym w ujęciu Comarch S.A. oraz Grupy Comarch wynika z rozszerzenia zakresu raportowania o samolot, który jest w użytku od roku 2021. Zużycie paliw dla floty oraz maszyn utrzymało się na zbliżonym poziomie do 2020, zauważono natomiast wzrost zużycia paliw w celach grzewczych, co przekłada się na zwiększoną emisję.

Na spadek lub wzrost wielkości emisji mogą wpływać lokalne warunki klimatyczne. Na zmniejszenie wskaźników ma również wpływ wzrost przychodów w badanym okresie. Emisje do powietrza zostały odpowiednio odnotowane w „Sprawozdaniach dla miejsc korzystania ze środowiska” oraz w „Sprawozdaniach z eksploatacji urządzeń” w Krajowej Bazie o Emisjach Gazów Ciepłarnianych i Innych Substancji - KOBIZE. Dodatkowo zostały uiszczony opłaty za wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

8.6. Odpady

E.6.5

Grupa Comarch wytwarza odpady powstające w wyniku bieżącej działalności spółek. Największą część stanowi sprzęt elektryczny i elektroniczny, który jest amortyzowany i podlega wymianie. Przed zaklasyfikowaniem sprzętu jako odpad jest on oceniany pod kątem możliwości jego dalszego wykorzystania w ramach Grupy lub przez podmioty zewnętrzne.

Produkty wytwarzane przez Grupę Comarch nie mają znaczącego negatywnego wpływu na środowisko naturalne w trakcie użytkowania. Stopień oddziaływania na środowisko naturalne wprowadzanych produktów elektronicznych pod koniec ich cyklu życia zależy głównie od zachowania klientów w tym zakresie. Grupa Comarch zapewnia zbiórkę zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego.

E.6.1., E.6.2., E.6.3., E.6.4., E.6.5.

Grupa Comarch posiada wdrożone procedury postępowania z odpadami. Odpady gromadzone są w sposób selektywny i zapobiegający ich negatywnemu oddziaływaniu na środowisko naturalne. W zakresie transportu i unieszkodliwiania odpadów Grupa Comarch współpracuje wyłącznie z uprawnionymi podmiotami posiadającymi środki techniczne oraz decyzje administracyjne pozwalające na gospodarowanie przekazanymi odpadami w sposób bezpieczny dla ludzi i środowiska naturalnego.

Poniższa tabela przedstawia ilość wytworzonych i przekazanych odpadów przez spółki Grupy Comarch w latach 2020 - 2021. Największy procentowo udział w strumieniu odpadów wytwarzanych przez Grupę Comarch stanowi odpadowa elektronika - będąca efektem wycofania z użytkowania i wymiany sprzętu IT (kod odpadu 16 02 14). Odpad ten, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi, jest poddawany procesowi recyklingu i odzysku w instalacjach przetwarzania odpadów przez firmy zewnętrzne.

Spółka Comarch Healthcare S.A. jest wytwórcą odpadów medycznych (kod odpadu 18 01 03* i 18 01 09), powstających w wyniku prowadzonej działalności. Odpady te są transportowane i unieszkodliwiane przez podmioty do tego uprawnione.

Znaczące ilościowo rodzaje odpadów zostały zaznaczone pogrubionym drukiem, masy pozostałych odpadów podano łącznie dla spółek grupy. Odpady niebezpieczne zostały w tabeli oznaczone symbolem „*”, masy podano w megagramach (tonach).

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Ilość odpadów wytworzonych i przekazanych w 2021 roku (lokalizacje w Polsce)	Ilość odpadów wytworzonych i przekazanych w 2020 roku (lokalizacje w Polsce)
Zgary i żużle odlewnicze	10 10 03	0,0210 Mg	-- Mg
Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	0,4800 Mg	-- Mg
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	15 01 10*	0,0130 Mg	-- Mg
Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB)	15 02 02*	0,0105 Mg	-- Mg
Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	16 02 13*	0,3650 Mg	0,3250 Mg
Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	16 02 14	13,7640 Mg	7,9890 Mg
Baterie i akumulatory ołowiowe	16 06 01*	3,372 Mg	-- Mg
Zużyte organiczne chemikalia zawierające substancje niebezpieczne (np. przeterminowane odczynniki chemiczne)	16 05 08*	0,0625 Mg	-- Mg
Baterie i akumulatory ołowiowe	16 06 01*	-- Mg	3,3720 Mg
Inne baterie i akumulatory	16 06 05	0,0500 Mg	0,0450 Mg
Odpady medyczne (Comarch Healthcare S.A.)	18 01 03*	6,5390 Mg	4,4920 Mg

*odpady niebezpieczne

Dane o odpadach wytworzonych przez spółki Grupy Comarch znajdują się w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), która jest dostępna pod adresem: www.bdo.mos.gov.pl. Wszystkie spółki Grupy Comarch prowadzące działalność, skutkującą powstawaniem odpadów zostały zarejestrowane w BDO i posiadają indywidualny numer rejestrowy, nadany przez właściwego marszałka województwa. Wszelkie obowiązki ewidencyjne z zakresu odpadów (karty przekazania odpadów i karty ewidencji odpadów) oraz sprawozdawcze z zakresu gospodarki odpadami, które spoczywają na spółkach Grupy Comarch, realizowane są wyłącznie w formie elektronicznej, za pośrednictwem BDO.

Odzysk i recykling

Spółki Grupy Comarch prowadzą działalność z zakresu ustawy o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, o bateriach i akumulatorach, a także o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

W roku 2021 obowiązki związane z odzyskiem i recyklingiem z wynikające z ustawy o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (ciążące na spółkach Comarch S.A., CA Consulting S.A., Comarch Polska S.A., Comarch Healthcare S.A. oraz Comarch Technologies Sp. z o.o.) były realizowane przez firmę Biosystem Elektrorecykling Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. na podstawie zawartej umowy, która przenosi odpowiedzialności z tytułu tych obowiązków z przedsiębiorcy na organizację.

Natomiast obowiązki związane z odzyskiem i recyklingiem z wynikające z ustawy o bateriach i akumulatorach (ciążące na spółkach Comarch S.A., Comarch Healthcare S.A. i Comarch Technologies Sp. z o.o.), a także obowiązki związane z odzyskiem i recyklingiem z wynikające z ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (dla spółki Comarch S.A.) były realizowane przez firmę Biosystem Organizacja Odzysku Opakowań S.A.

Spółki, które nie posiadały podpisanych stosownych umów z organizacjami odzysku w zakresie realizacji obowiązków wynikających z ustawy o bateriach i akumulatorach oraz z ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, nie osiągnęły wymaganych poziomów zbierania, odzysku i recyklingu, w związku z czym za rok 2021 uiszczona została opłata produktowa.

Wszelkie obowiązki sprawozdawcze z zakresu ustawy o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, o bateriach i akumulatorach, a także o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, które spoczywają na spółkach Grupy Comarch, realizowane są wyłącznie w formie elektronicznej, za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), która jest dostępna pod adresem: www.bdo.mos.gov.pl.

Obecnie w obiektach Grupy Comarch zlokalizowane są pojemniki na elektrośmieci, w których pracownicy mogą na bieżąco zostawiać zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, a także zużyte baterie i akumulatory.

8.7. Stopień zgodności z regulacjami

Grupa Comarch wdrożyła procedurę identyfikacji i dostępu do wymagań prawnych. Co najmniej raz w roku przeprowadzana jest ocena zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi i innymi wymaganiami przyjętymi do stosowania przez Grupę Comarch. Wyniki oceny prezentowane są w dokumentacji sporządzanej na przegląd Zintegrowanego Systemu Zarządzania i przedstawiane Zarządowi.

E.7.3., E.7.4.

W okresie sprawozdawczym na Comarch S.A. i spółki Grupy Comarch nie nałożono żadnych kar finansowych i pozafinansowych sankcji za nieprzestrzeganie przepisów z zakresu ochrony środowiska.

W okresie objętym raportowaniem do spółek Grupy Comarch nie wpłynęły żadne skargi, dotyczące wpływu na środowisko w ramach formalnych mechanizmów skargowych.

E.7.1., E.7.2.

Działalność operacyjna nie powoduje innych niż opisane w treści raportu, istotnych zanieczyszczeń środowiska emitowanych przez działalność operacyjną.

E.7.2.

Emisje SZWO i F-gazów są monitorowane w Polsce za pomocą Centralnego Rejestru Operatorów (CRO), który stanowi rejestr urządzeń (m.in. chłodniczych, klimatyzacyjnych, pomp ciepła) i systemów ochrony przeciwpożarowej, zawierających co najmniej 3 kg substancji kontrolowanych lub 5 ton ekwiwalentu CO₂ (CO₂ eq) fluorowanych gazów cieplarnianych – inaczej F-gazów. Rejestr powstał w oparciu o zapisy ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz.U. 2015 poz. 881 z późn. zm.). Prowadzony jest w formie elektronicznej (na stronie: cro.ichp.pl) przez wyspecjalizowaną jednostkę, jaką jest Sieć Badawcza Łukasiewicz

– Instytut Chemii Przemysłowej im. Prof. Ignacego Mościckiego w Warszawie. Dane w bazie CRO gromadzone w postaci elektronicznej Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowe, która zawiera informacje o operatorze oraz ilość i rodzaj substancji bądź fluorowanego gazu cieplarnianego zawartego w urządzeniu albo systemie. W karcie znajduje się także zestawienie wykonanych czynności związanych z instalacją, konserwacją, serwisowaniem, kontrolą szczelności oraz likwidacją urządzenia bądź systemu.

W roku 2021 nie wystąpiła emisja SZWO. Natomiast miała miejsce emisja F-gazów (fluorowanych gazów cieplarnianych), pochodząca z nieszczelności instalacji chłodniczych i klimatyzacyjnych. W każdym z przypadków zlokalizowano przyczynę nieszczelności, celem jej usunięcia oraz uzupełniono brakującą ilość czynnika w urządzeniu. Wszystkie wycieki zostały zaewidencjonowane w bazie CRO w kartach poszczególnych urządzeń.

Poniższa tabela przedstawia łączną emisję SZWO i F-gazów w Grupie Comarch w latach 2020 – 2021.

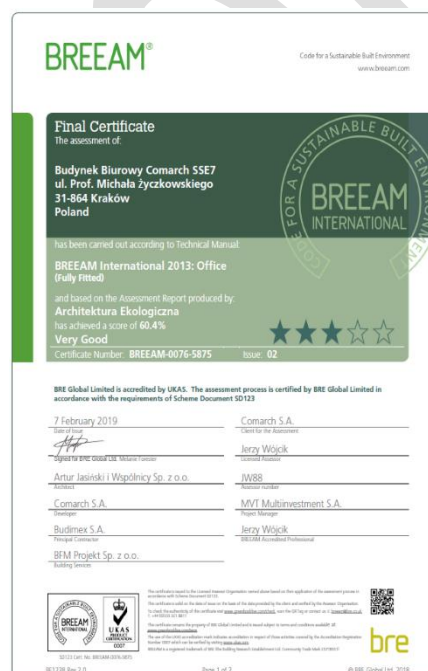
Emisje SZWO i F-gazów	2021	2020
Grupa Comarch	54,30 kg	55,00 kg

Dane w tabeli powyżej przedstawiają emisje monitorowane na podstawie bazy CRO dla budynków, będących własnością Grupy Comarch, zlokalizowanych Polsce.

8.8. Działalność na rzecz środowiska oraz inwestycje związane z ochroną środowiska

Odpowiedzialna administracja budynkami Grupy Comarch – zarządzanie energią, fotowoltaika, deszczówka i segregacja śmieci

Obiekty Grupy Comarch są budynkami nowoczesnymi, posiadającymi systemy zarządzania energią elektryczną i ciepłem. W kampusie w Krakowie znajduje się siedem biurowców, w których na co dzień pracuje ponad 3 500 osób. Firma posiada budynki własne oraz wynajmuje kilkanaście biur w Polsce i za granicą. Zarządzanie tymi nieruchomościami odbywa się z uwzględnieniem proekologicznych praktyk, takich jak np. przeprowadzanie przeglądów środowiskowych i BHP, modernizacja budynków i wyposażenia, wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii czy też zastosowanie odpowiedniej polityki zakupowej. W obiektach w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, w Warszawie oraz w Łodzi, stopniowo wymieniane jest oświetlenie na nowe z technologią LED oraz wprowadzane bardziej nowoczesne i energooszczędne urządzenia. Działania te mają na celu poprawę efektywności energetycznej oraz wynikają z wdrożonego systemu zarządzania energią. We wszystkich budynkach rozstawione są pojemniki, umożliwiające segregację śmieci.

Na początku 2018 roku Comarch S.A. rozpoczął eksploatację nowoczesnego budynku biurowego SSE7, położonego na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie, w obrębie kampusu przy ulicy prof. Michała Życzkowskiego w Krakowie. Budynek posiada garaż podziemny, parter, 4 piętra użytkowe oraz kondygnację techniczną na dachu budynku. Budynek zaprojektowany został z dbałością o ekologię i przyjazne środowisko pracy, co potwierdza uzyskany certyfikat BREEAM Very Good. Budynek oferuje szereg udogodnień, m.in. kontakt wszystkich pomieszczeń pracy z bezpośrednim światłem dziennym, możliwość wietrzenia wszystkich pomieszczeń biurowych poprzez otwierane okna, a także wewnętrzne i zewnętrzne przestrzenie do rekreacji i wypoczynku. W garażach podziemnych budynku zainstalowano stanowiska ładowania akumulatorów, które umożliwiają pracownikom korzystanie z ekologicznych pojazdów elektrycznych. Wyróżniającą cechą są półki świetlne, projektowane na południowych i zachodnich elewacjach, które mają podwójną funkcję: z jednej strony ocieniają pas przyokienny od słońca, z drugiej odbijają światło, doświetlając położoną w głębi traktu część pomieszczeń biurowych. W ten sposób ograniczane jest zużycie energii elektrycznej. Wszystkie pokoje wyposażone są w osobny inteligentny system wentylacji i klimatyzacji, który

jest jednocześnie źródłem ogrzewania. W nocy klimatyzacja pracuje w trybie ekologicznym, a rano z wyprzedzeniem nagrzewa pomieszczenie do ustawionej na sterowniku temperatury. Przy realizacji inwestycji Comarch SSE7 zachowana została dbałość również o najbliższe otoczenie budynku- zostały posadzone drzewa i krzewy.

Dodatkowo, ze względu na troskę o środowisko naturalne, na dachu budynku zainstalowano ogniwa fotowoltaiczne o łącznej mocy 64kWp. Urządzenia te są w stanie wyprodukować ponad 40 000 kWh energii elektrycznej.

Dodatkowo wszystkie budynki Grupy Comarch są wyposażone w nowoczesne systemy wentylacyjne z odzyskiem ciepła. W dwóch biurowcach w krakowskim kampusie oraz w obiekcie w Łodzi zainstalowane są systemy, które pozwalają gromadzić deszczówkę. Woda ta jest wykorzystywana do pielęgnacji terenów zielonych znajdujących się na terenie firmy.

Budujemy ekologiczną flotę aut

W 2021 roku blisko 85% samochodów spełniało rygorystyczne normy emisji spalin EURO 6, 14% mieściło się w normach EURO 5, a tylko 1% spełniało normy EURO 4. Ważnym odnotowania jest fakt, iż w związku z powstaniem spółki w Nowej Zelandii firma musiała pozyskać 11 nowych pojazdów – wszystkie pojazdy charakteryzowały się napędem hybrydowym. Stale wzrasta również odsetek samochodów z napędami ekologicznymi w całej strukturze floty Grupy Comarch.

Pracownicy też są eko!

Comarch promuje ekologiczne wartości wśród swoich pracowników, realizując działania zachęcające do świadomego korzystania z zasobów naturalnych oraz ograniczenia zużycia energii. W pomieszczeniach gospodarczych oraz przestrzeniach wspólnych znajdują się komunikaty przypominające o wyłączeniu światła, komputerów i innych urządzeń po skończonej pracy, wykorzystywaniu w wewnętrznej korespondencji kopert wielokrotnego użytku, ograniczeniu druku i przesyłaniu korespondencji drogą elektroniczną oraz rozważnym korzystaniu z bieżącej wody.

W trosce o środowisko naturalne w firmowej kantine, która znajduje się na terenie kampusu Comarch w Krakowie organizowana jest akcja „Przyjdź z własnym kubkiem po kawę”. Zamiast sprzedaży gorących napojów w jednorazowych naczyniach, obsługa restauracji może serwować te napoje w kubkach przyniesionych przez gości. Inicjatywa ma przede wszystkim zapobiegać nadmiernej produkcji śmieci. Dodatkowo w pomieszczeniach socjalnych w budynkach Grupy Comarch są zainstalowane dystrybutory z wodą lub urządzenia, które filtrują wodę. W ten sposób firma zachęca pracowników do rezygnacji z wody butelkowanej na rzecz „kranówki”.

Cele proekologiczne

Każdego roku wyznaczane są cele i działania ograniczające negatywne wpływy na środowisko oraz podnoszące świadomość pracowników w ramach programów środowiskowych, energetycznych i BHP. Do najważniejszych celów dotyczących podejmowania aktywnych działań na rzecz ograniczenia zanieczyszczenia środowiska wyznaczonych w roku 2021 należało utrzymanie zasad selektywnego gromadzenia odpadów oraz podejmowanie akcji zwiększających świadomość pracowników w zakresie ochrony środowiska i recyklingu. Wyznaczone zostały również cele służące poprawie efektywności energetycznej, co pośrednio oddziałuje na zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko. Cele obejmowały kontynuację modernizacji oświetlenia w budynkach i kompleksową modernizację oświetlenia (wymiana na energooszczędne źródła LED), kontynuację procesu modernizacji floty. Celem było również zwiększenie udziału odnawialnej energii elektrycznej poprzez montaż instalacji fotowoltaicznej na kolejnych obiektach w SSE w Krakowie. Podsumowanie realizacji wyznaczonych działań jest elementem przeglądu w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

Inwestycje związane z ochroną środowiska

Grupa Comarch na bieżąco modernizuje urządzenia klimatyzacyjne na bardziej przyjazne środowisku naturalnemu, jednocześnie optymalizując ustawienia ich pracy tak aby pracowały możliwie najbardziej efektywnie. Ponadto, źródła ciepła w Comarch są poddawane analizie, tak aby optymalizować ich prace bez utraty komfortu dla pracowników. Dodatkowo sukcesywnie wymieniane są oprawy świetlówkowe na źródła światła tworzone w technologii LED oraz instalowane są bardziej nowoczesne i energooszczędne urządzenia (EnergyStar). W 2021 roku został zrealizowany plan wymiany oświetlenia komunikacyjnego i przeciwpożarowego na ekologiczne oświetlenie LED w budynku SSE2, co pozwoli zmniejszyć zapotrzebowanie na energię o 157 083 kWh rocznie. W wyniku realizacji tej inwestycji Comarch stał się posiadaczem białych certyfikatów o wartości 13,506 toe.

W 2021 roku Comarch kontynuował inwestycje w odnawialne źródła energii. W ich rezultacie zostały zamontowane kolejne cztery instalacje fotowoltaiczne o łącznej mocy 200 kWp zainstalowane na dachach budynków SSE2, SSE3, SSE4 oraz SSE5 zlokalizowanych na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie. Zgodnie z planem w najbliższym czasie zostaną zbudowane dodatkowe dwie instalacje o mocy 50 kWp każda, a w kolejnych latach nastąpi dalsza rozbudowa tych instalacji. Wyprodukowana w ten sposób energia służy do

częściowego pokrycia własnego zapotrzebowania na energię elektryczną, oraz do ewentualnej odsprzedaży nadmiaru produkowanej energii do sieci elektroenergetycznej.

Pozyskanie energii z OZE

Poniższa tabela przedstawia wartość wyprodukowanej energii przez własne instalacje fotowoltaiczne w latach 2020 – 2021.

Energia wytworzona	2021	2020
Ilość wytworzonej energii w [kWh]	39 684	38 995

Równoległe do inwestycji w OZE, zostały poczynione nakłady na zainstalowanie dodatkowych 6 stacji ładowania samochodów elektrycznych o mocy do 11kW, które są następnie nieodpłatnie udostępniane pracownikom Comarch. Dzięki wyżej opisanym inwestycjom Comarch stał się prosumentem energii elektrycznej.

W ramach zmniejszenia wpływu na środowisko naturalne zostało zamienione 1 000 m² terenów zielonych przy kompleksie budynków w SSE w Krakowie na kwietną łąkę, która poprawia retencję wody, stwarza doskonałe warunki dla pszczół i ptaków, a dodatkowo podnosi walor estetyczny otoczenia przez cały sezon letni.

W ramach ograniczenia emisji spalin i hałasu głośne kosiarki spalinowe zostały zamienione na elektryczne samodzielne roboty, które pielęgnują największe trawniki w SSE w Krakowie, kosząc i jednocześnie je nawożąc.

Poniższa tabela przedstawia dodatkowe wydatki na ochronę środowiska wiążące się z kosztami spełniania obowiązków zbierania, odzysku i recyklingu wprowadzonego sprzętu elektronicznego, opakowań, baterii oraz gospodarowania odpadami w Comarch S.A. oraz w pozostałych polskich spółkach Grupy Comarch w latach 2020 – 2021.

Wydatki na ochronę środowiska w zakresie utylizacji odpadów, recyklingu i odzysku wprowadzanych produktów (w tys. PLN)	2021	2020*
Comarch S.A.	13	3
Pozostałe spółki Grupy Comarch	53	24

* W roku 2021 do zakresu raportowania zostały dodane budynki MKS Cracovia przy ulicy Wielickiej, Siedleckiego, Kałuży oraz Rącznej. Dane za rok 2020 zostały odpowiednio zaktualizowane.

8.9. Taksonomia UE

Taksonomia to nieformalna nazwa przepisów prawa Unii Europejskiej, która określa kryteria uznania działalności jako zrównoważonej środowiskowo. Taksonomia została przyjęta rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, które nakłada obowiązek ujawnienia, czy i w jakim stopniu działalność danego przedsiębiorstwa jest zgodna z założeniami Taksonomii UE.

Celem wprowadzenia nowych przepisów jest wypracowanie i wdrożenie narzędzi wspierających podejmowanie świadomych decyzji inwestycyjnych, a w konsekwencji umożliwienie przekierowanie kapitałów z inwestycji na te bardziej sprzyjające zrównoważonemu rozwojowi. Dodatkowo, wprowadzenie zharmonizowanych ogólnoeuropejskich zasad pozwoli na wyeliminowanie zjawiska tzw. *geenwashingu*.

Komisja Europejska wydała do rozporządzenia w sprawie Taksonomii UE szereg aktów wykonawczych, tj.:

- Rozporządzenie Delegowane Komisji UE 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. ustanawiające **techniczne kryteria kwalifikacji** służące określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych („*Akt delegowany ustanawiający Techniczne Kryteria Kwalifikacji*”).
- Rozporządzenie delegowane Komisji UE 2021/2178 z dnia 6 lipca 2021 r., uzupełniające rozporządzenie 2020/852 przez sprecyzowanie treści prezentacji informacji dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, które mają być ujawniane przez przedsiębiorstwa podlegające art.19a lub 29a dyrektywy 2013/34/UE, oraz określenie metody spełnienia tego obowiązku ujawniania informacji („*Akt delegowany do art. 8 Taksonomii UE*”).

Zgodnie z Taksonomią UE Comarch S.A. po raz pierwszy w sprawozdaniu za rok 2021 prezentuje kluczowe wskaźniki efektywności:

- odsetek obrotu,
- odsetek nakładów inwestycyjnych (CapEx),
- odsetek wydatków operacyjnych (OpEx),

kwalifikujące się do systematyki Taksonomii UE, bez badania ich zgodności z Technicznymi Kryteriami Kwalifikacji. Kluczowe wskaźniki wyników sporządzone zostały zarówno na poziomie jednostkowym dla Comarch S.A., jak również na poziomie skonsolidowanym dla Grupy Kapitałowej.

Ocenę kwalifikowalności przeprowadzono względem dwóch pierwszych celów określonych w załączniku I i II *Aktu delegowanego ustanawiającego Techniczne Kryteria Kwalifikacji*:

- łagodzenie zmian klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu.

W kolejnym roku zakres ujawnień będzie znacznie szerszy i ostatecznie będzie zakończony oceną czy daną działalność można nazwać zrównoważoną środowiskowo. O działalności zrównoważonej środowiskowo będzie można mówić jeśli zostaną spełnione łącznie trzy poniższe przesłanki:

- wnosi istotny wkład w realizację jednego z sześciu celów;
  - przeciwdziałanie zmianom klimatu,
  - adaptacja do zmian klimatu,
  - zrównoważone wykorzystanie i ochrona zasobów wodnych i morskich,
  - przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
  - zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola,
  - ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów.
- nie wyrządza poważnych szkód żadnemu z sześciu w/w celów;
- jest prowadzona w sposób zapewniający zgodność z zasadami i prawami określonymi w ośmiu podstawowych konwencjach Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Identyfikacja działań prowadzonych przez spółki Grupy Comarch przez pryzmat Taksonomii

Proces identyfikacji działań kwalifikujących się do systematyki Taksonomii UE rozpoczął się od dokonania przeglądu wszystkich działań prowadzonych przez spółki Grupy Comarch w odniesieniu do wskazanych w Taksonomii dwóch pierwszych celów środowiskowych, aby określić, które z nich mogą znacząco przyczynić się do łagodzenia zmian klimatu lub dostosowania się do zmian klimatu, na podstawie opisu zawartego w Akcie delegowanym ustanawiającym Techniczne Kryteria Kwalifikacji. Identyfikacja działań została przeprowadzona w trzech obszarach: generowane przychody ze sprzedaży, poniesione nakłady inwestycyjne oraz poniesione wydatki operacyjne. W proces identyfikacji działań kwalifikujących się do systematyki Taksonomii UE byli zaangażowani: kadra menedżerska, eksperci obszarów biznesowych, controlling, osoby odpowiedzialne za obszar ESG oraz eksperci zewnętrzeni.

Zasady rachunkowości

Kluczowe wskaźniki efektywności zostały obliczone zgodnie z Aktem delegowanym do art. 8 Taksonomii UE dotyczącym ujawnień przy uwzględnieniu własnych procesów, istniejących systemów raportowania oraz przyjętych założeń. W procesie ustalania wskaźników zostało zastosowane kryterium istotności, w związku z czym wartości nieistotne w 2021 roku z punktu widzenia wielkości przychodu, nakładów inwestycyjnych lub wydatków operacyjnych, nie zostały uwzględnione we wskaźnikach.

Odsetek obrotu kwalifikujący się do systematyki Taksonomii UE – Comarch S.A.

Comarch S.A.	Obrót (tys. PLN)	Udział w obrocie (%)
A. Działalność kwalifikująca się do systematyki	1 027 618	96%
8.1. Przetwarzanie danych zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność		
8.2. Działalność związana z oprogramowaniem, doradztwem w zakresie informatyki i działalności powiązane		

B. Działalność niekwalifikująca się do systematyki	39 830	4%
Razem (A+B)	1 067 448	100%

W celu ustalenia wskaźnika efektywności w postaci odsetka obrotu Comarch S.A. oraz Grupy Comarch kwalifikującego się do systematyki Taksonomii UE przyjęto następujące zasady:

- odsetek obrotu kwalifikujący się do systematyki Taksonomii UE został obliczony przez podzielenie
  - sumy przychodów zidentyfikowanych jako kwalifikujące się do systematyki Taksonomii UE – (całość przychodów dotyczy umów z klientami) przez odpowiednio,
  - jednostkowe przychody Comarch S.A. ujawnione w rachunku zysków i strat w sprawozdaniu finansowym Comarch S.A. za okres 01.01.2021-31.12.2021 r. lub
  - skonsolidowane przychody Grupy Comarch ujawnione w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Comarch za okres 01.01.2021-31.12.2021 r.

Odsetek obrotu kwalifikujący się do systematyki Taksonomii UE – Grupa Comarch

Grupa Comarch	Obrót (tys. PLN)	Udział w obrocie [%]
A. Działalność kwalifikująca się do systematyki	1 512 475	93%
8.1. Przetwarzanie danych zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność		
8.2. Działalność związana z oprogramowaniem, doradztwem w zakresie informatyki i działalności powiązane		
B. Działalność niekwalifikująca się do systematyki	114 674	7%
Razem (A+B)	1 627 149	100%

Odsetek nakładów inwestycyjnych (CAPEX) kwalifikujący się do systematyki Taksonomii UE – Comarch S.A.

Comarch S.A.	CapEx (tys. PLN)	Udział CapEx (%)
A. Działalność kwalifikująca się do systematyki	47 787	100%
8.1. Przetwarzanie danych zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność		
8.2. Działalność związana z oprogramowaniem, doradztwem w zakresie informatyki i działalności powiązane		
B. Działalność niekwalifikująca się do systematyki	-	-
Razem (A+B)	47 787	100%

W celu ustalenia wskaźnika wyników w postaci odsetka nakładów inwestycyjnych (CapEx) Comarch S.A. oraz Grupy Comarch kwalifikującego się do systematyki Taksonomii UE przyjęto następujące zasady:

- odsetek nakładów inwestycyjnych (CapEx) kwalifikujący się do systematyki Taksonomii UE został obliczony przez podzielenie
  - sumy nakładów inwestycyjnych zidentyfikowanych jako kwalifikujące się do systematyki Taksonomii UE przez odpowiednio,
  - sumę nakładów inwestycyjnych ujętych w sprawozdaniu finansowym Comarch S.A. za okres 01.01.2021-31.12.2021r., *obliczoną według definicji Taksonomii, zgodnie z którą suma inwestycji obejmuje zwiększenie:*

- wartości niematerialnych (nabycie wartości niematerialnych w Nocie 1b Zmiany wartości niematerialnych i prawnych),
- rzeczowych aktywów trwałych (zwiększenia środków trwałych w Nocie 2b Zmiany środków trwałych),
- nieruchomości inwestycyjnych (zwiększenia w Nocie 3a Zmiana stanu nieruchomości) lub
  - o sumę nakładów inwestycyjnych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Comarch za okres 01.01.2021- 31.12.2021 r., obliczoną według definicji Taksonomii, zgodnie z którą suma inwestycji obejmuje zwiększenie:
    - wartości niematerialnych (nabycie wartości niematerialnych w Nocie 3.7. Pozostałe wartości niematerialne),
    - rzeczowych aktywów trwałych (zwiększenia środków trwałych w Nocie 3.3 Rzeczowe aktywa trwałe),
    - aktywów z tytułu prawa do użytkowania (zwiększenia w Nocie 3.4 Aktywo z tytułu prawa do użytkowaniu),
    - nieruchomości inwestycyjnych (zwiększenia w Nocie 3.5 Nieruchomości inwestycyjne).

Odsetek nakładów inwestycyjnych (CAPEX) kwalifikujący się do systematyki Taksonomii UE – Grupa Comarch

Grupa Comarch	CapEx (tys. PLN)	Udział CapEx (%)
A. Działalność kwalifikująca się do systematyki	101 041	71%
8.1. Przetwarzanie danych zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność		
8.2. Działalność związana z oprogramowaniem, doradztwem w zakresie informatyki i działalności powiązane		
B. Działalność niekwalifikująca się do systematyki	41 112	29%
Razem (A+B)	142 153	100%

Odsetek wydatków operacyjnych (OPEX) kwalifikujący się do systematyki Taksonomii UE – Comarch S.A.

Comarch S.A.	OpEx (tys. PLN)	Udział OpEx (%)
C. Działalność kwalifikująca się do systematyki	39 163	94%
8.1. Przetwarzanie danych zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność		
8.2. Działalność związana z oprogramowaniem, doradztwem w zakresie informatyki i działalności powiązane		
D. Działalność niekwalifikująca się do systematyki	2 404	6%
Razem (A+B)	41 567	100%

Odsetek wydatków operacyjnych (OPEX) kwalifikujący się do systematyki Taksonomii UE – Grupa Comarch

Grupa Comarch	OpEx (tys. PLN)	Udział OpEx (%)
Działalność kwalifikująca się do systematyki	45 221	82%
8.1. Przetwarzanie danych zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność		
8.2. Działalność związana z oprogramowaniem, doradztwem w zakresie informatyki i działalności powiązane		
Działalność niekwalifikująca się do systematyki	10 213	18%

Razem (A+B)	55 434	100%
-------------	--------	------

W celu ustalenia wskaźnika wyników w postaci wydatków operacyjnych (OpEx) kwalifikującego się do systematyki Taksonomii UE przyjęto następujące zasady:

- odsetek wydatków operacyjnych (OpEx) kwalifikujący się do systematyki Taksonomii UE został obliczony przez podzielenie,
  - sumy wydatków operacyjnych zidentyfikowanych jako kwalifikujące się do systematyki Taksonomii UE przez,
  - sumę wszystkich bezpośrednich, niekapitalizowanych kosztów związanych z:
    - pracami badawczo-rozwojowymi,
    - remontami i renowacją budynków,
    - leasingiem / wynajmem krótkoterminowym,
    - utrzymaniem, konserwacją i naprawą,
    - inne bezpośrednie wydatki związane z codzienną obsługą składników rzeczowych aktywów trwałych, niezbędne do ciągłego i efektywnego działania aktywów.

9. Ocena istotności aspektów oddziaływania na otoczenie

Istotność poszczególnych aspektów dla Grupy Comarch (chyba że wskazano inaczej) określono następująco:

Obszar	Aspekt oddziaływania	Istotność aspektu	Wskaźniki wg SIN
Zarządczy	Opis modelu biznesowego i strategicznych kierunków rozwoju	Wysoka/średnia/ niska	G.1.1., G.1.2.
	Ład zarządczy	Wysoka/średnia/ niska	G.2.1., G.2.2., G.2.3.
	Zarządzanie ryzykiem społecznym i środowiskowym	Wysoka/średnia/ niska	G.3.1., G.3.2.
	Zarządzanie etyką	Wysoka/ średnia /niska	G.4.1., G.4.2., G.4.3., G.4.4., G.4.5., G.4.6., G.4.7., G.4.8.
Środowiskowy	Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: surowce i materiały	Wysoka/ średnia /niska	E.1.1., E.1.2.
	Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: paliwa i energia	Wysoka/ średnia /niska	E.2.1., E.2.2., E.2.3.
	Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: woda	Wysoka/ średnia /niska	E.3.1., E.3.2., E.3.3.
	Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: bioróżnorodność	Wysoka/średnia/ niska	E.4.1., E.4.2., E.4.3., E.4.4.
	Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: emisje do atmosfery	Wysoka/ średnia /niska	E.5.1., E.5.2., E.5.3., E.5.4.
	Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: odpady i ścieki	Wysoka/ średnia /niska	E.6.1., E.6.2., E.6.3., E.6.4., E.6.5.
	Pozostałe aspekty bezpośredniego i pośredniego oddziaływania na środowisko	Wysoka/ średnia /niska	E.7.1., E.7.2., E.7.3., E.7.4., E.7.5., E.7.6.
	Rozszerzona odpowiedzialność środowiskowa: produkty i usługi	Wysoka/ średnia /niska	E.8.1., E.8.2., E.8.3.
Społeczny i pracowniczy	Korzystanie z pomocy publicznej i zlecenia publiczne	Wysoka/średnia/ niska	S.1.1., S.1.2.
	Poziom zatrudnienia i poziom wynagrodzeń	Wysoka/ średnia /niska	S.2.1., S.2.2., S.2.3., S.2.4., S.2.5., S.2.6., S.2.7., S.2.8., S.2.9., S.2.10., S.2.11., S.2.12., S.2.13., S.2.14., S.2.15.
	Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania się	Wysoka/ średnia /niska	S.3.1., S.3.2., S.3.3., S.3.4., S.3.5., S.3.6.
	Bezpieczeństwo i higiena pracy	Wysoka /średnia/niska	S.4.1., S.4.2., S.4.3., S.4.4., S.4.5., S.4.6., S.4.7., S.4.8., S.4.9., S.4.10., S.4.11., S.4.12.
	Rozwój i edukacja	Wysoka/ średnia /niska	S.5.1., S.5.2.
	Zarządzanie różnorodnością	Wysoka/ średnia /niska	S.6.1., S.6.2., S.6.3., S.6.4.
	Prawa człowieka	Wysoka /średnia/niska	S.7.1., S.7.2., S.7.3., S.7.4., S.7.5., S.7.6.
	Praca dzieci i praca przymusowa	Wysoka/ średnia /niska	S.8.1., S.8.2., S.8.3., S.8.4.
	Spółeczności lokalne i zaangażowanie społeczne	Wysoka/ średnia /niska	S.9.1., S.9.2., S.9.3., S.9.4., S.9.5., S.9.6.
	Przeciwdziałanie korupcji	Wysoka/ średnia /niska	S.10.1., S.10.2., S.10.3.
Społeczny i pracowniczy	Bezpieczeństwo produktów i konsumentów	Wysoka/ średnia /niska	S.11.1., S.11.2., S.11.3.
	Komunikacja marketingowa	Wysoka/średnia/ niska	S.12.1., S.12.2., S.12.3.
	Ochrona prywatności	Wysoka /średnia/niska	S.13.1., S.13.2., S.13.3.
	Oznakowanie produktów	Wysoka/ średnia /niska	S.14.1., S.14.2., S.14.3.
	Pozostałe kwestie społeczne i rynkowe	Wysoka/ średnia /niska	S.15.1., S.15.2., S.15.3., S.15.4., S.15.5., S.15.6.

10. Przegląd wskaźników SIN

Wskaźnik SIN	Wytyczne	Odniesienie w raporcie (nr strony)
I. Obszar Zarządczy (G)		
G.1.1.	OPIS PRZYJĘTEJ STRATEGII ROZWOJU Z UWZGLĘDNIENIEM ASPEKTÓW SPOŁECZNYCH I ŚRODOWISKOWYCH	6
G.1.2.	CHARAKTERYSTYKA PRZYJĘTEGO MODELU BIZNESOWEGO, WŁĄCZAJĄC W TO OPIS ŁAŃCUCHA DOSTAW, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM OPISU ODDZIAŁYWANIA SPOŁECZNEGO I ŚRODOWISKOWEGO	6, 35
G.2.1.	OPIS STRUKTURY ZARZĄDCZEJ, ZAWIERAJĄCY INFORMACJĘ O TYM, CZY I JAK UWZGLĘDNIONE ZOSTAŁO PODEJŚCIE DO ZARZĄDZANIA ASPEKTAMI NIEFINANSOWYMI (SPOŁECZNYMI, ŚRODOWISKOWYMI), JAK WYGLĄDA SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM I AUDYTU WEWNĘTRZNEGO	21, 34
G.2.2.	WYKAZ CERTYFIKATÓW SYSTEMÓW ZARZĄDZANIA (np. ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001)	19, 28
G.2.3.	OPIS SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ, ZE WSKAZANEM MONITOROWANIA SPOŁECZNYCH I ŚRODOWISKOWYCH ASPEKTÓW DZIAŁALNOŚCI	20, 34
G.3.1.	OPIS PODEJŚCIA DO ZARZĄDZANIA RYZYKIEM I UWZGLĘDNIENIA W NIM ASPEKTÓW SPOŁECZNYCH I ŚRODOWISKOWYCH	21,25, 26,27,28,29,34
G.3.2.	LISTA ZIDENTYFIKOWANYCH RYZYK SPOŁECZNYCH LUB ŚRODOWISKOWYCH WRAZ Z ICH KRÓTKĄ CHARAKTERYSTYKĄ	21,24,26,27, 28,29,33
G.4.1.	WSKAZANIE, CZY ORGANIZACJA POSIADA FORMALNY KODEKS ETYKI LUB RÓWNOWAŻNY DOKUMENT ODPOWIADAJĄCY NA POTRZEBY ORGANIZACJI	29
G.4.2.	LICZBA AUDYTÓW ETYCZNYCH ZREALIZOWANYCH U DOSTAWCÓW, LICZBA AUDYTÓW ZAKOŃCZONYCH IDENTYFIKACJĄ NIEPRAWIDŁOWOŚCI	29
G.4.3.	LICZBA AUDYTÓW ETYCZNYCH ZREALIZOWANYCH W ORGANIZACJI NA ŻĄDANIE JEJ ODBIORCÓW, LICZBA AUDYTÓW ZAKOŃCZONYCH IDENTYFIKACJĄ NIEPRAWIDŁOWOŚCI	30
G.4.4.	LICZBA DOSTAWCÓW, KTÓRZY PODPISALI KARTĘ ETYKI/ZOBOWIĄZANIE DO PRZESTRZEGANIA STANDARDÓW ETYCZNYCH ORGANIZACJI	29
G.4.5.	LICZBA ZGŁASZANYCH SKARG POTENCJALNYCH NARUSZEŃ STANDARDÓW ETYCZNYCH (JEŚLI TO MOŻLIWE, W PODZIALE NA ZGŁOSZENIA POCHODZĄCE Z WEWNĄTRZ/Z ZEWNĄTRZ ORGANIZACJI)	29
G.4.6.	LICZBA PRZEPROWADZONYCH SZKOLEŃ W OBSZARZE ETYCZNYM, LICZBA OSÓB W NICH UCZESTNICZĄCYCH	31

G.4.7.	ODSETEK (%) UMÓW Z KONTRAHENTAMI, W KTÓRYCH ZNALAZŁA SIĘ KLAUZULA ODNOSZĄCA SIĘ DO ETYKI (W UJĘCIU WARTOŚCIOWYM)	29,36
G.4.8.	UWZGLĘDNIENIE ZASAD ETYKI W POLITYCE KREDYTOWEJ/POŻYCZKOWEJ ORAZ INWESTYCYJNEJ [DOTYCZY SEKTORA FINANSOWEGO]	-

II. Obszar Środowiskowy (E)

E.1.1	RODZAJ I ILOŚĆ (NP. WG WAGI, OBJĘTOŚCI) WYKORZYSTANEGO SUROWCA/MATERIAŁU (Z EWENTUALNYM WSKAZANIEM TYCH ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNEJ/Z RECYKLINGU/POSIADAJĄCYCH CERTYFIKATY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU)	65
E.1.2.	ZUŻYCIE KLUCZOWYCH SUROWCÓW/MATERIAŁÓW NA JEDNOSTKĘ PRODUKTU LUB PRZYCHODU (DLA POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII SUROWCÓW/MATERIAŁÓW)	65
E.2.1.	CAŁKOWITE ZUŻYCIE ENERGII W GJ WG GŁÓWNYCH ŹRÓDEŁ JEJ POZYSKANIA	66
E.2.2.	ODSETEK (%) ENERGII POCHODZĄCEJ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII (OZE) (ENERGIA WODNA, ENERGIA Z BIOMASY, ENERGIA WIATROWA, FOTOWOLTAIKA, ENERGIA GEOTERMALNA)	66
E.2.3.	ZUŻYCIE ENERGII NA JEDNOSTKĘ PRODUKTU LUB PRZYCHODU	66
E.3.1.	CAŁKOWITE ZUŻYCIE WODY W M ³ (WG ŹRÓDŁA – NP.SIEĆ WODOCIĄGOWA)	70
E.3.2.	WOLUMEN WODY ODZYSKIWANEJ I PONOWNIE WYKORZYSTYWANEJ	70
E.3.3.	ZUŻYCIE WODY NA JEDNOSTKĘ PRODUKTU LUB PRZYCHODU	70
E.4.1.	LISTA I KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA TERENÓW CENNYCH PRZYRODNICZO W SĄSIEDZTWIE/SFERZE ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘBIORSTWA (ZE WSKAZANIEM CHARAKTERU ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘBIORSTWA NA TE TERENY I SIEDLISKA CENNEJ FAUNY I FLORY)	65
E.4.2.	WSKAZANIE TYPU I CZĘSTOTLIWOŚCI PROWADZONEGO MONITORINGU PRZYRODNICZEGO	65
E.4.3.	OPIS EWENTUALNYCH POTWIERDZONYCH STRAT ŚRODOWISKOWYCH BĘDĄCYCH SKUTKIEM DZIAŁANIA PRZEDSIĘBIORSTWA	65
E.4.4.	OPIS EWENTUALNYCH DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU MONITOROWANIE STANU ŚRODOWISKA ORAZ ZAPOBIEGANIE/ORGANICZANIE/REKOMPENSOWANIE ŚRODOWISKU NATURALNEMU SKUTKÓW ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘBIORSTWA	65
E.5.1.	MASA EMITOWANYCH DO ATMOSFERY GAZÓW CIEPLARNIANYCH	71
E.5.2.	MASA POZOSTAŁYCH SUBSTANCJI EMITOWANYCH DO ATMOSFERY WEDŁUG RODZAJU (NP. SO _x , NO _x , PM ₁₀ , PM _{2.5})	74
E.5.3.	EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH NA JEDNOSTKĘ PRODUKTU LUB PRZYCHODU	71

E.5.4.	EMISJA POZOSTAŁYCH SUBSTANCJI NA JEDNOSTKĘ PRODUKTU LUB PRZYCHODU	74
E.6.1.	CAŁKOWITA MASA ODPADÓW W PODZIALE NA NIEBEZPIECZNE I INNE NIŻ NIEBEZPIECZNE, Z WYSZCZEGÓLNIENIEM ISTOTNYCH ICH KATEGORII	75
E.6.2.	CAŁKOWITA MASA ODPADÓW W PODZIALE WG METODY ZAGOSPODAROWANIA	75
E.6.3.	CAŁKOWITY WOLUMEN ODPROWADZANYCH ŚCIEKÓW ZE SKAZANIEM PODZIAŁU WG METODY OCZYSZCZENIA	75
E.6.4.	EMISJA ODPADÓW NA JEDNOSTKĘ PRODUKTU LUB PRZYCHODU	75
E.6.5.	EMISJA ŚCIEKÓW NA JEDNOSTKĘ PRODUKTU LUB PRZYCHODU	70,75
E.7.1.	OPIS POZOSTAŁYCH ISTOTNYCH RODZAJÓW ZANIECZYSZCZEŃ ŚRODOWISKA EMITOWANYCH PRZEZ DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNĄ SPÓŁKI (WRAZ Z MIERZALNYMI MIARAMI, JEŚLI TO MOŻLIWE)	77
E.7.2.	LISTA AWARII ZE SKUTKIEM ŚRODOWISKOWYM I EWENTUALNYCH SKAŻEŃ, DO KTÓRYCH DOSZŁO W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM (WRAZ Z OPISEM ICH CHARAKTERU)	77
E.7.3.	LISTA POTENCJALNYCH NATUSZEŃ PRZEPISÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, W ZWIĄZKU Z KTÓRYMI WSZCZĘTE ZOSTAŁY POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE	77
E.7.4.	CAŁKOWITA KWOTA PRAWOMOCNYCH KAR NAŁOŻONYCH W ZWIĄZKU Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW OCHRONY ŚRODOWISKA	77
E.7.5.	ODSETEK (%) UMÓW Z KONTRAHENTAMI, W KTÓRYCH ZNALAZŁA SIĘ KLAUZULA ODNOŚĄCA SIĘ POSZANOWANIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO (W UJĘCIU WARTOŚCIOWYM)	36
E.7.6.	LICZBA AUDYTÓW POD KĄTEM PRZESTRZEGANIA PRZEPISÓW OCHRONY ŚRODOWISKA U PODWYKONAWCY	-
E.8.1.	UWZGLĘDNIENIE OCHRONY ŚRODOWISKA W POLITYCE KREDYTOWEJ/POŻYCZKOWEJ ORAZ INWESTYCYJNEJ [DOTYCZY SEKTORA FINANSOWEGO]	-
E.8.2.	PRZYCHODY Z PRODUKTÓW LUB USŁUG, OPRACOWANYCH Z UWZGLĘDNIENIEM KRYTERIÓW ŚRODOWISKOWYCH JAKO % CAŁKOWITYCH PRZYCHODÓW [DOTYCZY SEKTORÓW: PRZEMYSŁ, USŁUGI]	66
E.8.3.	WARTOŚĆ UDZIELONYCH KREDYTÓW Z WCZEŚNIEJSZĄ OCENĄ RYZYKA ŚRODOWISKOWEGO/WARTOŚCI PORTFELA UBEZPIECZEŃ Z WCZEŚNIEJSZĄ OCENĄ RYZYKA ŚRODOWISKOWEGO [DOTYCZY SEKTORA FINANSOWEGO]	-

III. Obszar Społeczny i Pracowniczy (S)

S.1.1.	WARTOŚĆ POMOCY PUBLICZNEJ UZYSKANEJ OD PAŃSTWA (WSPARCIE FINANSOWE I EKWIWALENTY DOTACJI)	11
S.1.2.	WARTOŚĆ PRZYCHODÓW POCHODZĄCYCH Z ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH I ICH PROCENTOWY UDZIAŁ W CAŁOŚCI PRZYCHODÓW	11

S.2.1.	LICZBA PRACOWNIKÓW W PRZELICZENIU NA PEŁNE ETATY WG TYPU UMOWY O PRACĘ (WG WIEKU I PŁCI) NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	43
S.2.2.	LICZBA PRACOWNIKÓW W PRZELICZENIU NA PEŁNE ETATY NOWO ZATRUDNIONYCH W RAPORTOWYM OKRESIE (WG WIEKU I PŁCI)	43
S.2.3.	LICZBA PRACOWNIKÓW W PRZELICZENIU NA PEŁNE ETATY, KTÓRZY ODESZLI W RAPORTOWANYM OKRESIE (WG WIEKU I PŁCI)	43
S.2.4.	LICZBA OSÓB ZATRUDNIONYCH NA PODSTAWIE UMÓW CYWILNOPRAWNYCH WG TYPU UMOWY O PRACĘ (WG WIEKU I PŁCI) NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO, LICZBA ZAWARTYCH UMÓW CYWILNOPRAWNYCH Z OSOBAMI FIZYCZNYMI W RAPORTOWANYM OKRESIE, LICZBA ZAKOŃCZONYCH UMÓW CYWILNOPRAWNYCH Z OSOBAMI FIZYCZNYMI W RAPORTOWANYM OKRESIE	43
S.2.5.	LICZBA ZATRUDNIONYCH W RAMACH OUTSOURCINGU	44
S.2.6.	LICZBA PRACOWNIKÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ ICH PROCENTOWY UDZIAŁ W OGÓLE ZATRUDNIONYCH	42
S.2.7.	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH NA PODSTAWIE UMOWY O PRACĘ	42
S.2.8.	LICZBA ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE OBCOKRAJOWCÓW ŚWIADCZĄCYCH PRACĘ NA RZECZ PRACODAWCY I POD JEGO NADZOREM (NIEZALEŻNIE, CZY SĄ PRACOWNIKAMI WŁASNYMI, CZY PODMIOTÓW TRZECICH, KTÓRYM ZLECANA JEST PRACA), POCHODZĄCYCH Z KRAJÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W GORSZEJ OD POLSKI SYTUACJI EKONOMICZNEJ LUB Z KRAJÓW, W KTÓRYCH UPRAWDOPODOBNIONE JEST ŁAMANE PRAW CZŁOWIEKA (WG KRAJU POCHODZENIA).	42
S.2.9.	STOSUNEK PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO KOBIET DO PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO MĘŻCZYZN W POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH ZASZEREGOWANIA/GRUPACH PRACOWNICZYCH (NP. DYREKTORZY, KIEROWNICY, POZOSTALI PRACOWNICY).	49
S.2.10.	STOSUNEK PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU DO NAJNIŻSZEGO UPOSAŻENIA W SPÓŁCE (W PRZELICZENIU NA PEŁEN ETAT).	-
S.2.11.	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE OSÓB WSPÓŁPRACUJĄCYCH NA PODSTAWIE UMÓW CYWILNOPRAWNYCH I ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI NA RZECZ PRACODAWCY.	-
S.2.12.	PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE OSÓB ZATRUDNIONYCH W RAMACH OUTSOURCINGU I WYKONUJĄCYCH PRACĘ NA RZECZ PRACODAWCY.	-
S.2.13.	ŁĄCZNA WYSOKOŚĆ ROCZNYCH SKŁADEK NA PFRON.	50
S.2.14.	ODSETEK KOBIET, KTÓRE PO URODZENIU DZIECKA I POWROCIE DO PRACY, ZREZYGNOWAŁY Z PRACY W CIĄGU 12 MIESIĘCY OD POWROTU DO PRACY.	49
S.2.15.	INFORMACJA NA TEMAT DODATKOWYCH ŚWIADCZEŃ POZAPŁACOWYCH DOSTĘPNYCH DLA PRACOWNIKÓW (NP. DODATKOWE UBEZPIECZENIE, PAKIETY MEDYCZNE, PRACOWNICZY PROGRAM EMERYTALNY, AKCJONARIAT PRACOWNICZY, KARTY UPRAWNIAJĄCE DO KORZYSTANIA Z OBIEKTÓW SPORTOWYCH, POŻYCZKI MIESZKANIOWE).	50

S.3.1.	LICZBA DZIAŁAJĄCYCH W ZAKŁADZIE PRACY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH OGÓŁEM (REPREZENTATYWNYCH I POZOSTAŁYCH).	50
S.3.2.	ODSETEK (%) PRACOWNIKÓW NALEŻĄCYCH DO ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH (TZW. WSPÓŁCZYNNIK UZWIĄZKOWIENIA).	42, 50
S.3.3.	LICZBA WSZCZĘTYCH SPORÓW ZBIOROWYCH W OSTATNIM ROKU ORAZ SZACUNKOWY WPŁYW NA WYNIKI SPÓŁKI Z TYM ZWIĄZANE (W PRZYPADKU, W KTÓRYM ODNOTOWANO STRAJKI, NALEŻY OPISAĆ ICH PRZYCZYNĘ, FORMĘ, CZAS TRWANIA ORAZ POCZYNIONE USTALENIA).	50
S.3.4.	INFORMACJA, CZY W ZAKŁADZIE PRACY FUNKCJONUJE PROCEDURA ZGŁASZANIA SKARG I NIEPRAWIDŁOWOŚCI („HOT LINE”) I NA JAKIEJ PODSTAWIE (NP. ODPOWIEDNIEJ POLITYKI). JEŚLI TAK, JAKA JEST LICZBA SKARG ZWIĄZANYCH Z OBSZAREM PRAKTYK ZATRUDNIENIA, KTÓRE ZOSTAŁY ZGŁOSZONE, ROZPATRZONE I ROZWIĄZANE (ILE SKARG ZOSTAŁO ZARAPORTOWANYCH, A ILE ROZSTRZYGNIĘTYCH W OMAWIANYM OKRESIE).	30
S.3.5.	INFORMACJA, CZY W ZAKŁADZIE PRACY POWOŁANO RADĘ PRACOWNIKÓW – A W PRZYPADKU INNYCH PRZEDSTAWICIELI NIŻ RADA PRACOWNIKÓW I ZWIĄZKI ZAWODOWE, CZY TACY PRZEDSTAWICIELE PRACOWNIKÓW ZOSTALI POWOŁANI W DRODZE WYBORÓW, W KTÓRYCH MOGLI UCZESTNICZYĆ WSZYSCY PRACOWNICY.	50
S.3.6.	INFORMACJA O TYM, CZY, A JEŚLI TAK, TO W JAKI SPOSÓB ORAZ Z JAKIMI REZULTATAMI, ZAKŁAD PRACY PROWADZI UDOKUMENTOWANY DIALOG, W FORMIE CYKLICZNYCH, SFORMALIZOWANYCH SPOTKAŃ, MAJĄCYCH NA CELU OMÓWIENIE WZAJEMNYCH OCZEKIWAŃ ORAZ CHARAKTER NAJCZĘŚCIEJ PODNOSZONYCH KWESTII I SPOSOBU USTOSUNKOWANIA SIĘ DO NICH PRZEZ WŁADZE SPÓŁKI.	42, 50
S.4.1.	LICZBA WYPADKÓW PRZY PRACY WŚRÓD OSÓB WYKONUJĄCYCH PRACĘ NA TERENIE ZAKŁADU PRACY I PRACOWNIKÓW WYKONUJĄCYCH PRACĘ POZA SIEDZIBĄ PRACODAWCY.	53
S.4.2.	WSKAŹNIK CZĘSTOŚCI WYPADKÓW (WYPADKI PRZY PRACY NA 1000 ZATRUDNIONYCH).	53
S.4.3.	LICZBA WYPADKÓW ŚMIERTELNYCH WŚRÓD WYKONUJĄCYCH PRACĘ NA TERENIE ZAKŁADU PRACY I PRACOWNIKÓW WYKONUJĄCYCH PRACĘ POZA SIEDZIBĄ PRACODAWCY.	53
S.4.4.	ŁĄCZNA LICZBA DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY WŚRÓD PRACOWNIKÓW SPOWODOWANEJ WYPADKAMI.	53
S.4.5.	WSKAŹNIK CIĘŻKOŚCI WYPADKÓW (LICZBA DNI NIEZDOLNOŚCI/1 WYPADEK).	53
S.4.6.	LICZBA STWIERDZONYCH PRZYPADKÓW CHOROÓB ZAWODOWYCH.	55
S.4.7.	LICZBA PRACOWNIKÓW PRACUJĄCYCH W WARUNKACH PRZEKROCZENIA NAJWYŻSZYCH DOPUSZCZALNYCH STĘŻEŃ (NDS) LUB NAJWYŻSZYCH DOPUSZCZALNYCH NATĘŻEŃ (NDN).	55
S.4.8.	LICZBA STANOWISK PRACY, NA KTÓRYCH POZIOM OCENIONEGO RYZYKA ZAWODOWEGO JEST NIEAKCEPTOWALNIE WYSOKI (TJ. KONIECZNE SĄ DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU ZMNIEJSZENIE POZIOMU RYZYKA).	55

S.4.9.	WYKAZ NAJCZĘSTSZYCH PRZYCZYŃ WYPADKÓW PRZY PRACY, WG KATEGORII PRACY/CZYNNOŚCI WYKONYWANYCH PRZEZ POSZKODOWANEGO W CHWILI WYPADKU, RODZAJÓW URAZÓW.	53
S.4.10.	OPIS STOPNIA ZAANGAŻOWANIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH (JEŻELI FUNKCJONUJĄ) W OBSZARZE BHP (NP. CZY ZOSTAŁ POWOŁANY SPOŁECZNY INSPEKTOR PRACY, JAK SPRAWUJĄ KONTROLE NAD PRZESTRZEGANIEM PRZEPISÓW BHP).	50
S.4.11.	ODSETEK (%) UMÓW Z KONTRAHENTAMI, W KTÓRYCH ZNALAZŁA SIĘ KLAUZULA ODNOSZĄCA SIĘ DO BHP (W UJĘCIU WARTOŚCIOWYM).	36
S.4.12.	LICZBA AUDYTÓW POD KĄTEM PRZESTRZEGANIA ZASAD BHP U PODWYKONAWCÓW	35
S.5.1.	ŚREDNIA LICZBA GODZIN SZKOLENIOWYCH (LUB DNI SZKOLENIOWYCH) NA PRACOWNIKA (WG PŁCI I KATEGORII PRACOWNIKÓW) – DOTYCZY SZKOLEŃ ORGANIZOWANYCH PRZEZ PRACODAWCĘ.	51
S.5.2.	LICZBA PRACOWNIKÓW PODNOSZĄCYCH KWALIFIKACJE ZAWODOWE, KTÓRYM PRZYSŁUGUJĄ OKREŚLONE UPRAWNIENIA Z TEGO TYTUŁU W STOSUNKU DO PRACODAWCY (NP. URLOPY SZKOLENIOWE), ZE WSKAZANIEM LICZBY PRACOWNIKÓW, KTÓRYM PRACODAWCA WSPÓŁFINANSUJE LUB FINANSUJE PODNOSZENIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH.	51
S.6.1.	INFORMACJA, CZY U PRACODAWCY ZOSTAŁA WDROŻONA POLITYKA ANTYMOBBINGOWA I POLITYKA ANTYDYSKRYMINACYJNA.	29
S.6.2.	LICZBA ZGŁOSZONYCH PRZYPADKÓW DYSKRYMINACJI, -MOBBINGU, MOLESTOWANIA SEKSUALNEGO ITP.	30
S.6.3.	LICZBA POTWIERDZONYCH PRZYPADKÓW DYSKRYMINACJI, MOBBINGU, MOLESTOWANIA SEKSUALNEGO ITP.	30
S.6.4.	LICZBA AUDYTÓW PRZEPROWADZONYCH U PODWYKONAWCÓW POD KĄTEM PRZECIWDZIAŁANIA DYSKRYMINACJI.	35
S.7.1.	LICZBA ZGŁOSZONYCH PRZYPADKÓW NARUSZANIA PRAW CZŁOWIEKA, W TYM U PODWYKONAWCÓW.	30
S.7.2.	LICZBA POTWIERDZONYCH PRZYPADKÓW NARUSZANIA PRAW CZŁOWIEKA, W TYM U PODWYKONAWCÓW.	30
S.7.3.	ODSETEK (%) UMÓW Z KONTRAHENTAMI, W KTÓRYCH ZNALAZŁA SIĘ KLAUZULA ODNOSZĄCA SIĘ DO PRAW CZŁOWIEKA (W UJĘCIU WARTOŚCIOWYM).	36
S.7.4.	LICZBA AUDYTÓW PRZEPROWADZONYCH U PODWYKONAWCÓW POD KĄTEM POSZANOWANIA PRAW CZŁOWIEKA.	35
S.7.5.	UWZGLĘDNIENIE KWESTII POSZANOWANIA PRAW CZŁOWIEKA W POLITYCE KREDYTOWEJ/POŻYCZKOWEJ ORAZ INWESTYCYJNEJ [DOTYCZY SEKTORA FINANSOWEGO].	-
S.7.6.	OPIS ZAGROŻEŃ DLA PRAW CZŁOWIEKA ORAZ PRZYPADKÓW NARUSZANIA PRAW CZŁOWIEKA POZA ŁAŃCUCHEM DOSTAW (NP. WYKORZYSTYWANIE PRODUKTÓW LUB USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEZ OSOBY LUB PODMIOTY W SPOSÓB ZAGRAŻAJĄCY NARUSZENIEM PRAW CZŁOWIEKA).	30,35

S.8.1.	LICZBA ZGŁOSZONYCH PRZYPADKÓW PRACY DZIECI LUB PRACY PRZYMUSOWEJ (W TYM U PODWYKONAWCÓW).	30
S.8.2.	LICZBA POTWIERDZONYCH PRZYPADKÓW PRACY DZIECI LUB PRACY PRZYMUSOWEJ (W TYM U PODWYKONAWCÓW).	30
S.8.3.	ODSETEK (%) UMÓW Z KONTRAHENTAMI, W KTÓRYCH ZNALAZŁA SIĘ KLAUZULA ODNOŚĄCA SIĘ DO PRAW CZŁOWIEKA Z UWZGLĘDNIENIEM ZAKAZU PRACY DZIECI LUB PRACY PRZYMUSOWEJ (W UJĘCIU WARTOŚCIOWYM).	36
S.8.4.	LICZBA AUDYTÓW PRZEPROWADZONYCH U PODWYKONAWCÓW POD KĄTEM POSZANOWANIA PRAW CZŁOWIEKA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRACY DZIECI I PRACY PRZYMUSOWEJ.	35
S.9.1.	OPIS EWENTUALNYCH UCIAŹLIWOŚCI, JAKIE MOŻE ODCZUWAĆ LOKALNA SPOŁECZNOŚĆ W ZWIĄZKU Z PROWADZENIEM PRZEZ SPÓŁKĘ DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ ITP.	57
S.9.2.	LICZBA SKARG ZGŁOSZONYCH PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ, ICH TEMATYKA ORAZ DZIAŁANIA SPÓŁKI W ODPOWIEDZI NA NIE.	57
S.9.3.	OPIS POLITYKI I KIERUNKÓW ZAANGAŻOWANIA SPOŁECZNEGO SPÓŁKI ORAZ ZREALIZOWANE DZIAŁANIA PROSPOŁECZNE, W TYM TE NA RZECZ LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI, W KTÓREJ PROWADZONA JEST DZIAŁALNOŚĆ.	56
S.9.4.	CAŁKOWITA KWOTA DAROWIZN NA CELE SPOŁECZNE W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM (ZE WSKAZANIEM NAJWIĘKSZYCH OBDAROWANYCH).	64
S.9.5.	CAŁKOWITA KWOTA WYDATKOWANA NA SPONSORING (ZE WSKAZANIEM NAJWIĘKSZYCH SPONSOROWANYCH PARTNERÓW).	64
S.9.6.	CAŁKOWITA LICZBA GODZIN PRZEPRACOWANYCH PRZEZ PRACOWNIKÓW-WOLONTARIUSZY ORAZ LICZBA WOLONTARIUSZY, W RAMACH PROGRAMU WOLONTARIATU (JEŻELI TAKI ISTNIEJE).	65
S.10.1.	OBSZARY BIZNESOWE POTENCJALNIE NARAŻONE NA ZACHOWANIA KORUPCYJNE.	33
S.10.2.	LICZBA ZGŁOSZONYCH PRZYPADKÓW ZACHOWAŃ NOSZĄCYCH ZNAMIONA KORUPCJI.	34
S.10.3.	LICZBA POTWIERDZONYCH PRZYPADKÓW KORUPCJI.	34
S.11.1.	LICZBA PRZYPADKÓW NARUSZENIA PROCEDUR DOTYCZĄCYCH BEZPIECZEŃSTWA PRODUKTÓW I USŁUG.	39
S.11.2.	POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE PROWADZONE PRZECIWKO SPÓŁCE (NP. PRZEZ UOKIK)	40
S.11.3.	WARTOŚĆ FINANSOWA KAR ZA NIEZGODNOŚĆ Z PRAWEM I REGULACJAMI W KWESTIACH ZWIĄZANYCH Z BEZPIECZEŃSTWEM KLIENTÓW (W PODZIALE NA PRAWOMOCNE I NIEPRAWOMOCNE).	39

S.12.1.	LICZBA PRZYPADKÓW NIEZGODNOŚCI Z REGULACJAMI I DOBROWOLNYMI KODEKSAMI DOTYCZĄCYMI KOMUNIKACJI MARKETINGOWEJ (W TYM REKLAMY, PROMOCJI, SPONSORINGU).	39
S.12.2.	POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE PROWADZONE PRZECIWKO SPÓŁCE (NP. PRZEZ UOKIK)	40
S.12.3.	WARTOŚĆ FINANSOWA KAR ZA NIEZGODNOŚĆ Z PRAWEM I REGULACJAMI W KWESTIACH ZWIĄZANYCH Z RZETELNOŚCIĄ I ETYKĄ KOMUNIKACJI MARKETINGOWEJ (W PODZIALE NA PRAWOMOCNE I NIEPRAWOMOCNE).	39
S.13.1.	LICZBA ZDARZEŃ DOTYCZĄCYCH WYCIEKU LUB NIEUPRAWNIONEGO WYKORZYSTANIA DANYCH OSOBOWYCH (KLIENTÓW, PRACOWNIKÓW).	39
S.13.2.	POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE PROWADZONE PRZECIWKO SPÓŁCE (NP. PRZEZ GIODO)	39
S.13.3.	WARTOŚĆ FINANSOWA KAR ZA NIEZGODNOŚĆ Z PRAWEM I REGULACJAMI W KWESTIACH ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ DANYCH OSOBOWYCH (W PODZIALE NA PRAWOMOCNE I NIEPRAWOMOCNE).	39
S.14.1.	LICZBA PRZYPADKÓW NIEZGODNOŚCI ZWIĄZANYCH Z NIEWŁAŚCIWYM OZNAKOWANIEM PRODUKTU.	40
S.14.2.	POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE PROWADZONE PRZECIWKO SPÓŁCE, NP. PRZEZ UOKIK.	40
S.14.3.	WARTOŚĆ FINANSOWA KAR ZWIĄZANYCH Z NIEWŁAŚCIWYM OZNAKOWANIEM PRODUKTU. (W PODZIALE NA PRAWOMOCNE I NIEPRAWOMOCNE)	40
S.15.1.	RZECZYWISTY OKRES ROTACJI ZOBOWIĄZAŃ.	35
S.15.2.	RZECZYWISTY OKRES ROTACJI NALEŻNOŚCI.	38
S.15.3.	OKRES PŁATNOŚCI ZOBOWIĄZAŃ STANDARDOWO ZAPISYWANY W UMOWACH Z DOSTAWCAMI.	35
S.15.4.	ODSETEK (%) ZOBOWIĄZAŃ PŁACONYCH W TERMINIE UMOWNYM (WARTOŚCIOWO).	35
S.15.5.	POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE PROWADZONE PRZECIWKO SPÓŁCE PRZEZ UOKIK	40
S.15.6.	WARTOŚĆ FINANSOWA KAR ZWIĄZANYCH ZACHOWANIAM I ANTYKONKURENCYJNYMI I ANTYRYNKOWYMI (W PODZIALE NA PRAWOMOCNE I NIEPRAWOMOCNE).	40

Comarch S.A.

Al. Jana Pawła II 39a
31-864 Kraków

ir@comarch.pl

+48 12 687 78 22

comarch.pl/relacje-inwestorskie/